NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS NCO

4de meting Masterplan basisvaardigheden t/m schooljaar 2025/2026

Beleidsrapport

November 2026

Versie 1.0

Van Vugt, L., Claes, E., Hendrikse, A., Ronda, S. Smeets, C., & Haelermans, C.

Colofon

Titel	4de meting Masterplan basisvaardigheden t/m schooljaar 2025/2026
Auteurs	Van Vugt, L., Claes, E., Hendrikse, A., Ronda, S., Smeets, C., & Haelermans, C.
Datum	November 2026

NATIONAAL
KENNISINSTITUUT
ONDERWIJS

© NKO 2026

Dit is een uitgave van het Nationaal Kennisinstituut Onderwijs (NKO). Behalve voor intern gebruik mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Managementsamenvatting

Goede basisvaardigheden in taal en rekenen zijn essentieel om goed te kunnen functioneren in onze samenleving. Echter, een deel van de leerlingen in het primair onderwijs heeft moeite met de beheersing van deze vaardigheden. Kinderen en jongeren hebben basisvaardigheden nodig om alle schoolvakken succesvol te kunnen volgen, maar ook om klaar te zijn voor het vervolgonderwijs en deel te kunnen nemen aan de samenleving. Om die reden is in 2022 het Masterplan basisvaardigheden geïntroduceerd, met als doel om op een duurzame manier de basisvaardigheden van de Nederlandse leerlingen te evalueren en indien nodig te verbeteren. Om de ontwikkeling van basisvaardigheden van leerlingen in het Nederlands primair onderwijs te monitoren, heeft het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) een nieuwe reeks factsheets en deze bijhorende beleidsrapportage ontwikkeld.

Deze beleidsrapportage is gebaseerd op Cito-vaardigheidsscores van toetsgegevens uit het Leerlingvolgsysteem (LVS) van circa 3.000 Nederlandse basisscholen. We kijken naar de Cito-vaardigheidsscores van begrijpend lezen en spelling, ten behoeve van de basisvaardigheid *taal,* en Cito-vaardigheidsscores van rekenen-wiskunde, ten behoeve van de basisvaardigheid *rekenen*. De toetsgegevens zijn gekoppeld aan de leerling- en schoolkenmerken afkomstig uit de registerdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Resultaten uit 4de meting (tot en met 2025/2026)

Over het algemeen blijven de vaardigheidsscores voor begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde in de afgelopen vijf jaar (2021/2022 tot en met 2025/2026) grotendeels stabiel. Tegelijkertijd zijn er enkele noemenswaardige ontwikkelingen zichtbaar. Voor begrijpend lezen zien we in groep 3 een noemenswaardige stijging van de vaardigheidsscores. Voor spelling zien we noemenswaardige dalingen in groep 3, 5 en 6. Voor rekenen-wiskunde zijn in groep 3, 4 en 7 noemenswaardige stijgingen zichtbaar.

Wanneer we een cohortvergelijking maken, waarbij we leerlingen volgen van groep 3 tot en met groep 7, zien we dat dat de gemiddelde vaardigheidsscores per groep tussen cohorten weinig verschillen voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde. Bij spelling fluctueren de gemiddelde vaardigheidsscores tussen de cohorten meer. In groep 5 en groep 6 zien we een noemenswaardige daling van de vaardigheidsscores van de cohorten in de afgelopen vijf jaar.

Het startniveau van leerlingen in groep 3 laat in de afgelopen vijf jaar (2021/2022 tot en met 2025/2026) een positieve ontwikkeling zien, met noemenswaardige stijgingen in de vaardigheidsscores voor begrijpend lezen (waar we naar de E-toets kijken), spelling (waar we naar de M-toets kijken) en rekenen-wiskunde (waar we naar de M-toets kijken).

Bij begrijpend lezen en rekenen-wiskunde is ook gekeken naar de referentieniveaus voor groep 6- en groep 7-leerlingen. Het percentage leerlingen dat het referentieniveau 1F niet heeft behaald is bij begrijpend lezen voor zowel groep 6- als groep 7-leerlingen relatief stabiel gebleven tussen 2021/2022 en 2025/2026. Bij groep 6-leerlingen zijn bovendien de percentages leerlingen die ten minste referentieniveau 1F en streefniveau 2F hebben behaald vrijwel onveranderd. Ook voor leerlingen in groep 7 blijft het beeld voor begrijpend lezen over de afgelopen vijf jaar onveranderd. Bij rekenen-wiskunde is het percentage groep 7-leerlingen dat het referentieniveau 1F niet heeft behaald noemenswaardig gedaald tussen 2021/2022 en 2025/2026. Daarentegen is het percentage leerlingen dat ten minste het streefniveau 1S in rekenen-wiskunde heeft behaald in de afgelopen jaren noemenswaardig hoger dan in 2021/2022.

Vervolgens kijken we naar verschillen tussen leerlingen en tussen scholen bij rekenen-wiskunde in het meest recente schooljaar 2025/2026. We zien dat leerlingen met hoogopgeleide ouders, leerlingen uit tweeoudergezinnen en jongens over het algemeen hogere vaardigheidsscores behalen vergeleken met leerlingen met midden- en laagopgeleide ouders, leerlingen uit eenoudergezinnen en meisjes . Voor leerlingen op scholen met een lage schoolweging geldt dat zij gemiddeld hogere rekenen-wiskunde vaardigheidsscores behalen in vergelijking met leerlingen op scholen met een hoge schoolweging. Daarnaast behalen groep 6- en groep 7-leerlingen met hoogopgeleide ouders, uit tweeoudergezinnen en jongens over het algemeen vaker tenminste het fundamenteel niveau 1F bij rekenen-wiskunde in vergelijking met groep 6- en groep 7-leerlingen met midden- en laagopgeleide ouders, uit eenoudergezinnen en meisjes, respectievelijk. Ook behalen leerlingen op scholen met een lage schoolweging of op grote scholen vaker tenminste het fundamenteel niveau 1F dan leerlingen op scholen met een hogere schoolweging of op kleine scholen.

Voor de verdieping van de leerling- en schoolverschillen vergelijken we de verschillen in absolute vaardigheidsscores in het meest recente schooljaar (2025/2026) met die van vijf jaar eerder (2020/2021) voor begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde. Over de gehele periode zien we voor alle drie de domeinen dat leerlingen van groep 3 tot en met groep 7 gemiddeld hogere vaardigheidsscores behalen naarmate het opleidingsniveau van de ouders of het huishoudinkomen hoger is. Deze verschillen blijven in alle leerjaren noemenswaardig. Voor schoolkenmerken, zoals schoolgrootte en schoolweging, is het beeld minder eenduidig en verschillen de ontwikkelingen sterker tussen leerjaren en domeinen.

Naast verschillen tussen leerling- en schoolgroepen besteden we ook aandacht aan de spreiding in vaardigheidsscores en de ontwikkeling van behaalde vaardigheidsscores van laag-, midden- en hoog-presterende leerlingen. Wanneer we leerlingen indelen in de laagste 10%, de middengroep en de

hoogste 10% van de vaardigheidsverdeling, zien we dat de gemiddelde vaardigheidsscores van deze afzonderlijke groepen in 2025/2026 nauwelijks veranderd zijn ten opzichte van het voorgaande schooljaar (2024/2025). Als we kijken naar de ontwikkeling van de spreiding tussen de laagste 10% en hoogste 10% van de leerlingen over de afgelopen vijf jaar, zien we dat deze bij begrijpend lezen grotendeels stabiel blijft. Bij spelling neemt de spreiding tussen de laagste 10% en hoogste 10% scorende leerlingen noemenswaardig af in groep 3, 4 en 5. Bij rekenen-wiskunde neemt deze spreiding daarentegen noemenswaardig toe in alle leerjaren, met uitzondering van groep 5.

Tot slot vergelijken we de gestandaardiseerde vaardigheidsscores in het meest recente schooljaar (2025/2026) met de periode vóór COVID-19. Deze vergelijking laat een wisselend beeld zien. Voor begrijpend lezen zijn de vaardigheidsscores noemenswaardig hoger in groep 3 en 5 dan vóór COVID-19, maar noemenswaardig lager in groep 6. Voor spelling zien we een noemenswaardige stijging in groep 3 en noemenswaardige dalingen in groep 5 en 6. Voor rekenen-wiskunde zien we een noemenswaardige stijging in groep 4 en een noemenswaardige daling in groep 7. Wanneer we de vergelijking tussen het meest recente schooljaar en de periode vóór COVID-19 nader bekijken voor verschillende groepen leerlingen, zien we dat leerlingen met ouders met een laag opleidingsniveau of een laag huishoudinkomen nog steeds lagere vaardigheidsscores behalen ten opzichte van vóór COVID-19. De verschillen tussen leerlingen naar opleidingsniveau van de ouders en huishoudinkomen veranderen daarbij nauwelijks door de tijd. Ook wanneer we kijken naar verschillen tussen scholen, blijven duidelijke verschillen zichtbaar. Leerlingen op scholen in zeer sterk stedelijke gebieden en op kleine scholen behalen over het algemeen iets lagere vaardigheidsscores dan leerlingen op scholen in minder stedelijke gebieden en op grotere scholen. Daarnaast behalen leerlingen op scholen met de laagste schoolweging in het meest recente schooljaar hogere vaardigheidsscores dan vóór COVID-19, terwijl leerlingen op scholen met een hoge schoolweging juist lagere vaardigheidsscores behalen.

Grootte van de verschillen

Vanaf deze reeks factsheets baseren we de duiding van noemenswaardige verschillen op een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans wordt beschouwd als een middelgroot effect (Kraft, 2020[1]). Hoewel verschillen die overeenkomen met een effectgrootte van ongeveer 0,05 SD in de onderwijsliteratuur vaak al als middelgroot worden beschouwd, hanteren we in deze factsheets een meer conservatieve grenswaarde van ongeveer 0,10 SD. Dit komt overeen met een verschil van 3 vaardigheidspunten voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde en 4 vaardigheidspunten voor spelling. Verschillen kleiner dan deze grenswaarden zijn daarmee niet per definitie onbelangrijk of

[1] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. Educational Researcher, 49(4), 241-253.

betekenisloos, maar worden in dit beleidsrapport en in de factsheets niet als noemenswaardig gerapporteerd.

Conclusie

We concluderen dat de taal- en rekenvaardigheden van Nederlandse leerlingen de afgelopen vijf jaar over het algemeen stabiel zijn gebleven, met enkele noemenswaardige stijgingen en dalingen per leerjaar en domein. Dat geldt ook ten opzichte van de periode vóór COVID-19: in sommige leerjaren liggen de vaardigheidsscores inmiddels hoger dan vóór de pandemie, in andere leerjaren nog steeds lager. Positief is dat het startniveau van groep 3-leerlingen zich gunstig lijkt te ontwikkelen. Daarnaast zien we ook terug dat het percentage leerlingen dat ten minste het fundamentele referentieniveau behaalt bij begrijpend lezen stabiel is gebleven en bij rekenen-wiskunde is gestegen. Tegelijkertijd blijven de verschillen in vaardigheidsscores naar opleidingsniveau van de ouders en huishoudinkomen aanzienlijk en zijn ze in de loop van de tijd nauwelijks veranderd. Ook tussen scholen blijven verschillen zichtbaar. De spreiding in vaardigheidsscores tussen leerlingen, die iets zegt over de samenstelling van de leerlingpopulatie, laat per domein een wisselend beeld zien: bij begrijpend lezen blijft de spreiding grotendeels stabiel, bij spelling neemt ze af en bij rekenen-wiskunde neemt ze toe. Beleidsmatig is dit van belang, want een grotere spreiding vraagt van scholen en leraren dat zij binnen één groep kunnen omgaan met uiteenlopende onderwijsbehoeften.

Kanttekeningen

- Vanaf deze reeks factsheets en bijbehorende beleidsrapportage bespreken we alleen noemenswaardige verschillen met een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans als middelgroot worden beschouwd (Kraft, 2020)[2]. Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde komt dit overeen met 3 absolute vaardigheidspunten en voor spelling met 4 absolute vaardigheidspunten.
- De figuren uit deze beleidsrapportage kunnen niet gerelateerd worden aan beleidsmaatregelen en zijn niet voor de evaluatie daarvan te gebruiken.

Privacy

De leerling- en schoolgegevens uit het NCO en de daarop gebaseerde schoolrapportages zijn vertrouwelijk. Ze worden niet gedeeld met en zijn niet toegankelijk voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Inspectie van het Onderwijs of anderen. Alle informatie wordt door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en onderzoekers van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) in een beveiligde omgeving opgeslagen en bewerkt.

[2] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. *Educational Researcher*, *49*(4), 241-253.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 3

1. Inleiding 9

2. Taalvaardigheid: 4de meting Masterplan basisvaardigheden 10

3. Rekenvaardigheid: 4de meting Masterplan basisvaardigheden 18

4. Verdieping naar leerlingkenmerken: 4de meting Masterplan basisvaardigheden 24

5. Verdieping naar schoolkenmerken: 4de meting Masterplan basisvaardigheden 35

6 Vaardigheidsscores uitgesplitst naar leerling- en schoolkenmerken 47

7. 10/90 analyse 69

8. Ontwikkeling van gestandaardiseerde vaardigheidsscores sinds COVID-19 81

9 Representativiteitscheck op Cito eindtoetsscore 96

Bijlage 1 Tabellen extra analyses 97

Bijlage 2 Technische toelichting 107

1. Inleiding

Goede basisvaardigheden in taal en rekenen zijn van cruciaal belang om goed te kunnen functioneren in onze samenleving. Helaas heeft een deel van de leerlingen in het primair onderwijs moeite met de beheersing hiervan.[3] Kinderen en jongeren hebben basisvaardigheden nodig om alle schoolvakken succesvol te kunnen volgen, maar ook om klaar te zijn voor het vervolgonderwijs en deel te kunnen nemen aan de samenleving. Om die reden is in 2022 het Masterplan basisvaardigheden geïntroduceerd, met als doel om op een duurzame manier de basisvaardigheden van de Nederlandse leerlingen te evalueren en indien nodig te verbeteren.

In deze beleidsrapportage willen we inzicht geven in de ontwikkeling van de basisvaardigheden van leerlingen in het Nederlands basisonderwijs. We kijken naar de Cito-vaardigheidsscores van begrijpend lezen en spelling, ten behoeve van de basisvaardigheid taal. We gebruiken hiervoor data uit de leerlingvolgsystemen en het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO). In deze beleidsrapportage kijken we voornamelijk naar de eindtoets (E-toets: afname in mei-juni) en bekijken we het beeld van de beheersing van taalvaardigheid tot en met schooljaar 2025/2026. Vergelijkingen met de periode vóór COVID-19 hebben betrekking op schooljaar 2018/2019. De bijbehorende uitgebrachte factsheets dienen als een vierde meting in de reeks factsheets in het kader van het masterplan basisvaardigheden.

We presenteren in deze beleidsrapportage zowel (de ontwikkeling van) absolute vaardigheidsscores als het percentage leerlingen dat een bepaald referentieniveau heeft behaald. Daarnaast zijn enkele extra analyses toegevoegd. Achtergrondinformatie over de dataverzameling, databewerking, en de definities van variabelen die worden gepresenteerd in het beleidsrapport, is te vinden in de “Technische Toelichting” die we bij dit beleidsrapport hebben gemaakt (zie Bijlage 2).

[3] Inspectie van het Onderwijs. 2023. De Staat van het Onderwijs 2023. https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/rapporten/2023/05/10/rapport-de-staat-van-het-onderwijs-2023.

2. Taalvaardigheid: 4de meting Masterplan basisvaardigheden

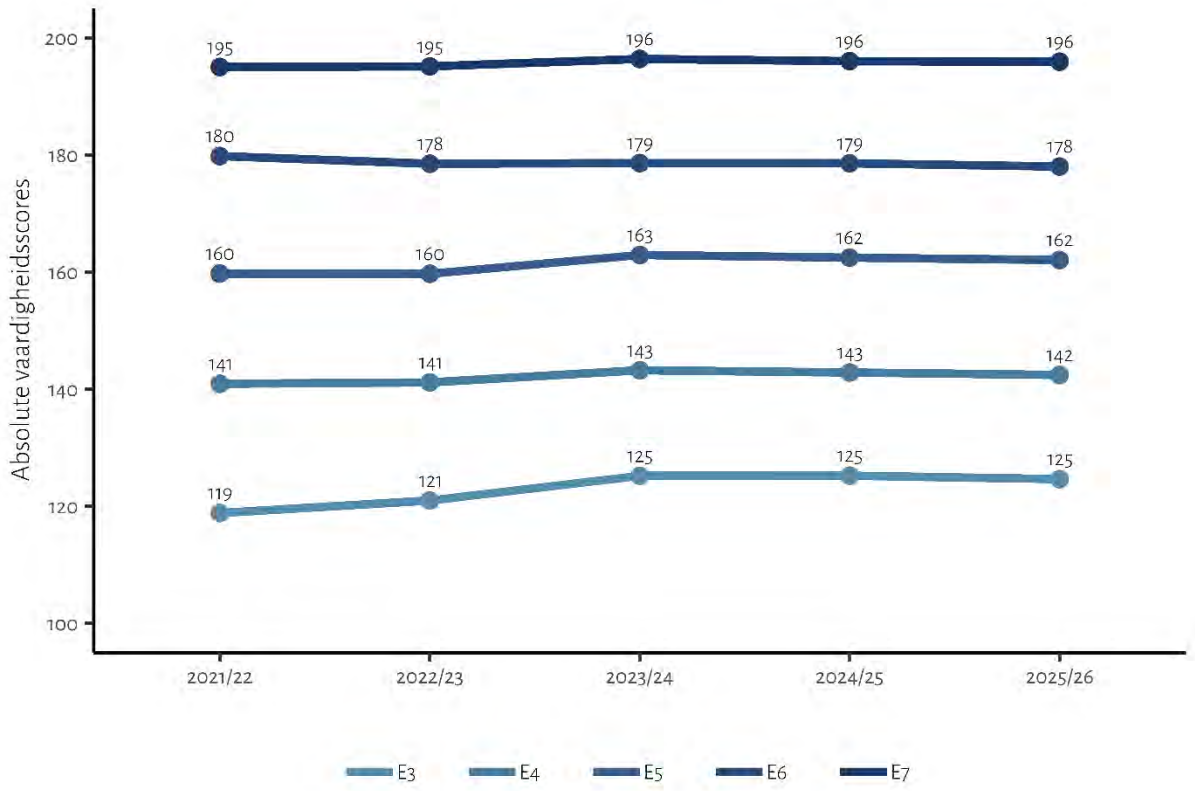
In dit hoofdstuk kijken we naar de ontwikkeling in de taalvaardigheid van Nederlandse leerlingen. Hiervoor kijken we naar de vaardigheidsscores op de domeinen begrijpend lezen en spelling.

Kernpunten

- De vaardigheidsscores voor begrijpend lezen zijn over het algemeen relatief stabiel, met uitzondering van groep 3 waar in de afgelopen vijf jaar een noemenswaardige stijging zichtbaar is, terwijl voor spelling een meer gemengd beeld naar voren komt.
- Het startniveau in groep 3 is bij begrijpend lezen en spelling gestegen tussen 2021/2022 en 2023/2024 en blijft over de schooljaren daarna relatief stabiel.
- Het percentage groep 6- en groep 7-leerlingen dat het referentieniveau 1F **niet** heeft behaald is relatief stabiel gebleven bij begrijpend lezen

In **Figuur 1** en **Figuur 2** zien we de gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen en spelling van de E-toetsen van groep 3 tot en met groep 7 voor de schooljaren 2021/2022 tot en met 2025/2026. Let op, de vaardigheidsscores van de E-toetsen begrijpend lezen en spelling zijn niet met elkaar te vergelijken omdat ze een andere schaal hebben.

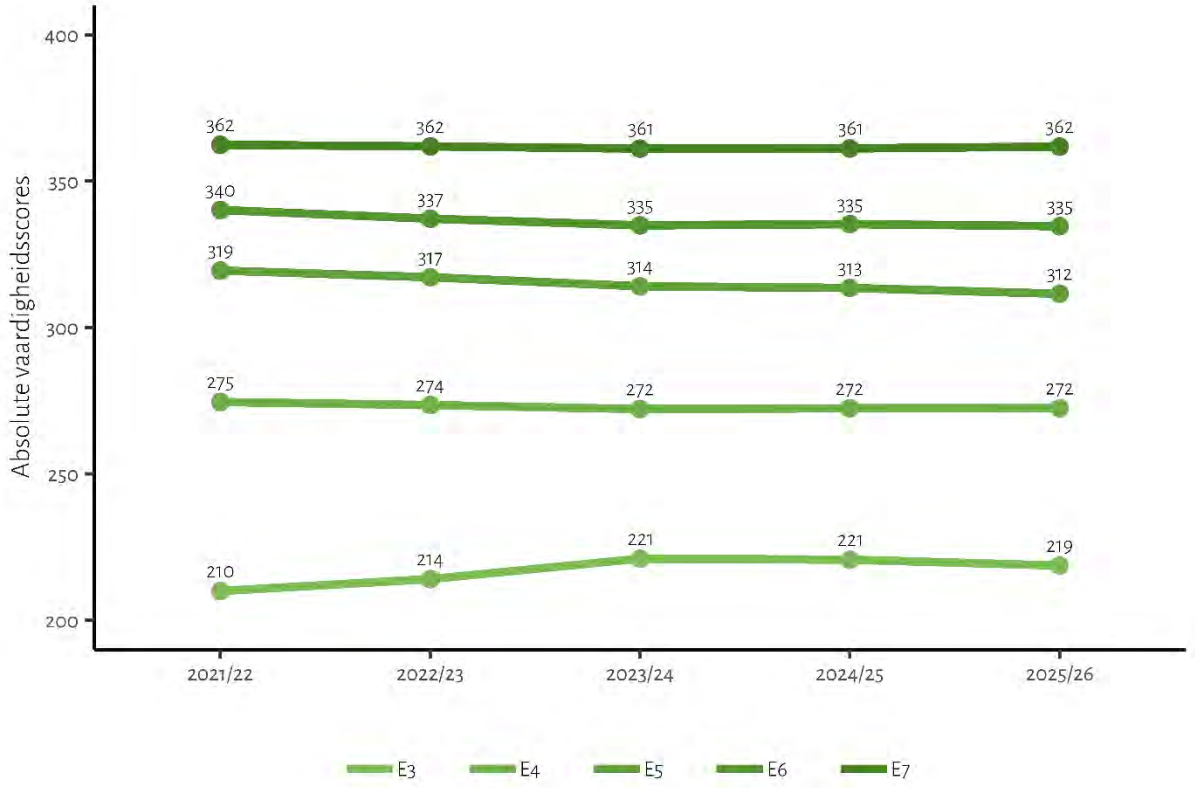
In **Figuur 1** zien we dat de vaardigheidsscores op de E-toetsen voor begrijpend lezen door de tijd heen relatief stabiel zijn gebleven. De vaardigheidsscores in groep 3 en groep 5 laten een noemenswaardige stijgende lijn zien tussen het schooljaar 2021/2022 en 2023/2024 en daarna blijft het stabiel.

Figuur 1. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets **begrijpend lezen** voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

Noot: *De volledige trend over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.1.*

Uit **Figuur 2** zien we dat de ontwikkeling van de behaalde vaardigheidsscores op de E-toetsen voor spelling tussen 2021/2022 en 2025/2026 verschilt tussen leerjaren. De vaardigheidsscores in groep 4 en groep 7 zijn gedurende de afgelopen vijf schooljaren relatief stabiel gebleven. In groep 3 zijn de gemiddelde vaardigheidsscores noemenswaardig gestegen met 9 vaardigheidspunten. In groep 5 en groep 6 is er sprake van een noemenswaardige daling van respectievelijk 7 en 5 vaardigheidspunten.

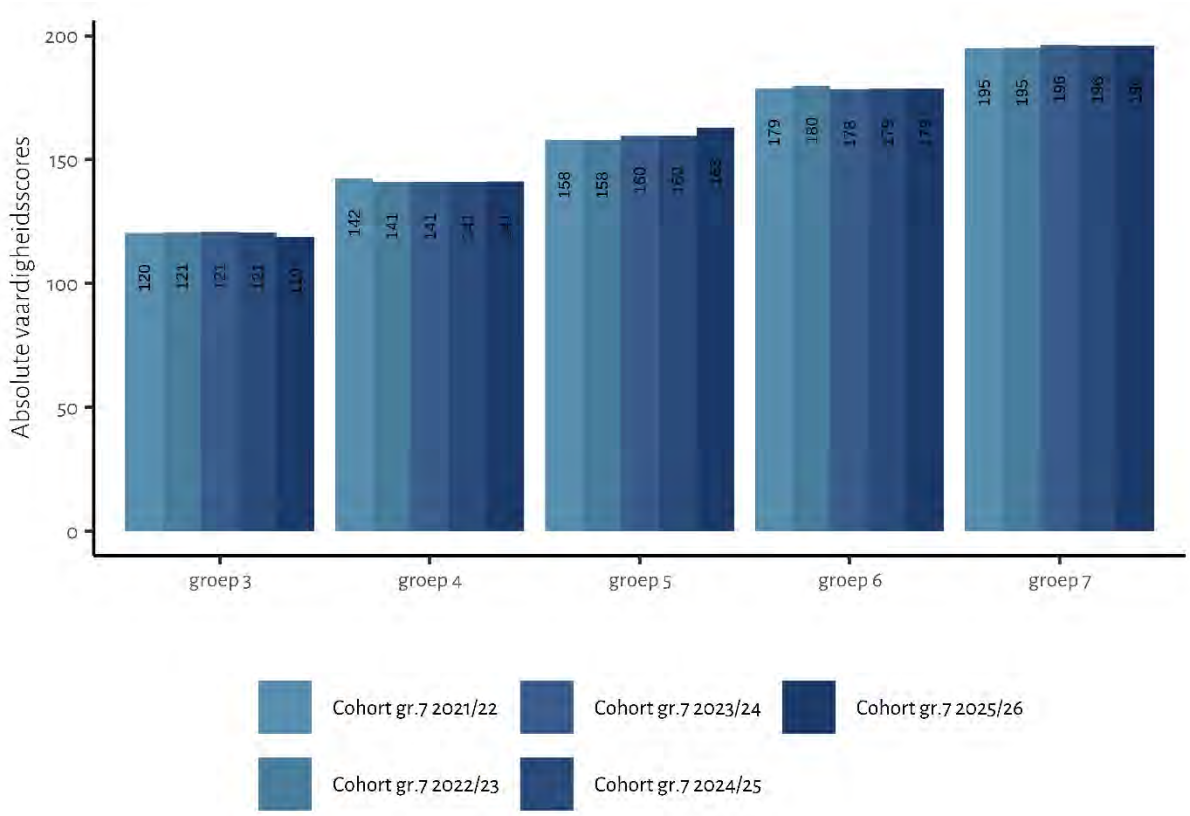

Figuur 2. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets **spelling** voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

Noot: *De volledige trend over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.1.*

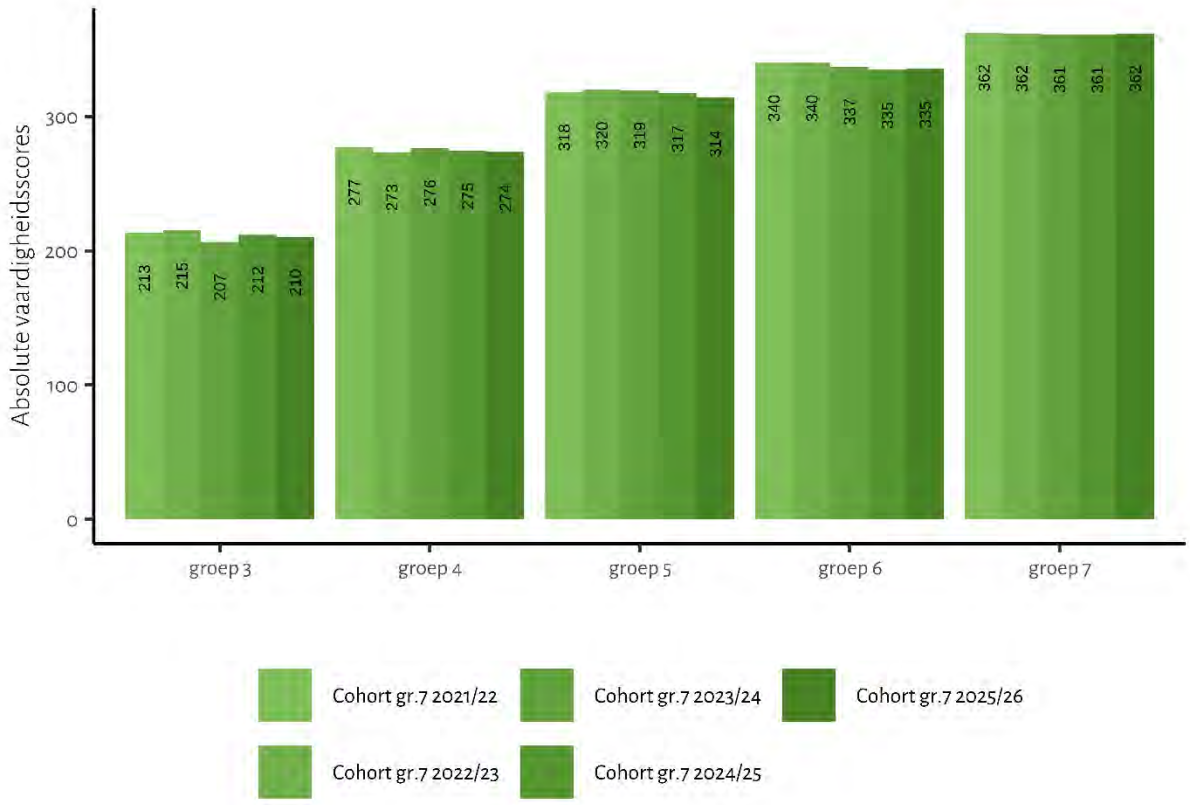
In **Figuur 3** en **Figuur 4** presenteren we de absolute vaardigheidsscores van de E-toetsen per cohort. Hierdoor kunnen we leerlingen van groep 3 tot en met 7 volgen gedurende hun hele basisschooltijd. We laten zeven cohorten zien. **Figuur 3** toont de resultaten voor begrijpend lezen en **Figuur 4** voor spelling.

Wanneer we de cohorten met elkaar vergelijken komt uit **Figuur 3** een heel stabiel beeld naar voren. Enkel bij het groep 5-cohort zien we een noemenswaardige stijging tussen het cohort van 2021/2022 en het cohort van 2025/2026.

Figuur 3. Absolute vaardigheidsscores op de E-toetsen **begrijpend lezen** voor de groep 7-cohorten 2021/2022 t/m 2025/2026

Ook in **Figuur 4** zien we dat de absolute vaardigheidsscores voor leerlingen voor uitgesplitst naar cohort. Wanneer we het groep 7-cohort van 2021/2022 met het groep 7-cohort van 2025/2026 vergelijken zien we dat het beeld relatief stabiel blijft. In groep 5 en groep 6 zien we een noemenswaardige daling. Wanneer we echter ook de tussenliggende cohorten bekijken, zien we bij groep 3 en groep 4 ook nog fluctuaties over de tijd.

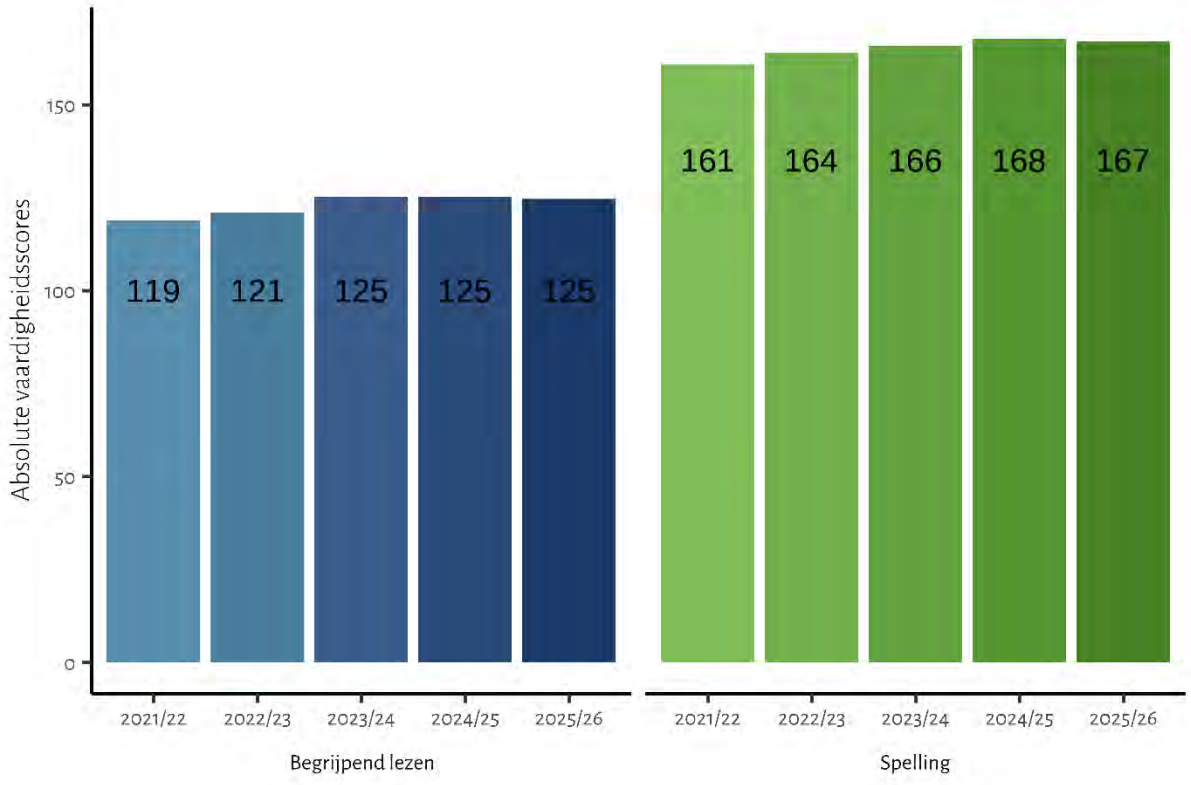

Figuur 4. Absolute vaardigheidsscores op de E-toetsen **spelling** voor de groep 7-cohorten van 2021/2022 t/m 2025/2026

Figuur 5 laat het startniveau van groep 3-leerlingen zien, weergegeven door de eerste toets die deze leerlingen hebben gemaakt in groep 3. Voor begrijpend lezen zijn dat de E-toetsen, voor spelling de M-toetsen. Merk op dat de behaalde vaardigheidsscores niet met elkaar te vergelijken zijn omdat het andere schalen betreft.

Bij begrijpend lezen zien we in de afgelopen schooljaren een stijgende lijn, waarbij de vaardigheidsscores vanaf 2023/2024 noemenswaardig hoger liggen dan in 2021/2022. In de jaren 2024/2025 en 2025/2026 blijven de vaardigheidsscores nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2023/2024.

Bij spelling zien we eenzelfde beeld: een noemenswaardige stijging tussen 2021/2022 en 2023/2024 en deze houdt stand in de schooljaren daarna.

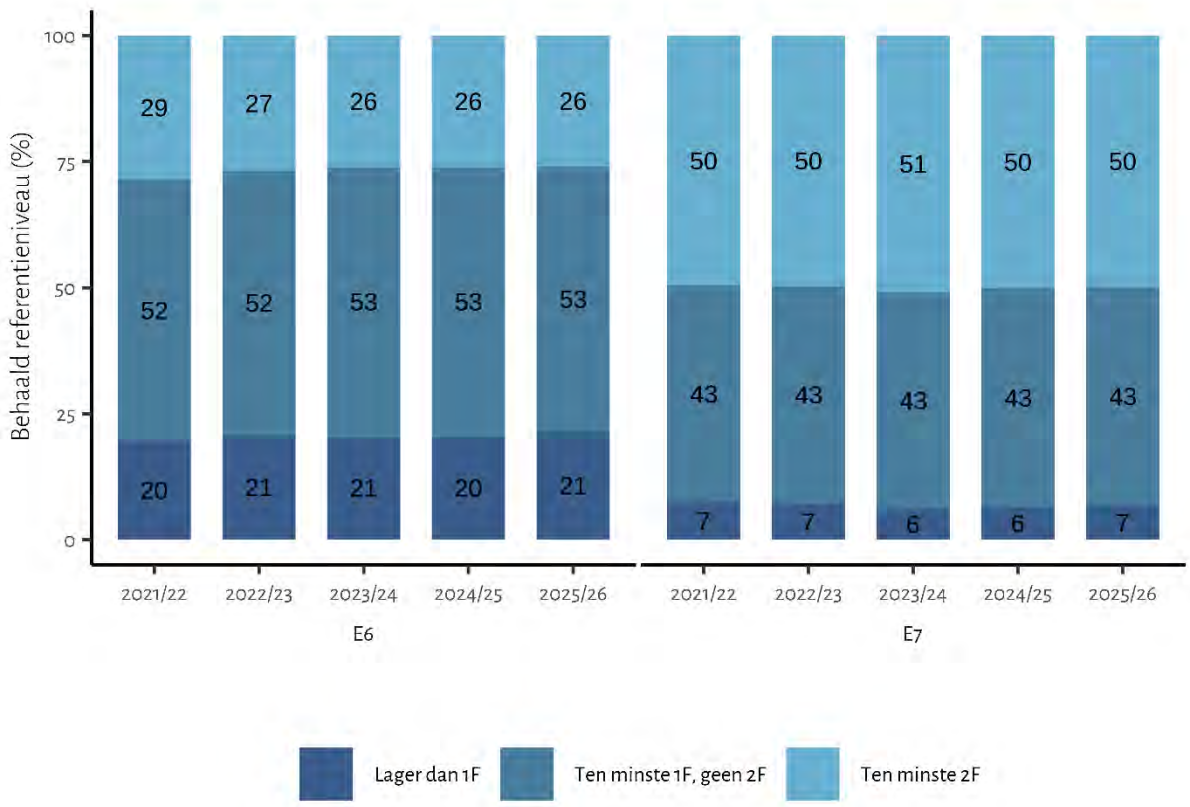

Figuur 5. Startniveau van leerlingen **begrijpend lezen** en **spelling** in groep 3 weergegeven in absolute vaardigheidsscores (E-toetsen voor begrijpend lezen, M-toetsen voor spelling), schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

Naast vaardigheidsscores worden behaalde resultaten ook in referentieniveaus uitgedrukt. In **Figuur 6** laten we zien hoeveel procent van de leerlingen in groep 6 en 7 onder het fundamenteel niveau 1F zit, op het fundamenteel niveau 1F zit en hoeveel procent van de leerlingen het streefniveau 2F of hoger heeft behaald. Deze vergelijking kunnen we alleen voor begrijpend lezen laten zien.

Figuur 6 laat voor groep 6-leerlingen zien dat het percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau 1F heeft behaald relatief stabiel is gebleven in de afgelopen schooljaren. Het percentage groep 6-leerlingen dat fundamenteel niveau 2F heeft behaald is wel noemenswaardig afgenomen tussen 2021/2022 en 2023/23, maar blijft daarna stabiel.

Bij de groep 7-leerlingen is het percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau 1F heeft behaald over de afgelopen schooljaren ook relatief stabiel gebleven. Ditzelfde geldt voor de leerlingen die tenminste het fundamenteel niveau 2F hebben behaald.

Figuur 6. Percentage leerlingen dat een referentieniveau 1F en 2F behaald heeft voor **begrijpend lezen** voor de E-toets groep 6 en 7, schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Let op

- Vanaf deze reeks factsheets bespreken we alleen noemenswaardige verschillen met een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans als middelgroot worden beschouwd (Kraft, 2020).[4] Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde komt dit overeen met 3 absolute vaardigheidspunten en voor spelling met 4 absolute vaardigheidspunten.
- Veranderingen in de samenstelling van de (historische) dataset van scholen en leerlingen kunnen leiden tot kleine verschillen in statistieken vergeleken met eerdere factsheets.
- De figuren uit deze factsheets kunnen niet gerelateerd worden aan beleidsmaatregelen en zijn niet voor de evaluatie daarvan te gebruiken.
- Voor een uitgebreide verantwoording van de data-analyses verwijzen we naar de Technische Toelichting op nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-factsheets.

[4] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. *Educational Researcher*, *49*(4), 241-253.

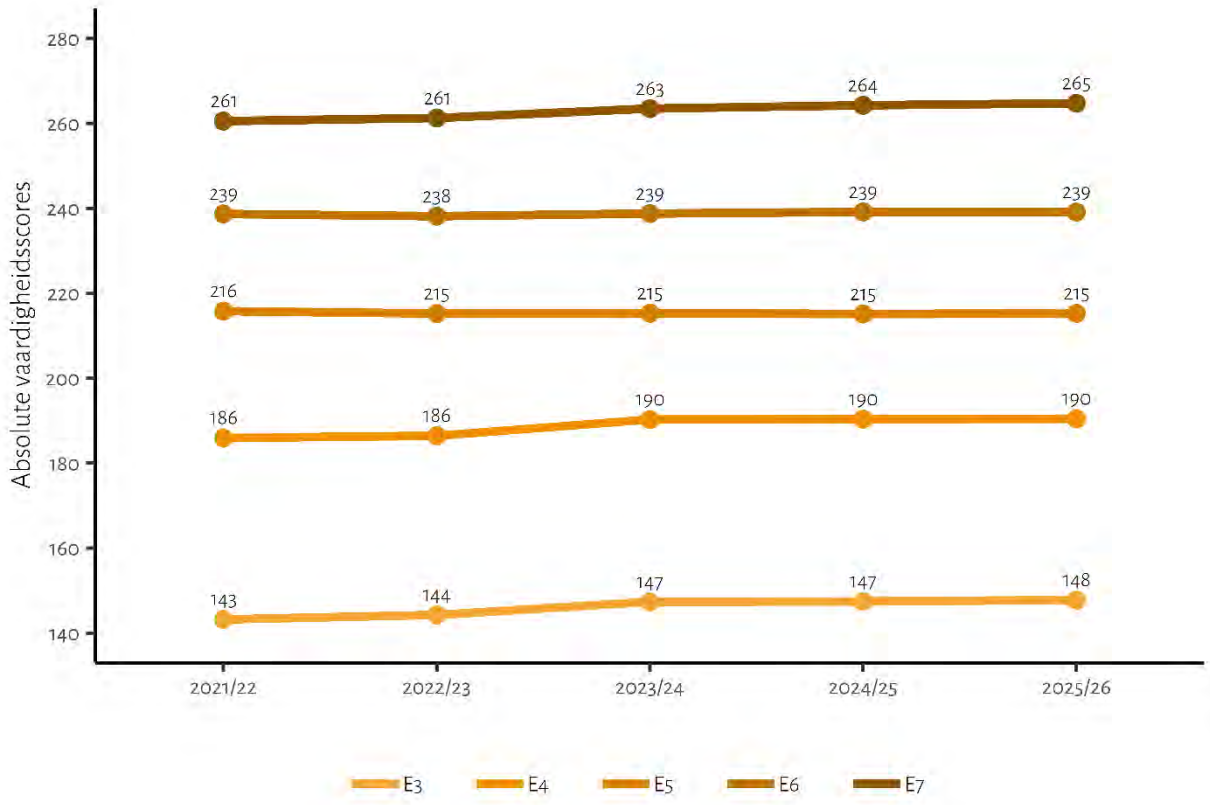
3. Rekenvaardigheid: 4de meting Masterplan basisvaardigheden

In dit hoofdstuk kijken we naar de ontwikkeling in de rekenvaardigheid van Nederlandse leerlingen.

Kernpunten

- De vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde blijven in groep 5 en 6 relatief stabiel, terwijl in de afgelopen vijf jaar noemenswaardige stijgingen zichtbaar zijn in groep 3, 4 en 7.
- Het startniveau van rekenen-wiskunde in groep 3 is licht gestegen in de afgelopen vijf schooljaren.
- Het percentage groep 6-leerlingen dat het referentieniveau 1F **niet** heeft behaald is nagenoeg gelijk gebleven over de afgelopen schooljaren. Daarentegen is het percentage groep 7-leerlingen dat het referentieniveau 1F **niet** heeft behaald in de afgelopen vijf schooljaren gedaald en het percentage leerlingen dat het streefniveau 1S heeft behaald gestegen.

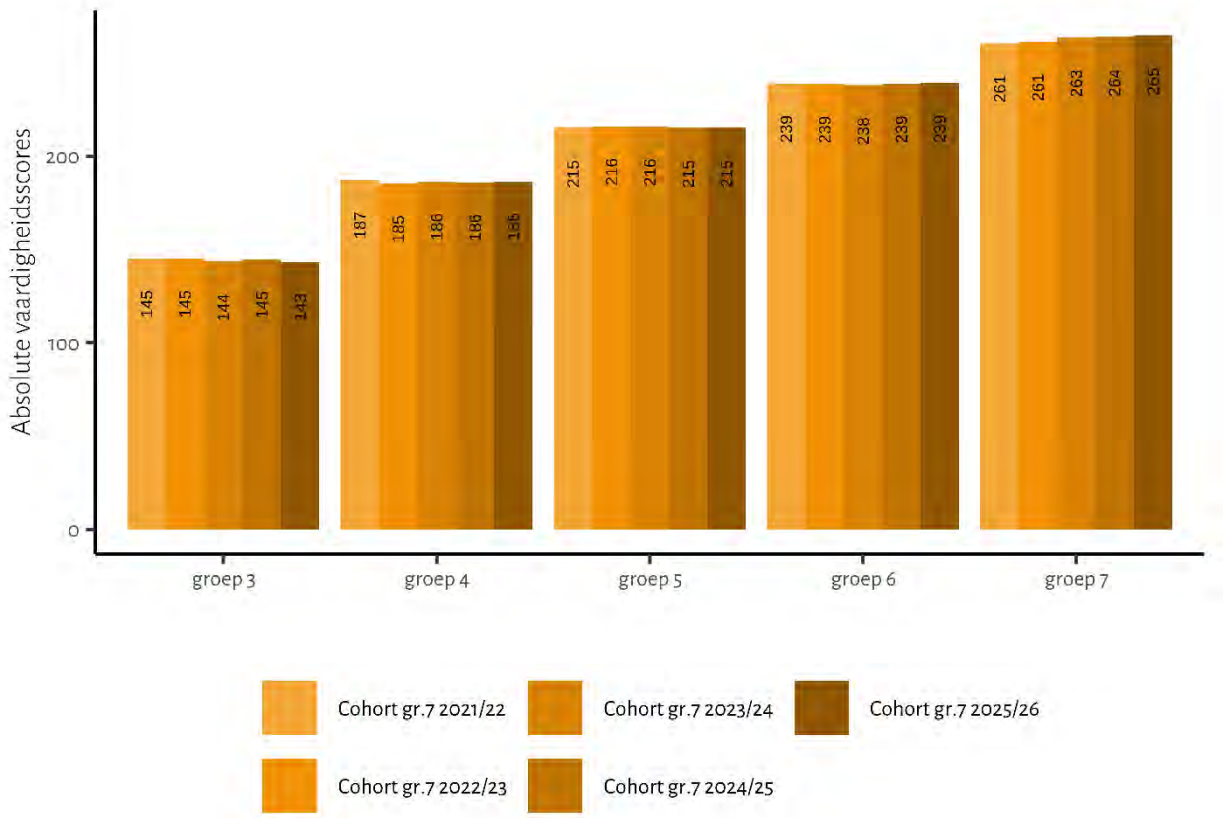
In **Figuur 1** zien we de gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde op de E-toetsen voor de schooljaren 2021/2022 tot en met 2025/2026. We zien dat de vaardigheidsscores in de afgelopen vijf schooljaren stabiel zijn gebleven voor groep 5 en 6; en noemenswaardig zijn gestegen voor groep 3, 4 en 7.

Figuur 1. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

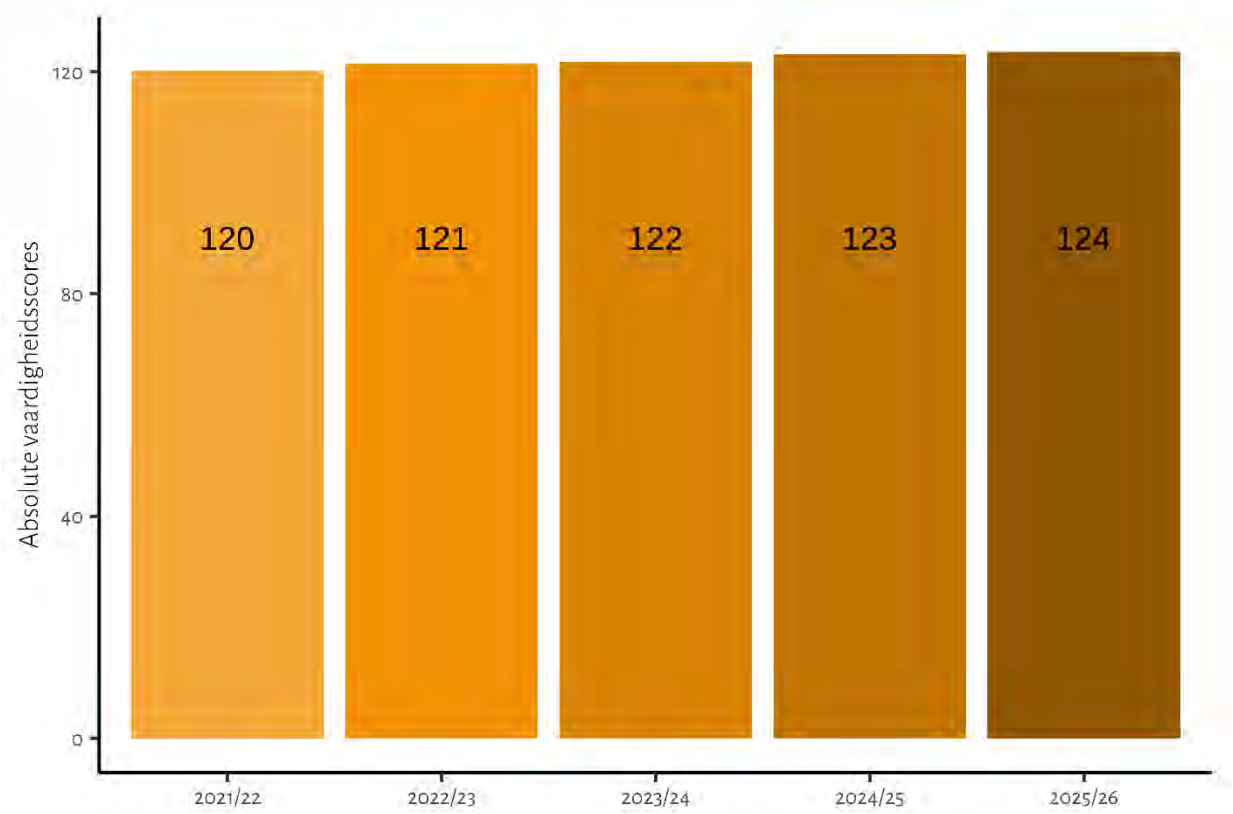
Noot: *De volledige trend over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.1.*

Wanneer we de cohorten met elkaar vergelijken komt uit **Figuur 2** een heel stabiel beeld naar voren tussen 2021/2022 en 2025/2026. Enkel in groep 7 zien we een noemenswaardige toename van de absolute vaardigheidsscore tussen 2021/2022 en 2025/2026.

Figuur 2. Absolute vaardigheidsscores op E-toetsen rekenen-wiskunde voor de groep 7-cohorten van 2021/2022 t/m 2025/2026

Figuur 3 geeft het startniveau van groep 3-leerlingen weer. We zien dat groep 3-leerlingen in het schooljaar 2021/2022 gemiddeld een vaardigheidsscore van 120 behalen. In de daaropvolgende schooljaren stijgt deze score noemenswaardig tot 124 in schooljaar 2025/2026.

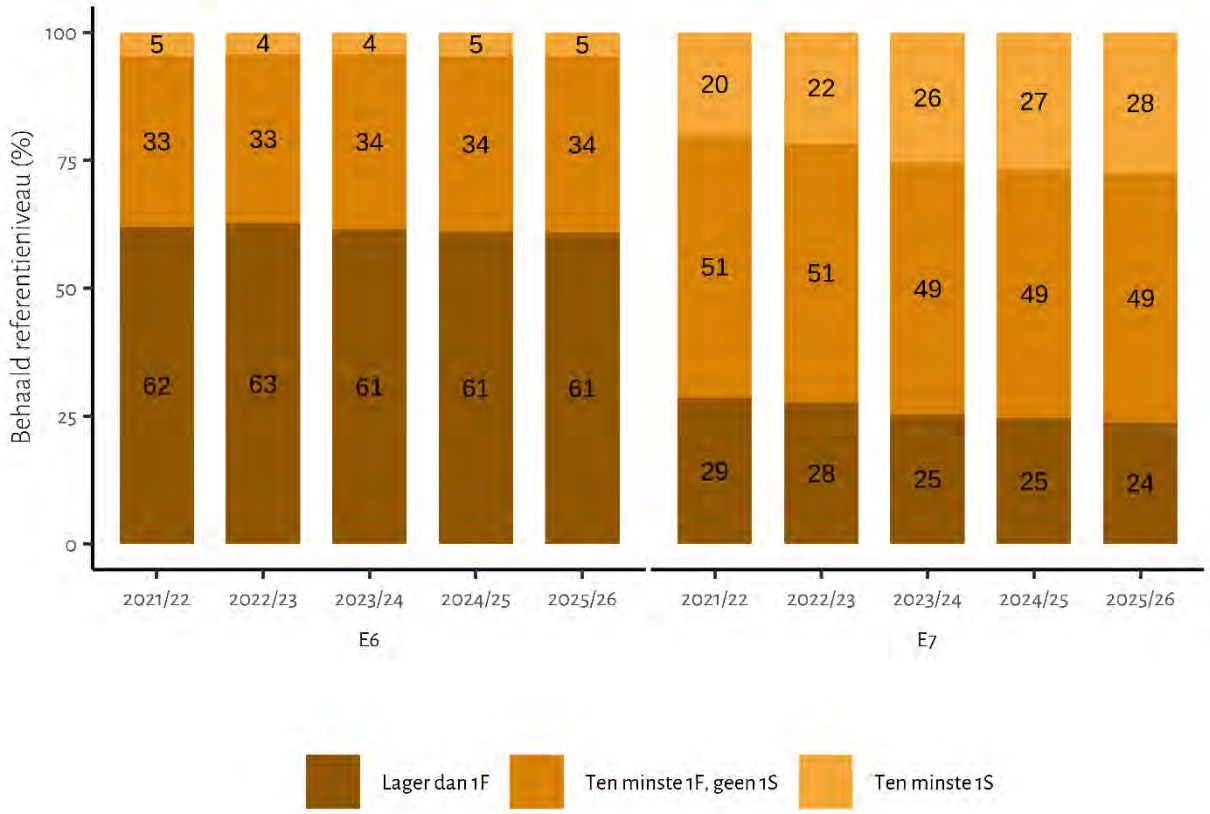
Figuur 3. Startniveau van leerlingen rekenen-wiskunde in groep 3 weergegeven in absolute vaardigheidsscores van M-toetsen, schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

Naast vaardigheidsscores worden de behaalde resultaten ook in referentieniveaus uitgedrukt. In **Figuur 4** laten we zien hoeveel procent van de leerlingen in groep 6 en 7 onder het fundamenteel niveau 1F zit, op het fundamenteel niveau 1F zit en hoeveel procent van de leerlingen het streefniveau 1S of hoger heeft behaald.

Figuur 4 laat zien dat het percentage groep 6-leerlingen dat het fundamenteel niveau 1F niet heeft behaald in schooljaar 2025/2026 vrijwel gelijk is gebleven in de afgelopen schooljaren (tussen 61 en 63 procent). Ook het percentage leerlingen dat tenminste het fundamenteel niveau 1F heeft behaald is de afgelopen jaren amper veranderd.

Bij de groep 7-leerlingen zien we een positiever beeld. Het percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau 1F niet heeft behaald, is in schooljaar 2025/2026 noemenswaardig lager dan in schooljaar 2021/2022. Daarnaast is het percentage leerlingen dat het streefniveau 1S heeft behaald noemenswaardig gestegen, van 20 procent in 2021/2022 naar 28 procent in 2025/2026. Dit wijst erop dat de prestaties van groep 7-leerlingen in de afgelopen jaren zijn verbeterd, met zowel een

afname van het percentage leerlingen onder het fundamentele niveau als een toename van het percentage leerlingen dat het streefniveau bereikt.

Figuur 4. Percentage leerlingen dat referentieniveau 1F en 1S behaalt voor rekenen-wiskunde voor de E-toets groep 6 en 7, schooljaren 2021/2022 t/m 2025/2026

Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Let op

- Vanaf deze reeks factsheets bespreken we alleen noemenswaardige verschillen met een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans als middelgroot worden beschouwd (Kraft, 2020).[5] Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde komt dit overeen met 3 absolute vaardigheidspunten en voor spelling met 4 absolute vaardigheidspunten.
- Veranderingen in de samenstelling van de (historische) dataset van scholen en leerlingen kunnen leiden tot kleine verschillen in statistieken vergeleken met eerdere factsheets.
- De figuren uit deze factsheets kunnen niet gerelateerd worden aan beleidsmaatregelen en zijn niet voor de evaluatie daarvan te gebruiken.
- Voor een uitgebreide verantwoording van de data-analyses verwijzen we naar de Technische Toelichting op nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-factsheets.

[5] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. *Educational Researcher*, *49*(4), 241-253.

4. Verdieping naar leerlingkenmerken: 4de meting Masterplan basisvaardigheden

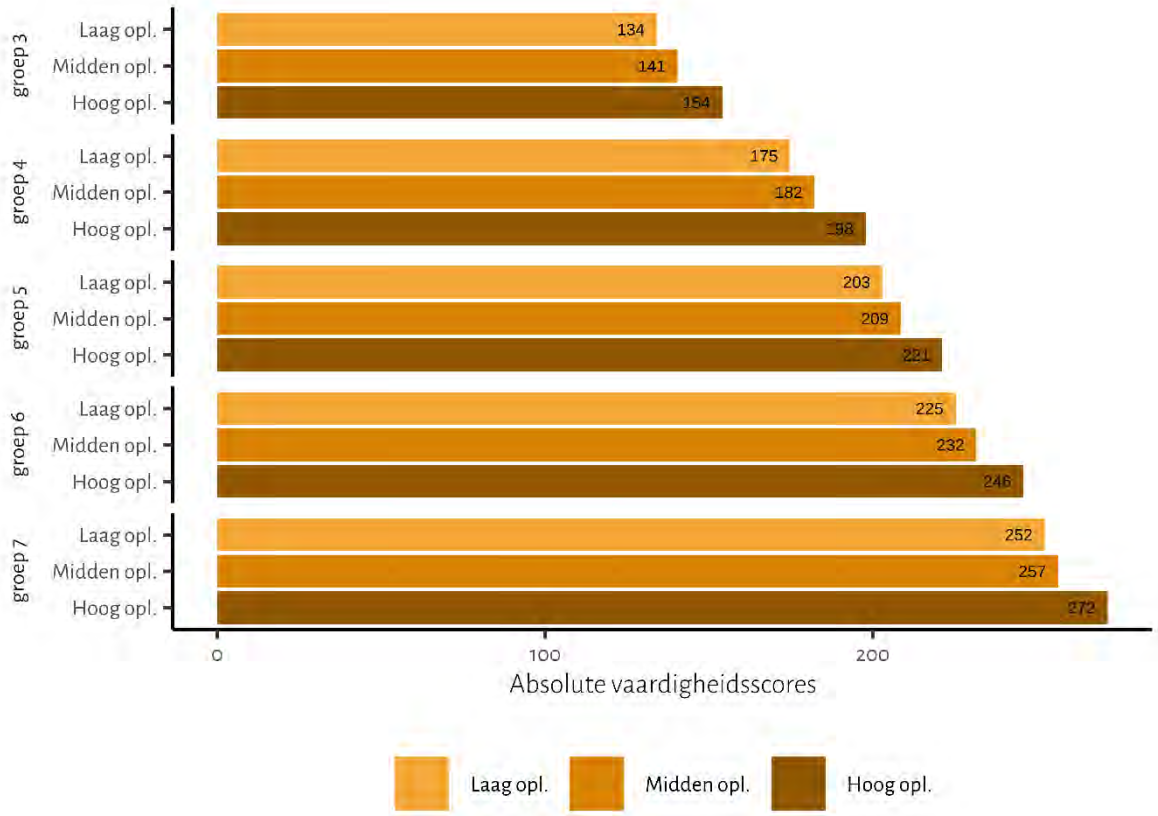
In dit hoofdstuk komen drie analyses van hoofdstuk 2 en 3 terug: de ontwikkeling van de gemiddelde vaardigheidsscores, de cohortanalyse en de vertaling van de vaardigheidsscores naar referentieniveaus voor groep 6 en 7. Elke analyse wordt uitgesplitst naar opleidingsniveau ouders, gezinssamenstelling of geslacht, en is gebaseerd op de absolute vaardigheidsscores van rekenen-wiskunde voor schooljaar 2024/2025.

Kernpunten

- Over het algemeen behalen leerlingen met hoogopgeleide ouders, leerlingen uit tweeoudergezinnen en jongens hogere vaardigheidsscores in rekenen-wiskunde vergeleken met leerlingen met midden- en laagopgeleide ouders, leerlingen uit eenoudergezinnen en meisjes.
- Het percentage leerlingen dat in groep 6 en 7 tenminste het fundamenteel niveau 1F heeft behaald in rekenen-wiskunde is hoger bij leerlingen met hoogopgeleide ouders, leerlingen uit tweeoudergezinnen en jongens.

Vaardigheidsscores naar opleidingsniveau ouders

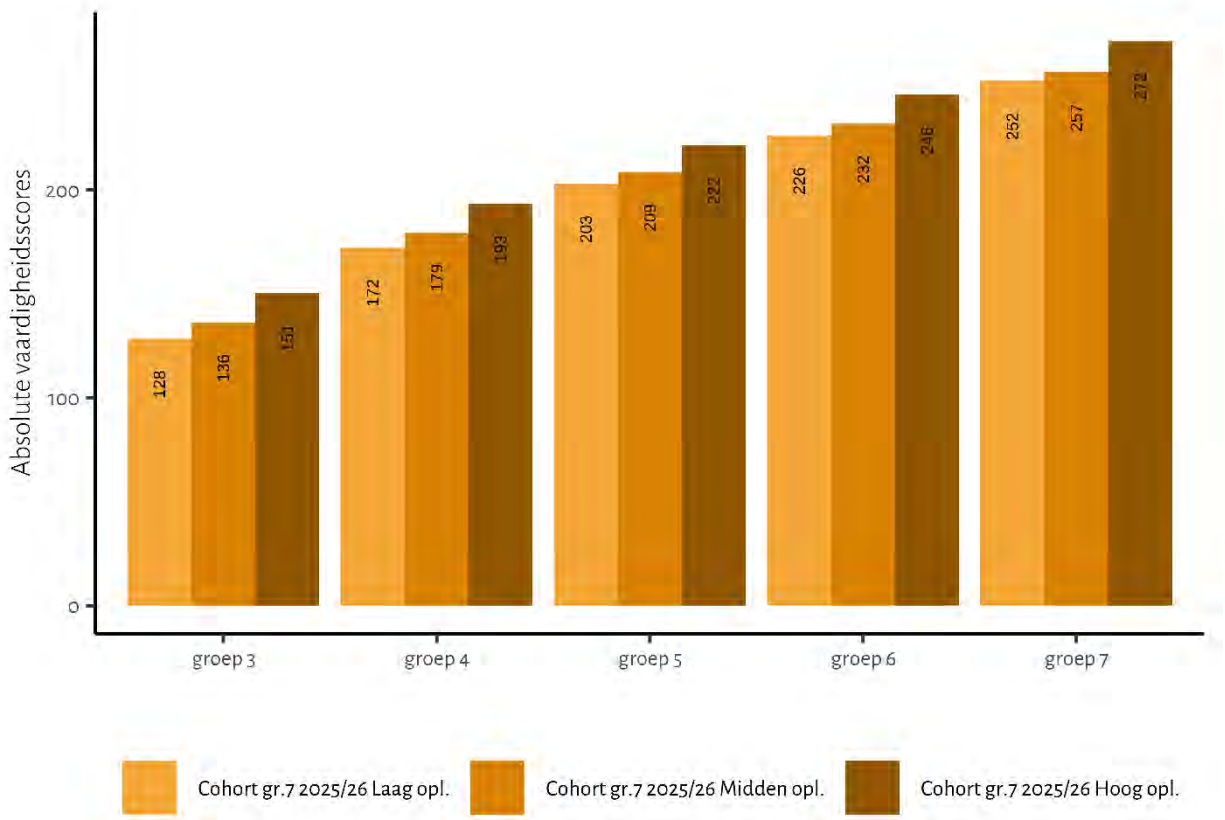
Figuur 1 laat de gemiddelde vaardigheidsscores van leerlingen op de E-toetsen van groep 3 tot en met groep 7 zien, naar opleidingsniveau van ouders voor schooljaar 2025/2026. Leerlingen met hoogopgeleide ouders scoren in iedere groep gemiddeld ongeveer 20 vaardigheidspunten hoger dan leerlingen met laagopgeleide ouders. Hetzelfde beeld zien we bij begrijpend lezen en spelling al zijn bij spelling de verschillen iets kleiner en bij begrijpend lezen iets groter (niet getoond in figuur).

Figuur 1. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde naar **opleidingsniveau ouders** voor groep 3 t/m 7 (schooljaar 2025/2026)

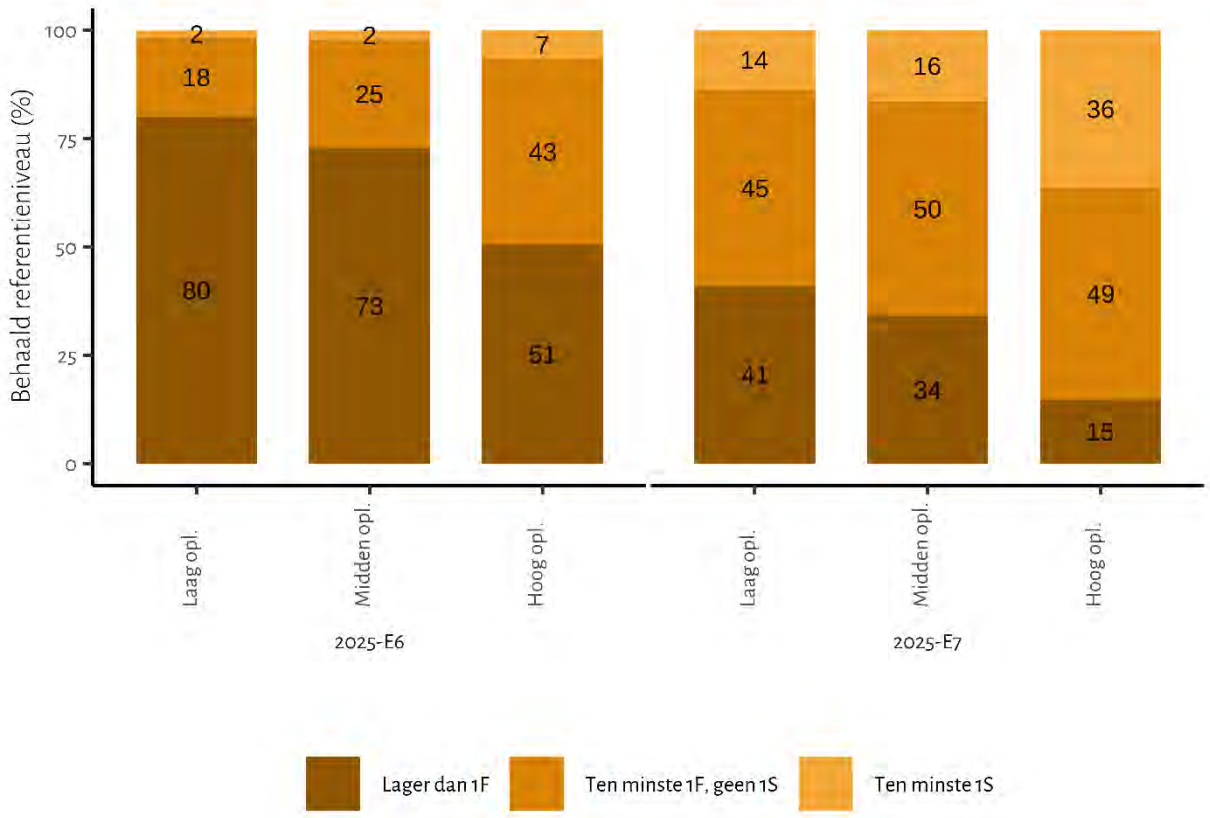
Noot: *De volledige trend uitgesplitst naar opleidingsniveau ouders over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.4.*

In **Figuur 2** zien we de gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde op E-toetsen naar opleidingsniveau ouders voor het groep 7-cohort 2025/2026. Deze leerlingen zaten in het schooljaar 2021/2022 in groep 3 en in het schooljaar 2025/2026 in groep 7. We zien dat er noemenswaardige verschillen afhankelijk van het opleidingsniveau van de ouders. Zo behalen leerlingen met hoogopgeleide ouders gemiddeld gezien een hogere vaardigheidsscore vergeleken met leerlingen met midden opgeleide ouders, en leerlingen met midden opgeleide ouders een hogere vaardigheidsscore dan leerlingen met laagopgeleide ouders. Dit zien we ook terug bij begrijpend lezen en spelling (niet getoond in figuur).

Figuur 2. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor de groep 7-cohort 2025/2026, naar **opleidingsniveau ouders**

In **Figuur 3** zetten we de vaardigheidsscores om naar referentieniveaus en splitsen we deze uit naar het opleidingsniveau van ouders. De figuur toont dit zowel voor groep 6-leerlingen (links) als voor groep 7-leerlingen (rechts). **Figuur 3** toont dat in groep 6 ongeveer 20% van de leerlingen met laagopgeleide ouders, iets meer dan 25% van de leerlingen met midden opgeleide ouders en ongeveer 50% van de leerlingen met hoogopgeleide ouders tenminste het fundamenteel niveau 1F heeft behaald. In groep 7 liggen deze percentages op ongeveer 60% (laagopgeleide ouders), ongeveer 65% (midden opgeleide ouders) en ongeveer 85% (hoogopgeleide ouders). Verder zien we dat leerlingen met hoogopgeleide ouders het vaakst het streefniveau 1S behalen. Daarentegen valt op dat leerlingen met laagopgeleide ouders het vaakst het fundamenteel niveau 1F niet behalen. Voor begrijpend lezen kunnen we dezelfde conclusies trekken (niet getoond in figuur).

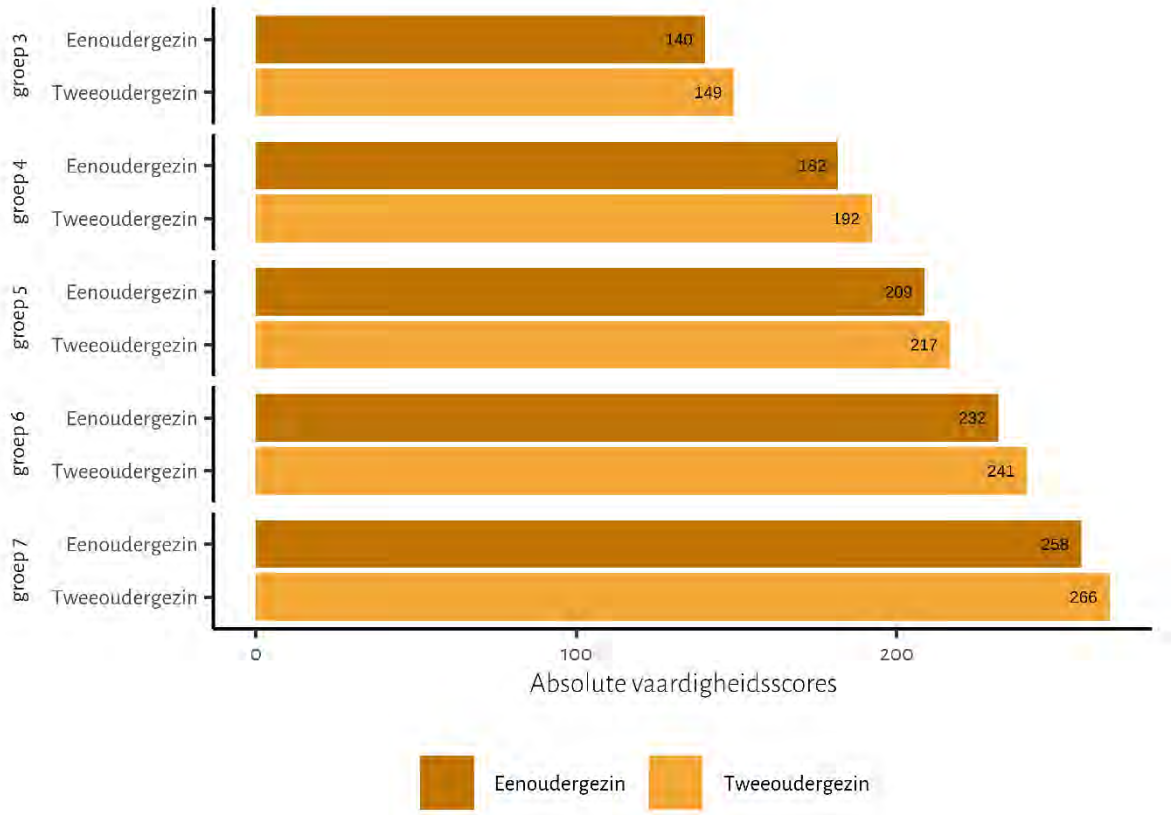

Figuur 3. Percentage leerlingen dat een referentieniveau 1F en 1S behaald heeft in **groep 6 en 7**, naar **opleidingsniveau ouders** aan de hand van vaardigheidsscores op E-toetsen voor rekenen-wiskunde (schooljaar 2025/2026)

Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

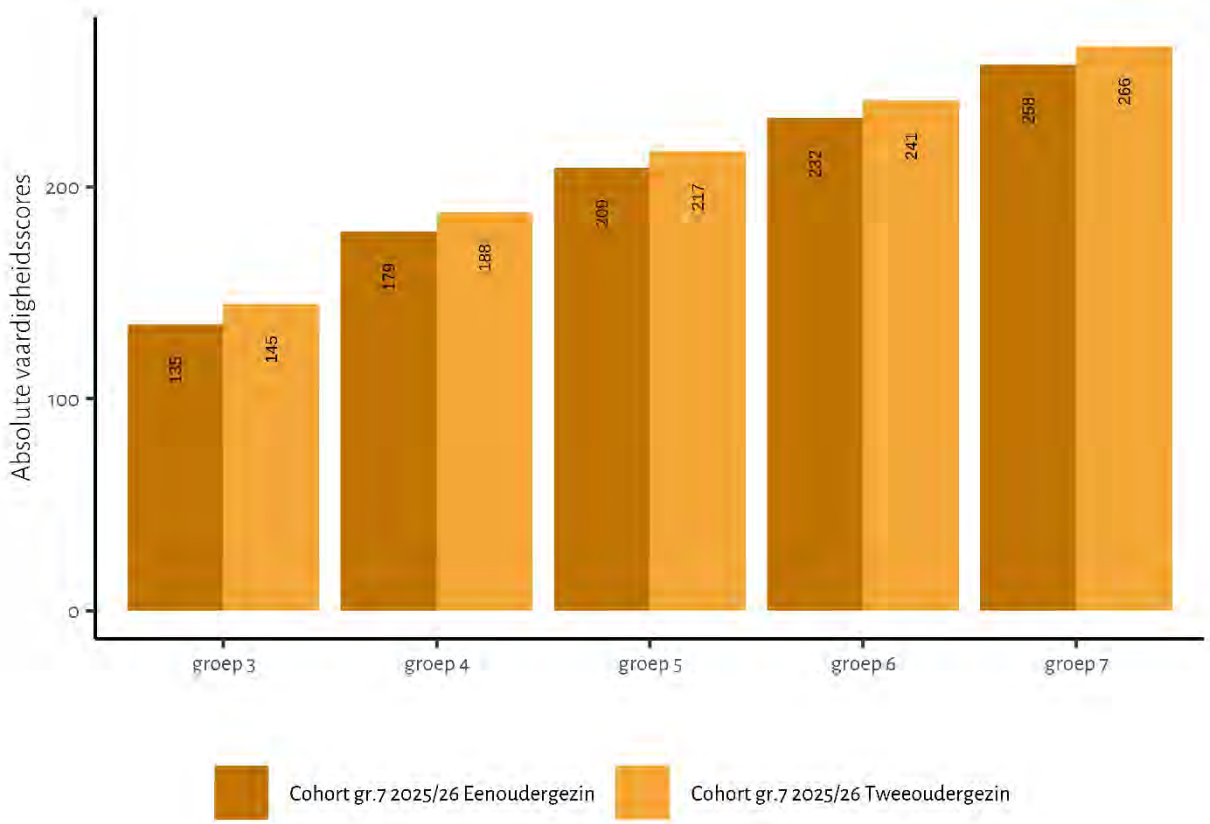
Vaardigheidsscores naar gezinssamenstelling

Figuur 4 laat de gemiddelde vaardigheidsscores van de E-toetsen van groep 3 tot en met groep 7 naar gezinssamenstelling zien, als een indicator voor stabiliteit in het huishouden. Leerlingen van eenoudergezinnen behalen gemiddeld lagere vaardigheidsscores dan leerlingen van tweeoudergezinnen. De grootte van het verschil ligt tussen de 8 en 10 vaardigheidspunten. Ook bij begrijpend lezen en spelling zien we dat leerlingen van eenoudergezinnen lagere vaardigheidsscores behalen (niet getoond in figuur).

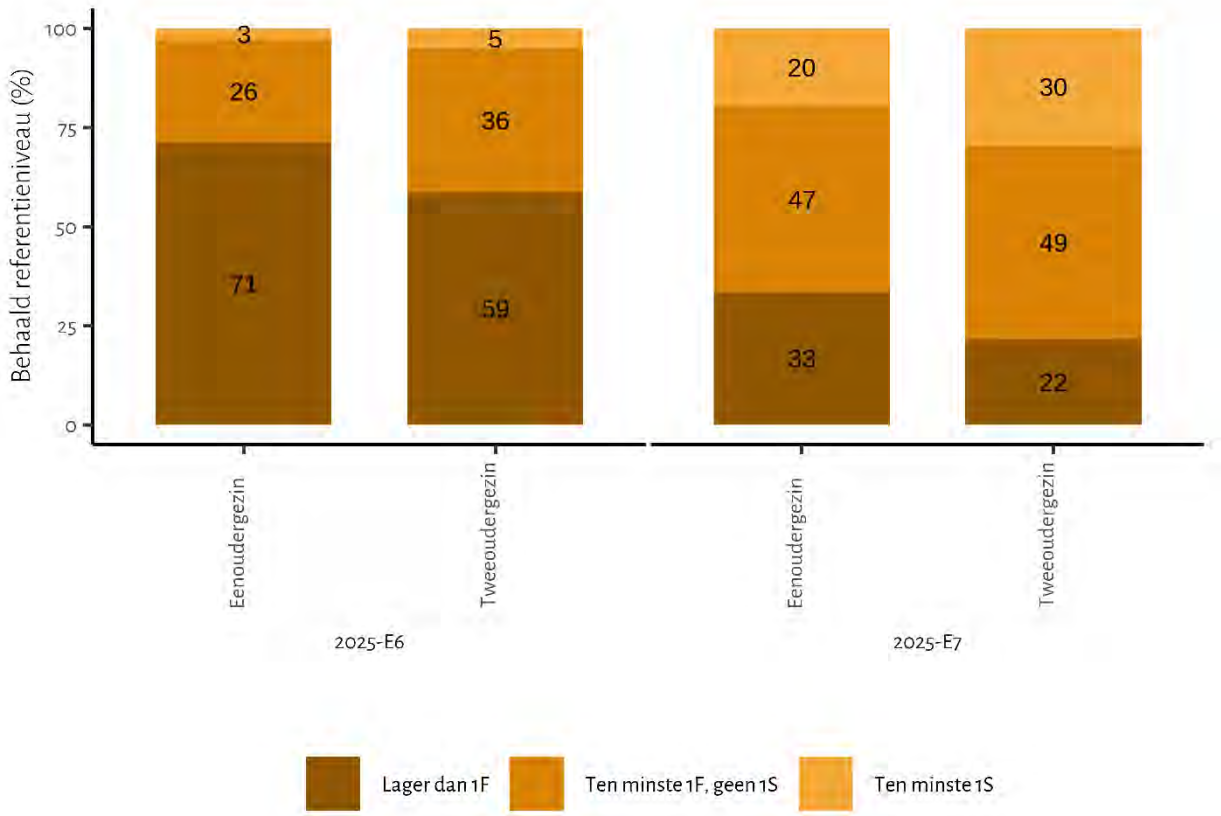
Figuur 4. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde naar **gezinssamenstelling** voor groep 3 t/m 7 (schooljaar 2025/2026)

In **Figuur 5** zien we de cohortanalyse voor het groep 7-cohort 2025/2026 uitgesplitst naar gezinssamenstelling. Ook hier zien we dat leerlingen van eenoudergezinnen gemiddeld lagere vaardigheidsscores behalen dan leerlingen van tweeoudergezinnen. Het verschil in de vaardigheidsscores tussen de groepen is overal ongeveer even groot, tussen de 8 en 10 vaardigheidspunten. Hetzelfde zien we bij de vaardigheidsscores van begrijpend lezen en spelling (niet getoond in figuur).

Figuur 5. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor het groep 7-cohort 2025/2026, naar **gezinssamenstelling**

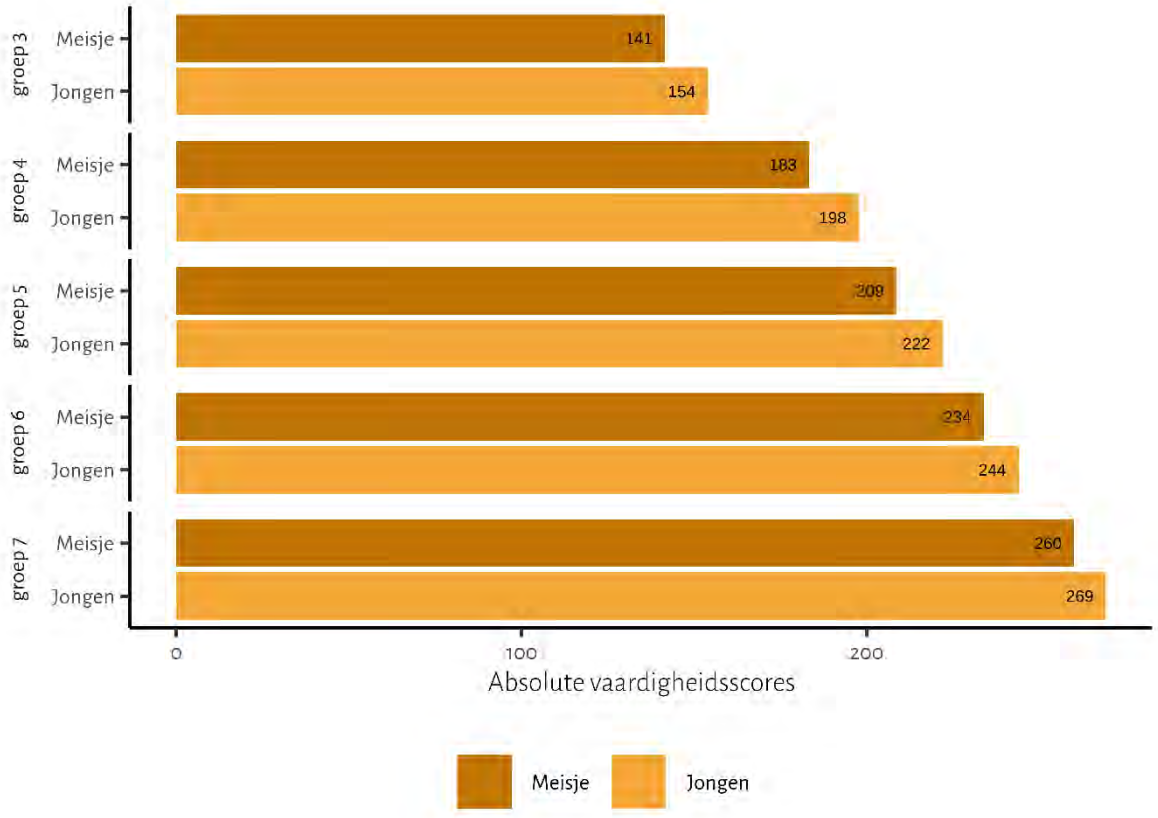
Figuur 6 laat zien dat leerlingen van eenoudergezinnen vaker het fundamenteel niveau 1F niet behalen dan leerlingen uit tweeoudergezinnen. Ongeveer 30% van de groep 6-leerlingen uit eenoudergezinnen behaalt minstens het fundamenteel niveau 1F, voor leerlingen uit tweeoudergezinnen ligt dit op ongeveer 40%. In groep 7 behaalt meer dan 65% van de leerlingen uit eenoudergezinnen tenminste het fundamenteel niveau 1F en bijna 80% van de leerlingen uit tweeoudergezinnen. Daarnaast behalen leerlingen uit tweeoudergezinnen vaker het streefniveau. De percentages zijn iets anders bij begrijpend lezen, maar het beeld dat leerlingen van tweeoudergezinnen vaker minstens het fundamenteel niveau 1F behalen blijft hetzelfde (niet getoond in figuur).

Figuur 6. Percentage leerlingen dat een referentieniveau 1F en 1S behaald heeft in **groep 6 en 7**, naar **gezinssamenstelling** aan de hand van E-toetsen voor rekenen-wiskunde (schooljaar 2025/2026)
Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Vaardigheidsscores naar geslacht

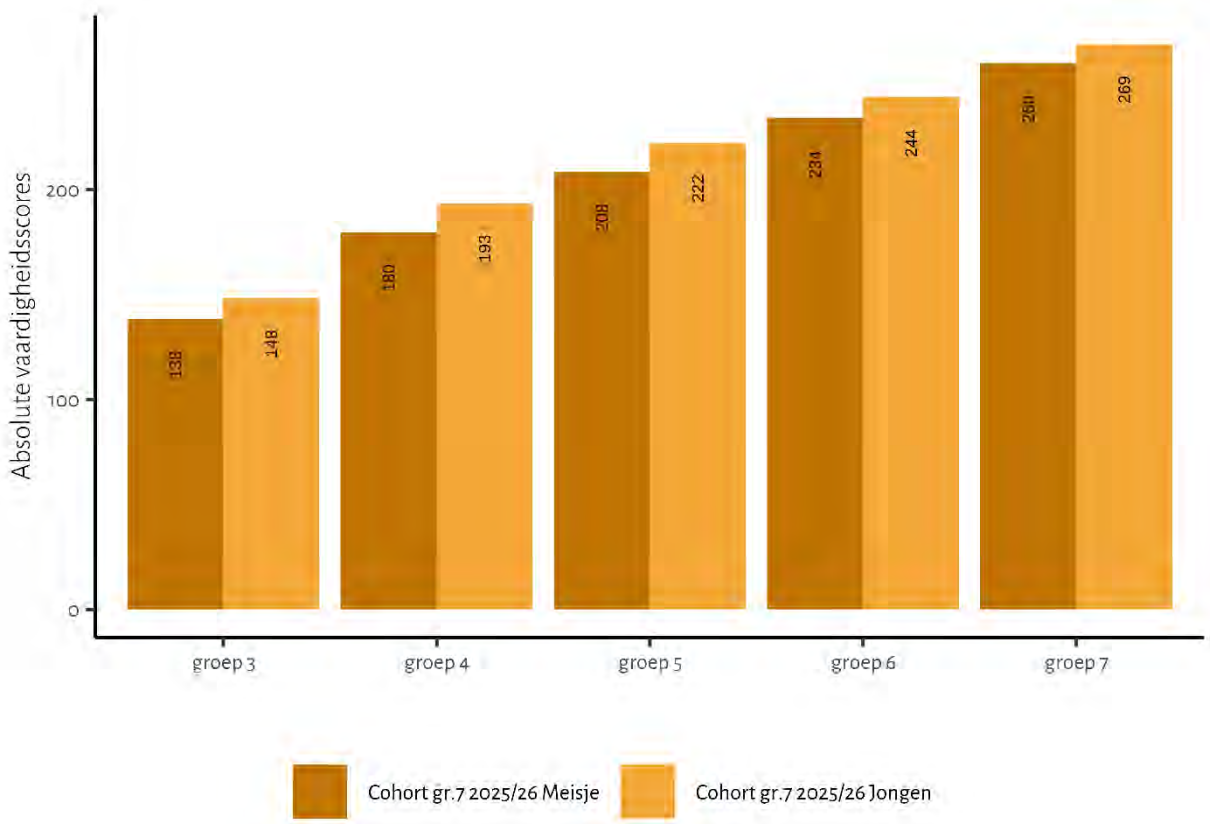
In **Figuur 7** zien we dat jongens gemiddeld hogere vaardigheidsscores behalen voor rekenen-wiskunde dan meisjes in het schooljaar 2025/2026.In groep 3, groep 4 en groep 5 zien de grootste verschillen tussen jongens en meisjes, met een verschil van minstens 13 vaardigheidspunten. Bij begrijpend lezen zien we enkel een noemenswaardig verschil in groep 5, waarbij de meisjes een hogere vaardigheidsscore behalen dan jongens (niet getoond in figuur). Bij spelling zien we dit noemenswaardige verschil in groep 3 en groep 5, eveneens in het voordeel van meisjes (niet getoond in figuur).

Figuur 7. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde naar **geslacht** voor groep 3 t/m 7 (schooljaar 2025/2026)

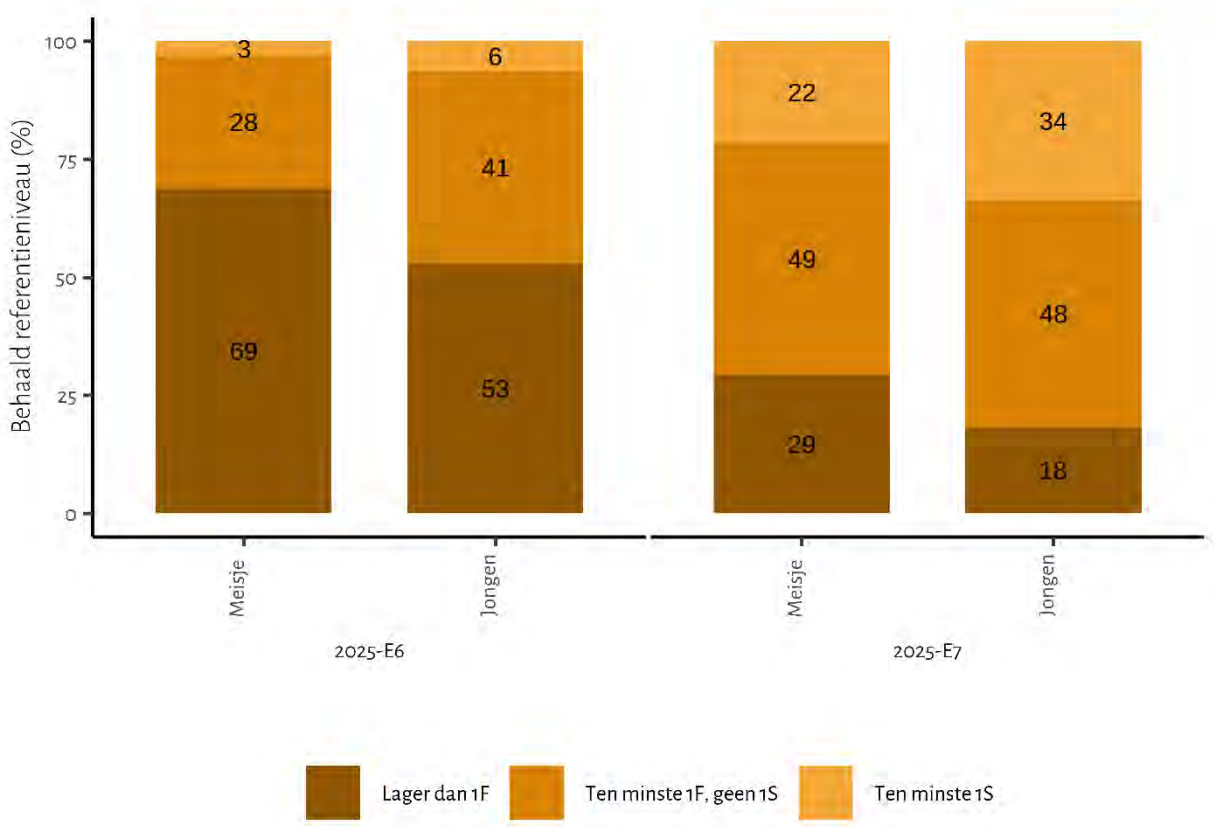
In **Figuur 8** zien we in de cohortanalyse terug dat jongens gemiddeld hogere vaardigheidsscores in rekenen-wiskunde behalen in vergelijking met meisjes. Dat verschil is voor groep 4- en groep 5-leerlingen het grootst. Bij begrijpend lezen zien we dat meisjes gemiddeld hogere vaardigheidsscores

behalen dan jongens en bij spelling zien we enkel noemenswaardige verschillen tussen jongens en meisjes in groep 3 en groep 5 (niet getoond in figuur).

Figuur 8. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor het groep 7-cohort 2025/2026, naar **geslacht**

Figuur 9 geeft de behaalde referentieniveaus weer van meisjes en jongens in groep 6 en groep 7**.** In groep 6 wordt het fundamenteel niveau 1F door ongeveer 30% van de meisjes en ongeveer 45% van de jongens behaald. In groep 7 ligt dit percentage voor meisjes op ongeveer 70% en voor de jongens op ongeveer 80%. Bij begrijpend lezen vinden we het omgekeerde, jongens halen hierbij vaker het fundamenteel niveau 1F niet (niet getoond in figuur).

Figuur 9. Percentage leerlingen dat een referentieniveau 1F en 1S behaald heeft in **groep 6 en 7**, naar **geslacht** aan de hand van vaardigheidsscores E-toetsen voor rekenen-wiskunde (schooljaar 2025/2026)

Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Let op

- Vanaf deze reeks factsheets bespreken we alleen noemenswaardige verschillen met een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans als middelgroot worden beschouwd (Kraft, 2020).[6] Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde komt dit overeen met 3 absolute vaardigheidspunten en voor spelling met 4 absolute vaardigheidspunten.
- Veranderingen in de samenstelling van de (historische) dataset van scholen en leerlingen kunnen leiden tot kleine verschillen in statistieken vergeleken met eerdere factsheets.
- De figuren uit deze factsheets kunnen niet gerelateerd worden aan beleidsmaatregelen en zijn niet voor de evaluatie daarvan te gebruiken.
- Voor een uitgebreide verantwoording van de data-analyses verwijzen we naar de Technische Toelichting op nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-factsheets.

[6] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. *Educational Researcher*, *49*(4), 241-253.

5. Verdieping naar schoolkenmerken: 4de meting Masterplan basisvaardigheden

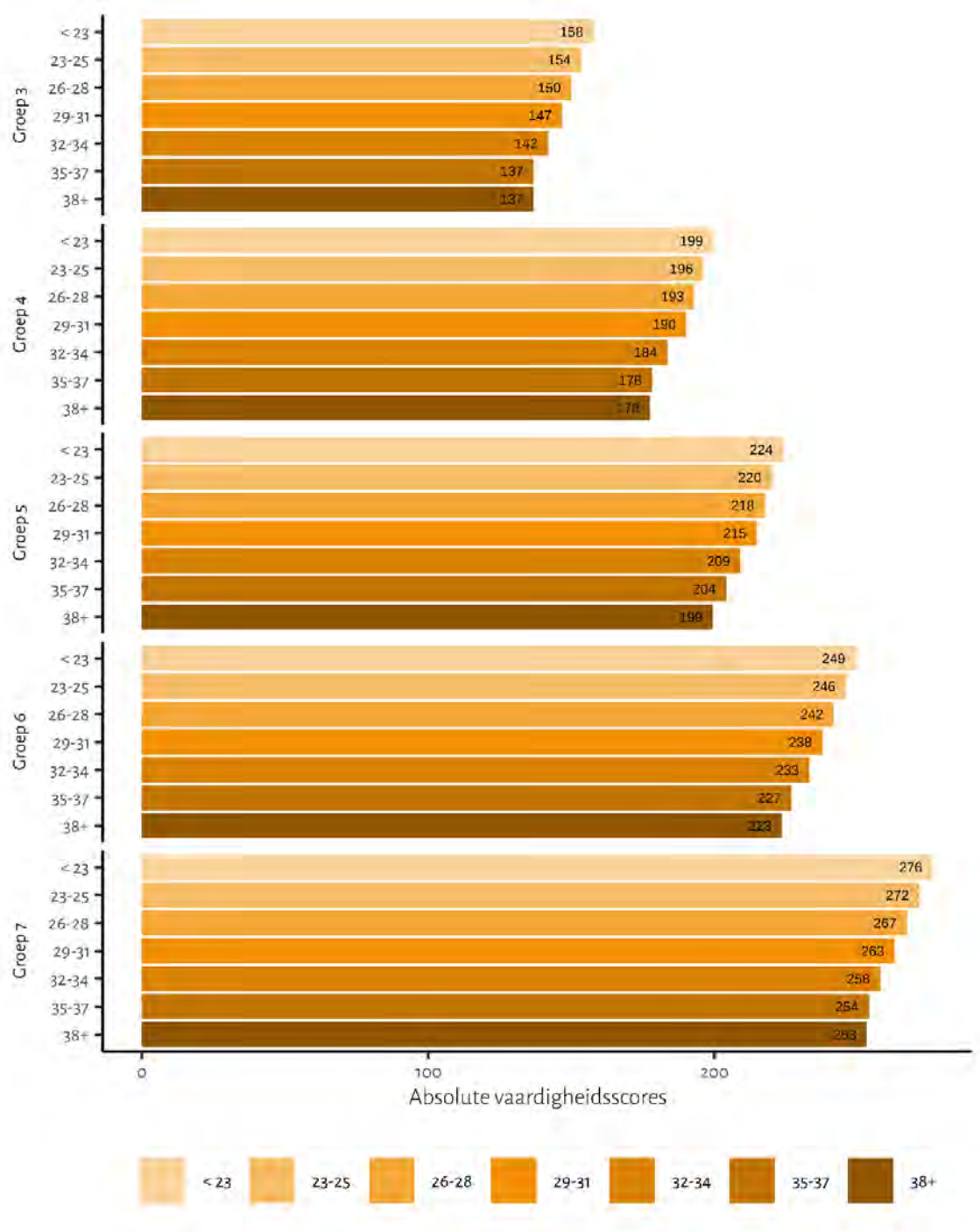
In dit hoofdstuk komen drie analyses van hoofdstuk 2 en 3 terug: de ontwikkeling van gemiddelde vaardigheidsscores, de cohortanalyse en de vertaling van vaardigheidsscores naar referentieniveaus voor groep 6 en 7. Elke analyse wordt uitgesplitst naar schoolweging, stedelijkheid of schoolgrootte, en is gebaseerd op de absolute vaardigheidsscores van rekenen-wiskunde voor schooljaar 2024/2025.

Kernpunten

- Leerlingen op scholen met een lage schoolweging behalen gemiddeld hogere rekenen-wiskunde vaardigheidsscores vergeleken met leerlingen op scholen met een hoge schoolweging. Dit zien we ook terug in het percentage leerlingen dat minstens het fundamenteel niveau 1F behaalt.
- Bij rekenen-wiskunde zijn er weinig verschillen in de gemiddelde absolute vaardigheidsscores en het percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau 1F heeft behaald wanneer we een uitsplitsing maken naar stedelijkheid.
- De verschillen met betrekking tot schoolgrootte zijn niet noemenswaardig groot. Wel zien we dat op grote scholen groep 7-leerlingen vaker tenminste het fundamenteel niveau 1F behalen dan op kleine scholen.

Vaardigheidsscores naar schoolweging

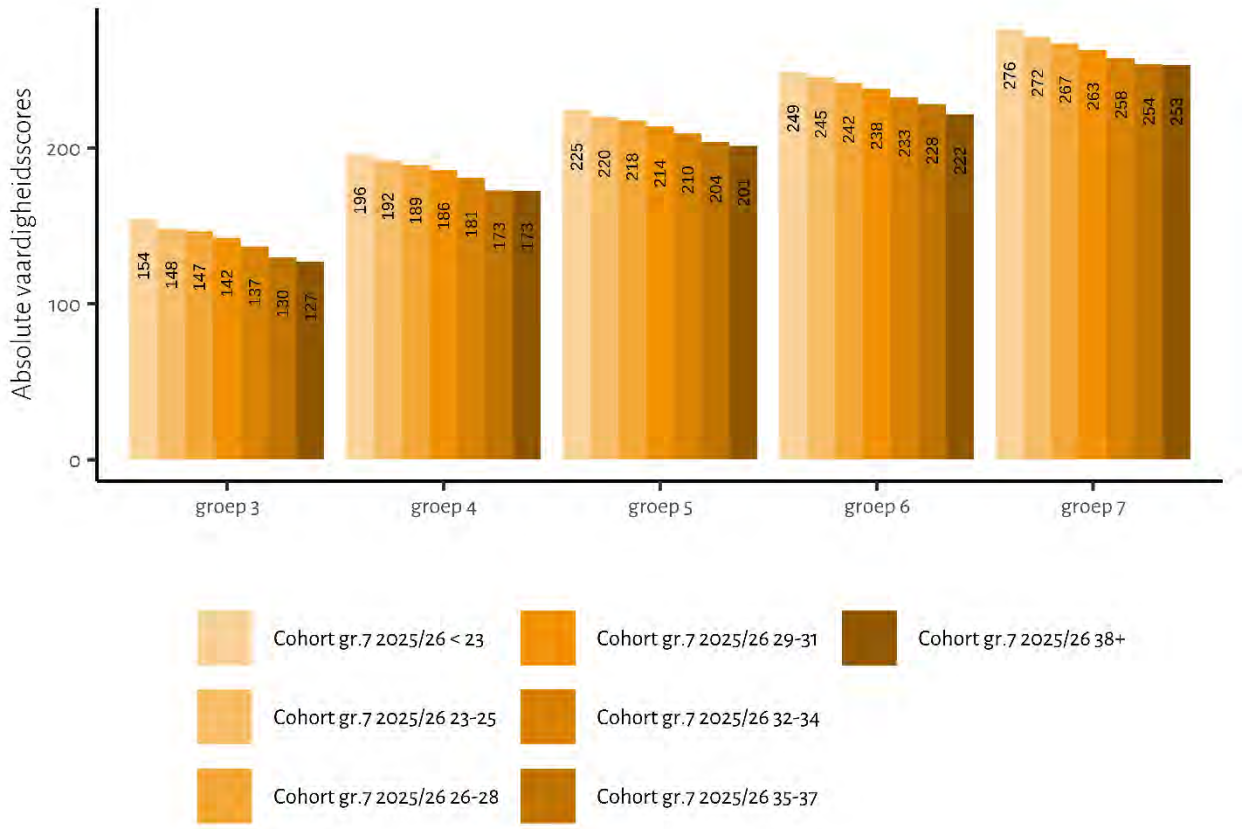
Figuur 1 laat de gemiddelde vaardigheidsscores van de E-toetsen van groep 3 tot en met groep 7 voor het schooljaar 2025/2026, uitgesplitst naar schoolweging. Leerlingen op scholen met een lage schoolweging behalen gemiddeld hogere vaardigheidsscores in vergelijking met leerlingen op scholen met een hoge schoolweging. Bij begrijpend lezen en spelling zien we nagenoeg hetzelfde beeld (niet getoond in figuur).

Figuur 1. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde naar **schoolweging** voor groep 3 t/m 7 (schooljaar 2025/2026)

Noot: In de categorie schoolweging <23 zit 5% van de onderzochte scholen, in de categorie 23-25 14% van de scholen, in de categorie 26-28 30% van de scholen, in de categorie 29-31 30% van de scholen, in de categorie 32-34 14% van de scholen, in de categorie 35-37 7% van de scholen en in de categorie 38+ minder dan 1% van de scholen. De cijfers van de laatste categorie, en daardoor ook de verschillen met andere categorieën, zijn dus slechts gebaseerd op enkele scholen. ***De volledige trend uitgesplitst naar schoolweging over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.7.***

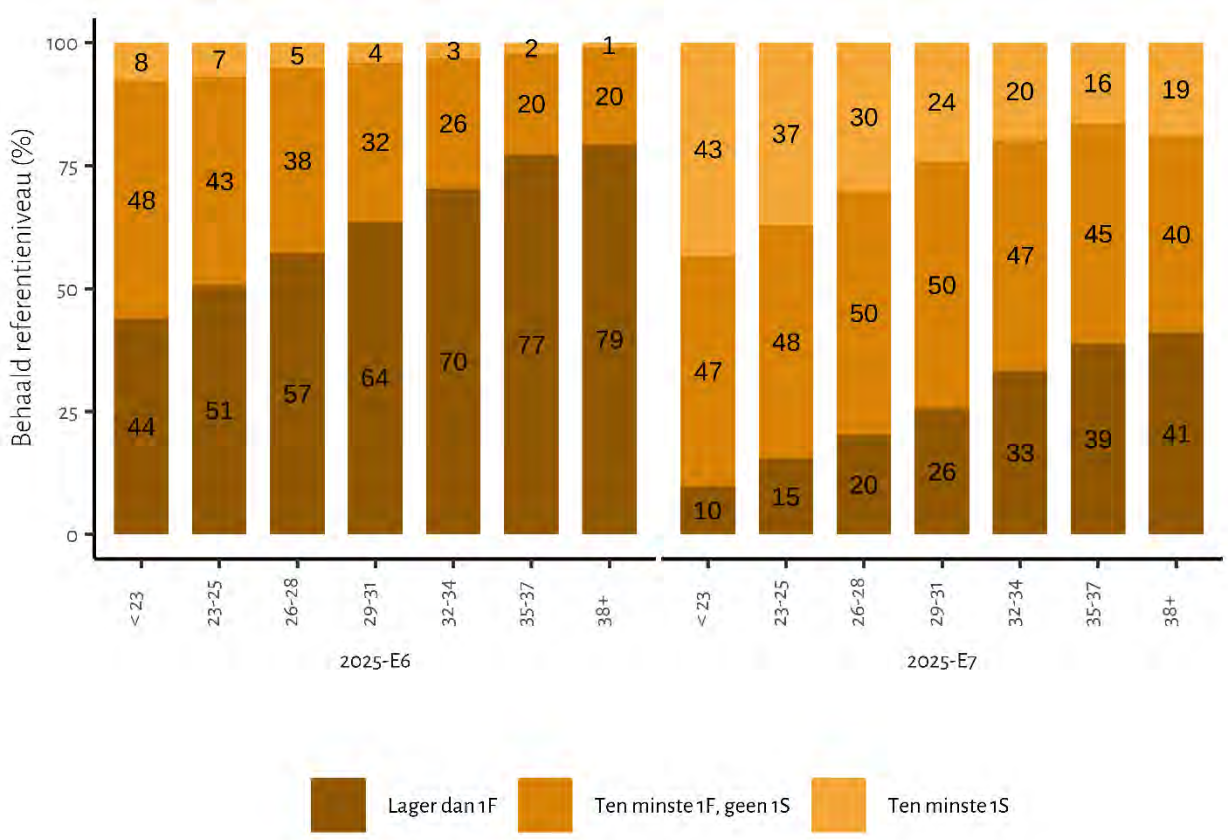
Om leerlingen van groep 3 tot en met 7 te volgen bekijken we het groep 7-cohort 2025/2026. Dit zijn leerlingen die in het schooljaar 2020/2021 in groep 3 gestart zijn en in het schooljaar 2025/2026 in groep 7 zaten. In **Figuur 2** zien we de cohortanalyse voor de gemiddelde vaardigheidsscores van de E-toetsen uitgesplitst naar schoolweging. Ook hier zien we een vergelijkbaar beeld als reeds geschetst in **Figuur 1.** Leerlingen van scholen met een lagere schoolweging behalen doorgaans gemiddeld hogere vaardigheidsscores. Bij begrijpend lezen en spelling zien we dit ook terugkomen (niet getoond in figuur).

Figuur 2. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor het groep 7-cohort 2025/2026, naar **schoolweging**

Figuur 3 laat zien hoeveel procent van de leerlingen in groep 6 en groep 7 onder het fundamenteel niveau 1F zit, op het fundamenteel niveau 1F zit en hoeveel procent van de leerlingen het streefniveau 1S of hoger heeft behaald. Ook hier doen leerlingen van scholen met een lagere schoolweging het gemiddeld gezien beter dan leerlingen met een hogere schoolweging. Ongeveer

55% van de groep 6-leerlingen op scholen met een lage schoolweging (23 of minder) behaalt tenminste fundamenteel niveau 1F. Op scholen met een hoge schoolweging (35 of meer) ligt dit percentage tussen de 20% en 25%. Voor de leerlingen in groep 7 liggen de percentages voor scholen met een lage schoolweging (23 of minder) op ongeveer 90% en voor de scholen met een hoge schoolweging (35 of meer) op ongeveer 60%. Verder zien we dat het percentage leerlingen dat het fundamenteel niveau 1F niet behaalt het hoogste ligt op scholen met een hoge schoolweging en dat het percentage leerlingen dat het streefniveau 1S heeft behaald het hoogste ligt op scholen met een lage schoolweging. Bij begrijpend lezen ligt het percentage leerlingen dat minimaal 1F heeft gehaald hoger, maar verschillen naar schoolweging blijven bestaan (niet getoond in figuur).

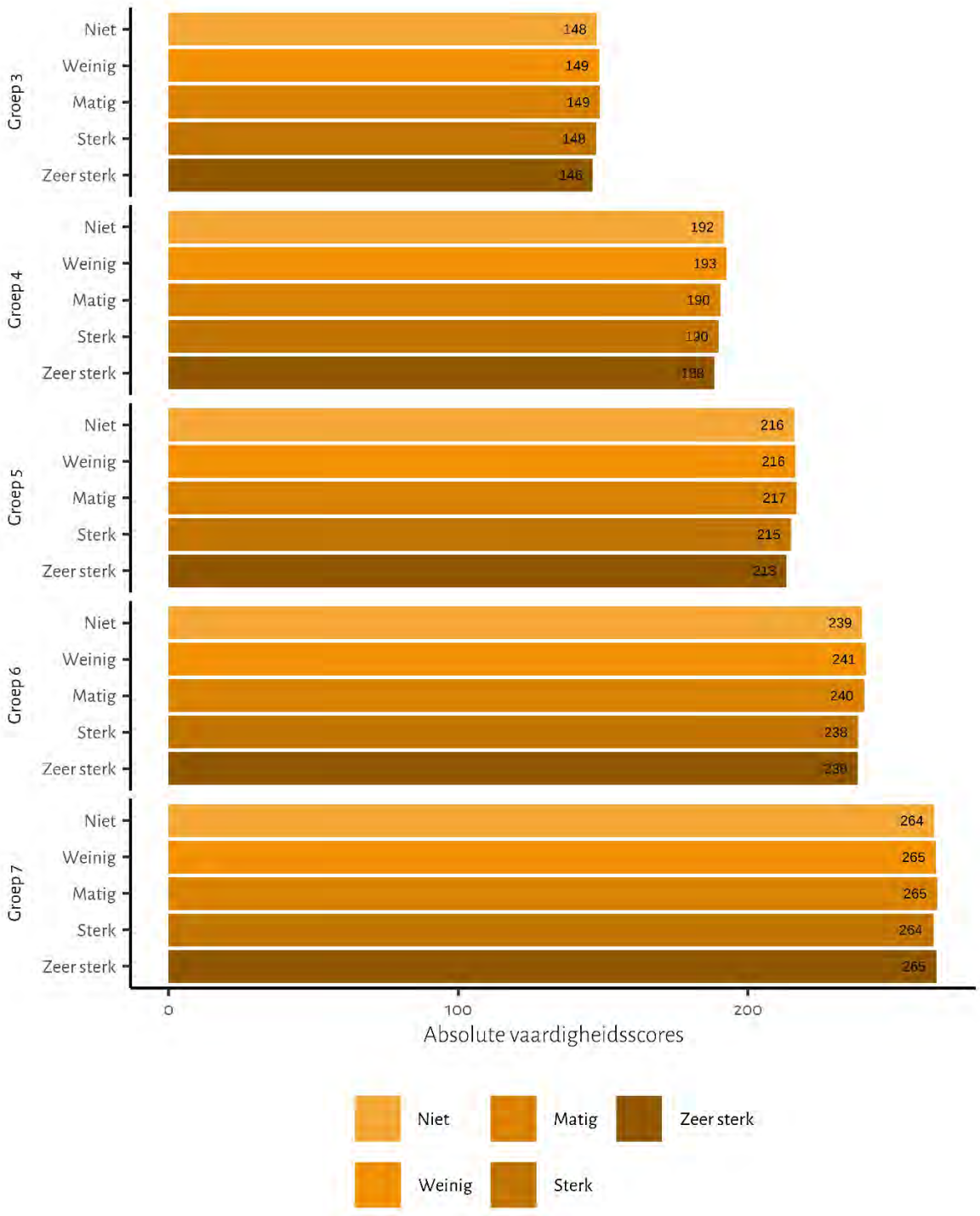

Figuur 3. Percentage leerlingen dat voor rekenen-wiskunde een referentieniveau 1F en 1S behaald heeft voor de E-toetsen in **groep 6 en 7,** naar **schoolweging** (schooljaar 2025/2026)

Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Vaardigheidsscores naar stedelijkheid

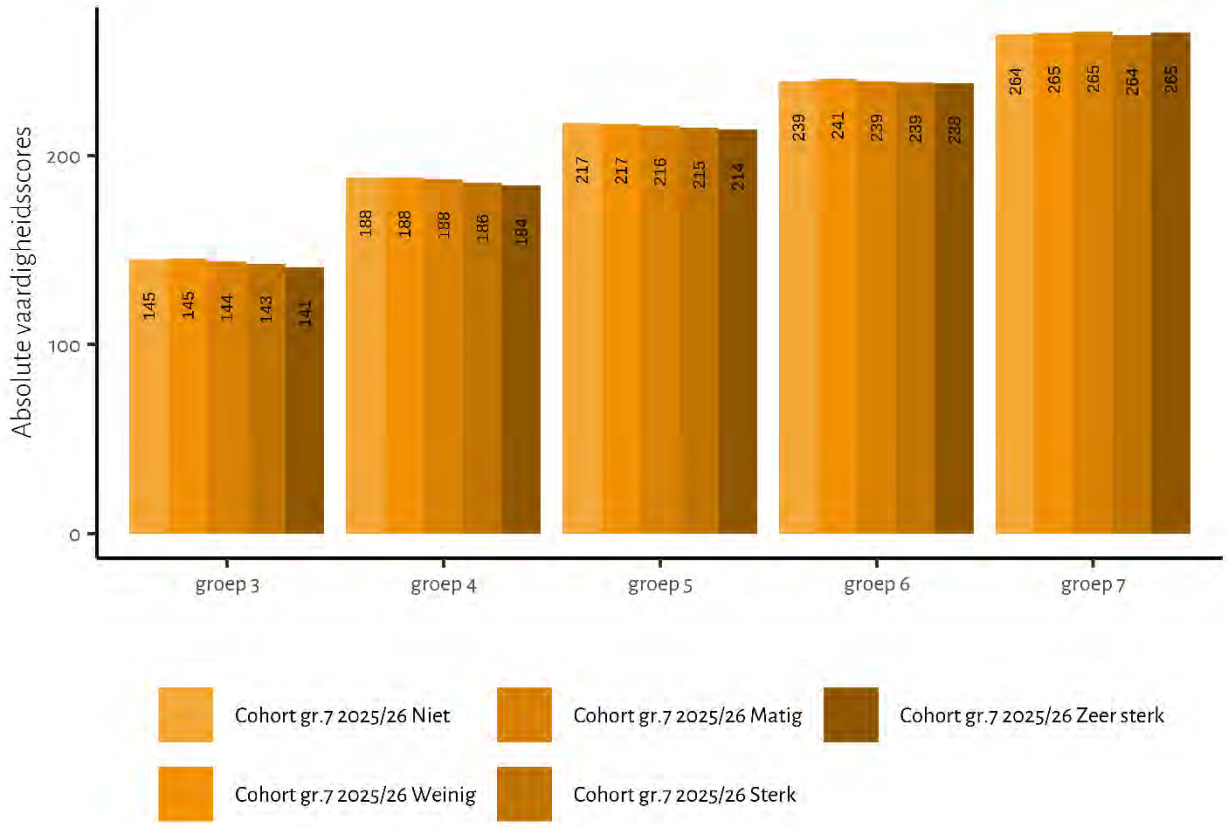
Figuur 4 laat beperkte verschillen zien wat betreft de behaalde vaardigheidsscores uitgesplitst naar stedelijkheid van de school. Enkel in groep 4 en 5 zien we noemenswaardige verschillen in vaardigheidsscores tussen leerlingen op zeer stedelijke en niet-stedelijke scholen. Voor begrijpend lezen (niet getoond in figuur) geldt een vergelijkbaar beeld. Voor spelling (niet getoond in figuur) zien we enkel een noemenswaardig verschil tussen leerlingen op zeer stedelijke en niet-stedelijke scholen in groep 3, waar leerlingen in zeer sterk stedelijke gebieden noemenswaardig lagere vaardigheidsscores behalen dan leerlingen in niet stedelijke gebieden.

Figuur 4. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, naar **stedelijkheid** (schooljaar 2025/2026)

Noot: *In de categorie niet stedelijk zit ongeveer 6% van de onderzochte scholen, in de categorie weinig stedelijk 21% van de scholen, in de categorie matig stedelijk 17% van de scholen, in de categorie sterk stedelijk 31% van de scholen en in de categorie zeer sterk stedelijk 25% van de scholen.* ***De volledige trend uitgesplitst naar stedelijkheid over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.7.***

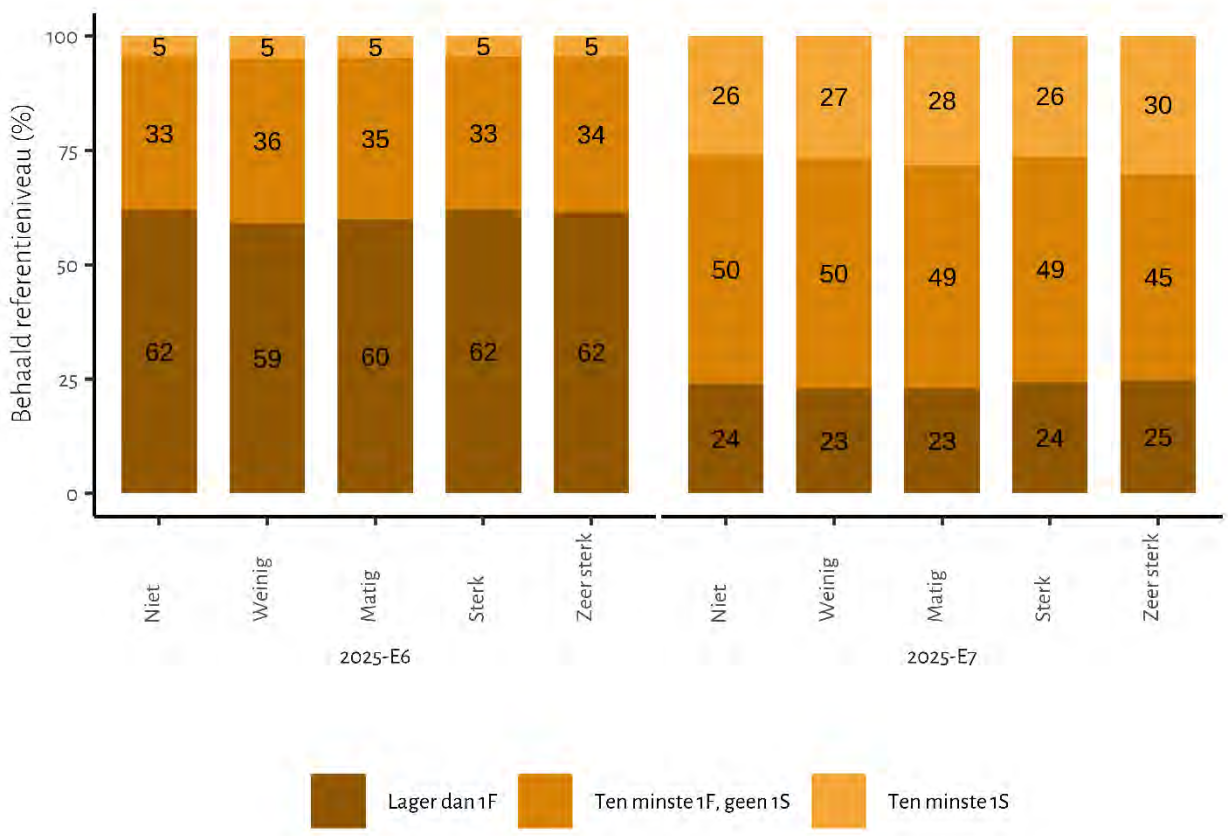
In **Figuur 5** zien we de cohortanalyse van de gemiddelde vaardigheidsscores van de E-toetsen uitgesplitst naar de mate van stedelijkheid voor groep 7-cohort 2025/2026. Over het algemeen zien we een daling van de vaardigheidsscores naarmate de stedelijkheid toeneemt. We zien noemenswaardig lagere vaardigheidsscores in zeer sterk stedelijke scholen t.o.v. in niet-stedelijke scholen in groep 3, 4 en 5. Voor begrijpend lezen (niet getoond in figuur) zien we deze noemenswaardig lagere vaardigheidsscores in groep. Voor spelling (niet getoond in figuur) zien we enkel noemenswaardig lagere vaardigheidsscores in zeer sterk stedelijke scholen t.o.v. in niet-stedelijke scholen in groep 3.

Figuur 5. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor het groep 7-cohort 2025/2026, naar **stedelijkheid**

Figuur 6 laat zien hoeveel procent van de leerlingen in groep 6 en groep 7 het fundamenteel niveau 1F heeft behaald, uitgesplitst naar de mate van stedelijkheid. In groep 6 en 7 zien we slechts minimale verschillen naar mate van stedelijkheid. Wel zien we dat het percentage groep 7-leerlingen dat het fundamentele niveau behaalt, maar niet het streefniveau, noemenswaardig lager ligt in zeer

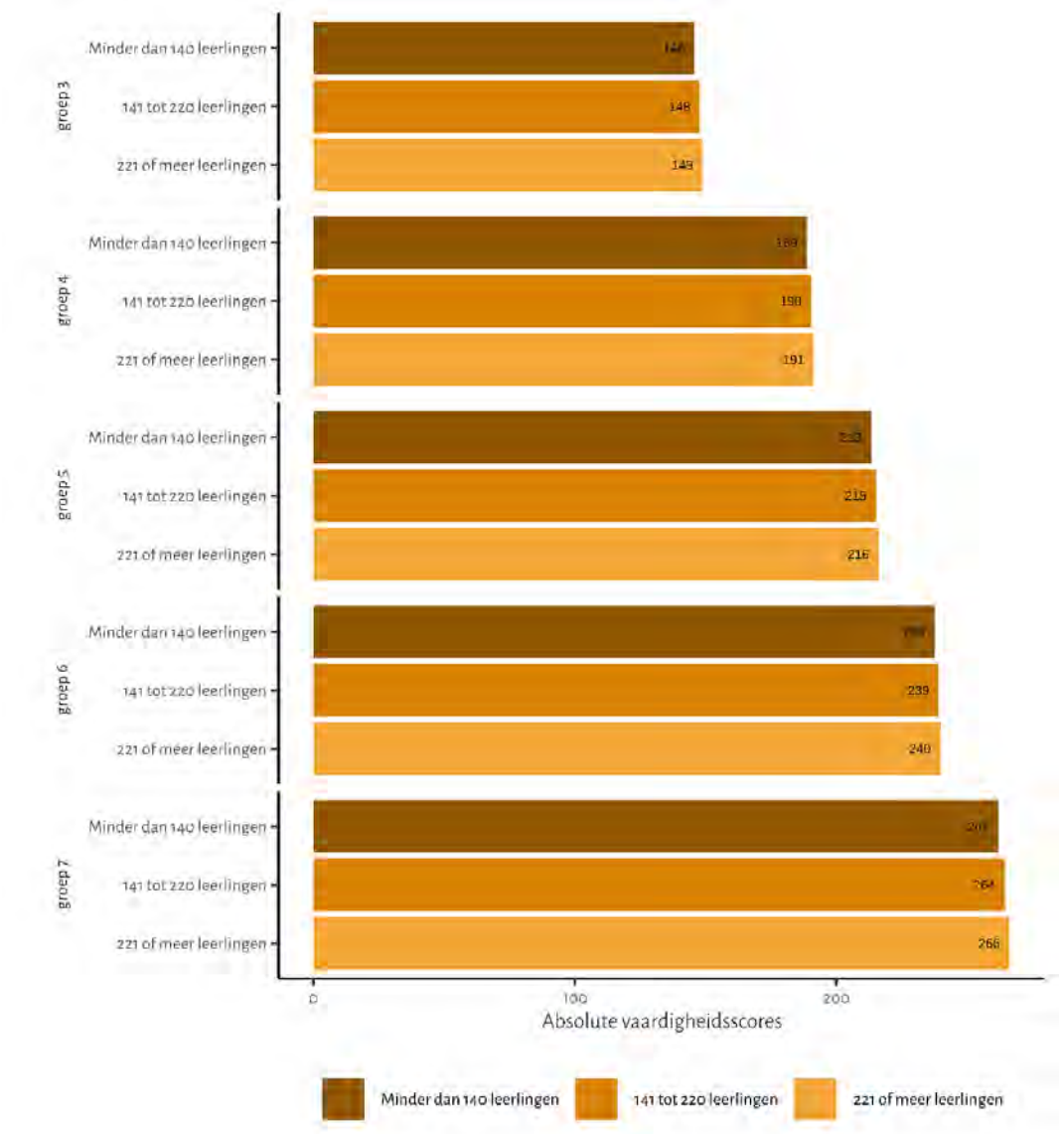
sterk stedelijke gebieden versus niet-stedelijke gebieden. Tegelijk zien we dat leerlingen in zeer sterk stedelijke gebieden noemenswaardig vaker het streefniveau behalen dan leerlingen in niet stedelijke gebieden. Bij begrijpend lezen (niet getoond in figuur) zien we een vergelijkbaar patroon. In zeer sterk stedelijke gebieden halen minder leerlingen alleen het fundamentele niveau 1F, en haalt een groter deel het streefniveau 1S of juist 1F niet. Het verschil bij begrijpend lezen is het grootst bij leerlingen die 1F niet halen.

Figuur 6. Percentage leerlingen dat een referentieniveau 1F en 1S behaald heeft in **groep 6 en 7**, naar **stedelijkheid,** aan de hand van E-toetsen voor rekenen-wiskunde (schooljaar 2025/2026)
Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Vaardigheidsscores naar schoolgrootte

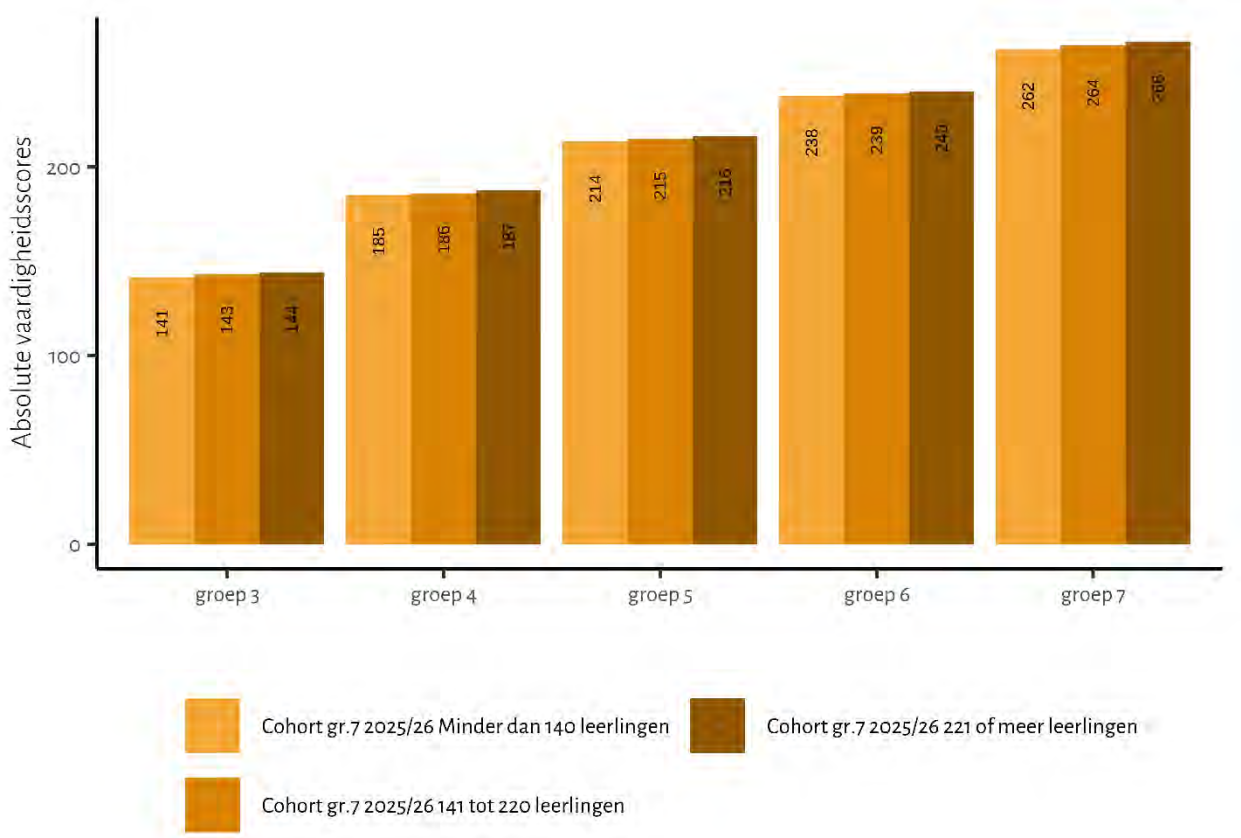
Figuur 7 laat de gemiddelde vaardigheidsscores van de E-toetsen van groep 3 tot en met groep 7 zien uitgesplitst naar schoolgrootte voor schooljaar 2025/2026. We zien hier noemenswaardige verschillen tussen kleine en grote scholen in groep 3, 5 en 7. Bij begrijpend lezen zien we noemenswaardige verschillen in groep 5, 6 en 7; en bij spelling in groep 4 en 5 (niet getoond in figuur).

Figuur 7. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde naar **schoolgrootte** voor groep 3 t/m 7 (schooljaar 20233/2024)

Noot: *In de categorie maximaal 140 leerlingen zit 24% van de onderzochte scholen, in de categorie 141 tot en met 220 leerlingen zit 32% van de scholen en in de categorie 221 of meer leerlingen zit 44% van de scholen.* ***De volledige trend uitgesplitst naar schoolgrootte over de periode 2018/2019 t/m 2025/2026 is opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.7.***

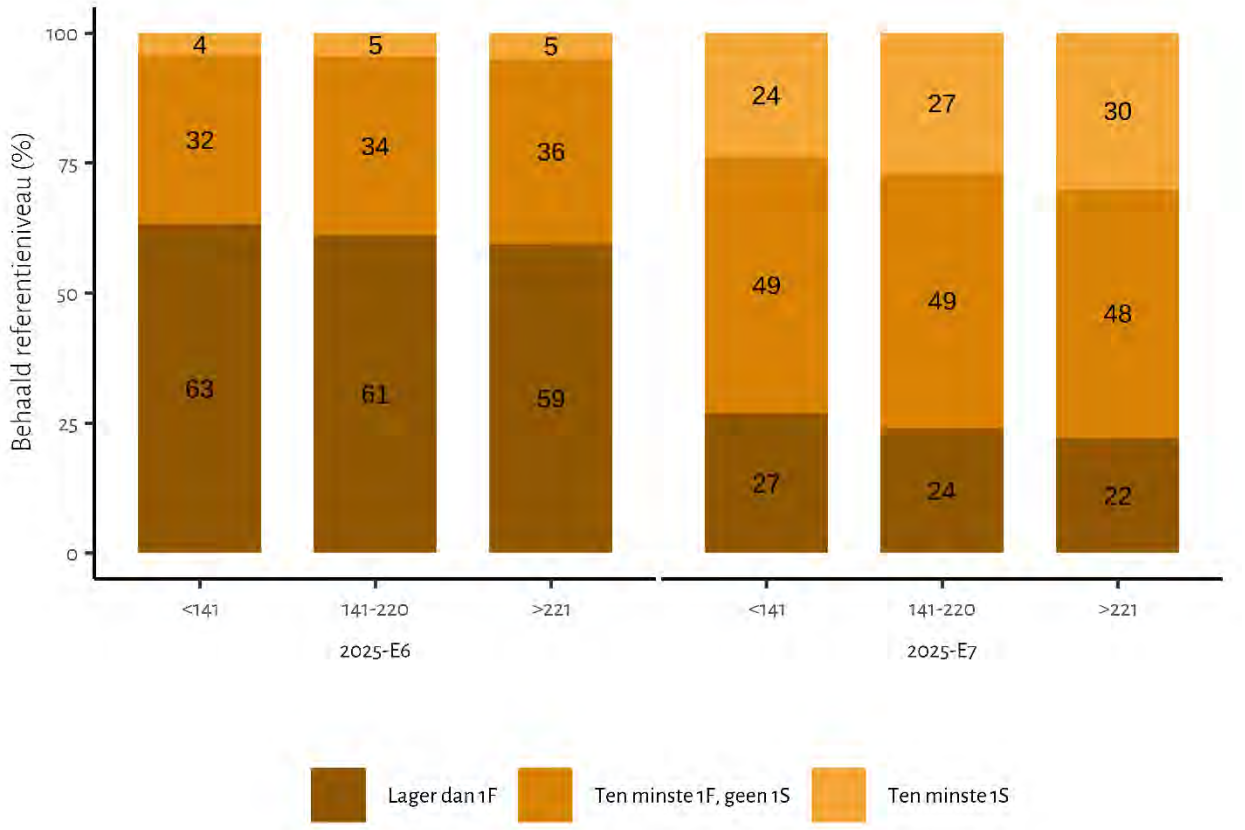
Figuur 8 toont de cohortanalyse uitgesplitst naar schoolgrootte. We zien dat leerlingen op scholen met maximaal 140 leerlingen gemiddeld gezien een iets lagere absolute vaardigheidsscore behalen dan leerlingen op grotere scholen. Deze verschillen zijn noemenswaardig in groep 3 en 7. Voor begrijpend lezen zien we noemenswaardige verschillen voor groep 5, 6 en 7; en voor spelling in groep 4 en 5 (niet getoond in de figuur).

Figuur 8. Absolute vaardigheidsscores voor de E-toets rekenen-wiskunde voor het groep 7-cohort 2023-24, naar **schoolgrootte**

Figuur 9 splitst de referentieniveaus uit naar schoolgrootte. We zien hierin geen noemenswaardige verschillen naar schoolgrootte bij groep 6-leerlingen. Bij zowel de groep 6- als bij de groep 7-leerlingen zien we dat kleine scholen een hoger percentage groep 7-leerlingen hebben die het fundamenteel niveau 1F *niet* behalen dan grote scholen. Daarnaast behalen groep 7-leerlingen op kleine scholen iets minder vaak het streefniveau 2S. Voor begrijpend lezen (niet getoond in figuur) zien we noemenswaardige verschillen in groep 6: op kleine scholen behaalt een groter percentage leerlingen het fundamentele niveau 1F niet en een kleiner percentage het streefniveau. In groep 7 zijn er geen noemenswaardige verschillen tussen kleine en grote scholen in het percentage leerlingen

dat onder het fundamentele niveau scoort. Wel zien we dat het percentage leerlingen dat wel het fundamentele niveau behaalt en leerlingen die het streefniveau behaalt noemenswaardig groter is op kleine scholen dan op grote scholen.

Figuur 9. Percentage leerlingen dat een referentieniveau 1F en 1S behaald heeft in **groep 6 en 7**, naar **schoolgrootte**, aan de hand van vaardigheidsscores op E-toetsen voor rekenen-wiskunde (schooljaar 2025/2026)

Noot: *Aangezien er slechts één drempelwaarde is, is het logisch dat leerlingen uit groep 6 over het algemeen minder vaak minstens het fundamenteel niveau 1F behalen dan leerlingen uit groep 7.*

Let op

- Vanaf deze reeks factsheets bespreken we alleen noemenswaardige verschillen met een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans als middelgroot worden beschouwd (Kraft, 2020).[7] Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde komt dit overeen met 3 absolute vaardigheidspunten en voor spelling met 4 absolute vaardigheidspunten.
- Veranderingen in de samenstelling van de (historische) dataset van scholen en leerlingen kunnen leiden tot kleine verschillen in statistieken vergeleken met eerdere factsheets.
- De figuren uit deze factsheets kunnen niet gerelateerd worden aan beleidsmaatregelen en zijn niet voor de evaluatie daarvan te gebruiken.
- Voor een uitgebreide verantwoording van de data-analyses verwijzen we naar de Technische Toelichting op nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-factsheets.

[7] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. *Educational Researcher*, *49*(4), 241-253.

6 Vaardigheidsscores uitgesplitst naar leerling- en schoolkenmerken

In dit hoofdstuk laten we de gemiddelde absolute vaardigheidsscores van de E-toetsen op begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde zien. De figuren tonen de resultaten voor leerlingen in groep 3 tot en met 7, voor de schooljaren 2018/2019 tot en met 2025/2026, uitgesplitst naar leerlingkenmerken (opleidingsniveau ouders en huishoudinkomen) en schoolkenmerken (stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging). Voor de volledigheid zijn de onderliggende trendcijfers in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1 (Tabel A.2-A.7).

6.1 Leerlingkenmerken: opleidingsniveau ouders en huishoudinkomen

Allereerst bekijken we de absolute vaardigheidsscores uitgesplitst naar leerlingkenmerken. Daarbij maken we een onderscheid naar het opleidingsniveau van de ouders en het huishoudinkomen.

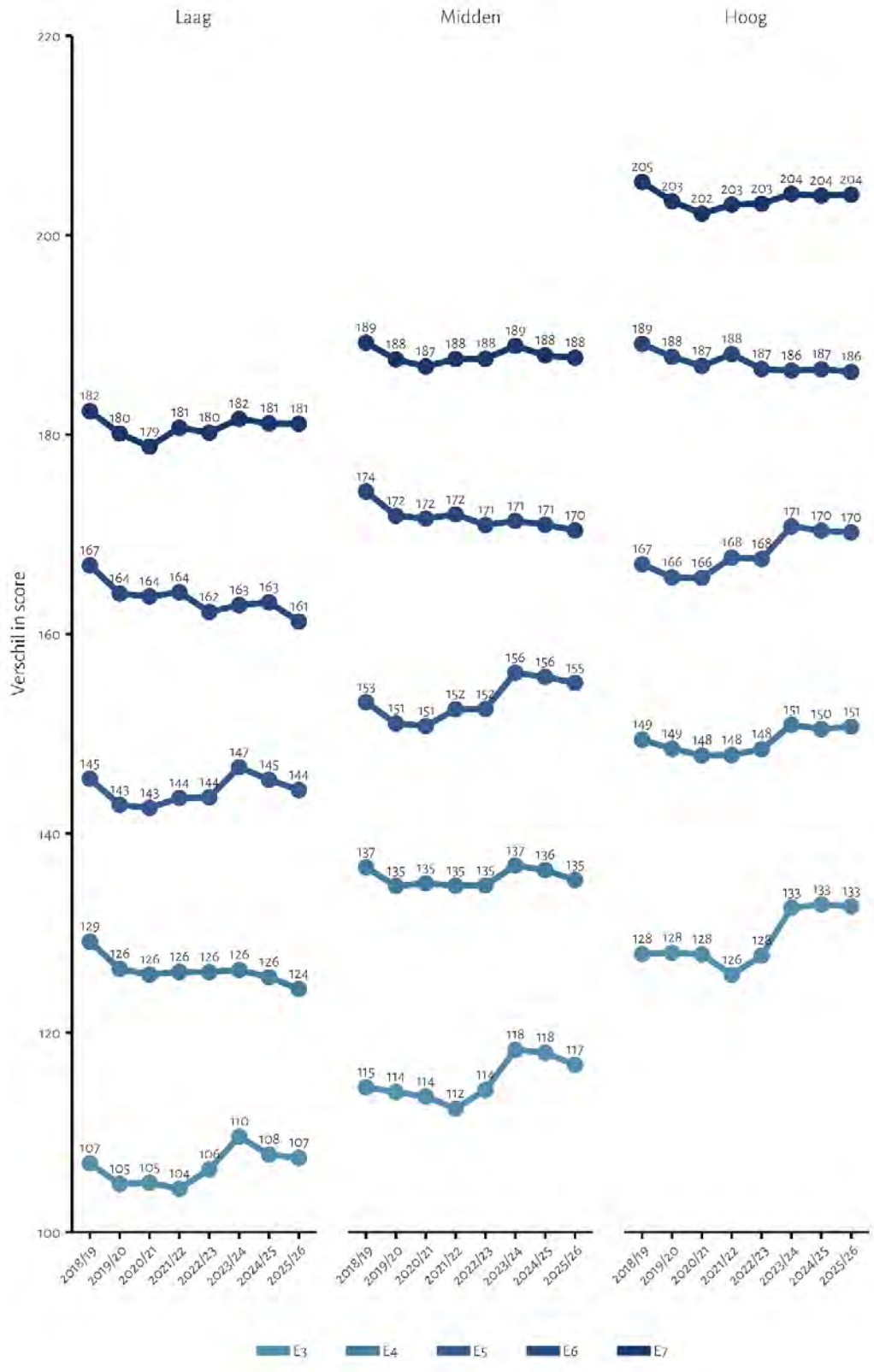
Figuur 6.1a en **Figuur 6.1b** tonen de gemiddelde behaalde absolute vaardigheidsscores op de E-toets begrijpend lezen, uitgesplitst naar respectievelijk opleidingsniveau van de ouders en huishoudinkomen. Uit deze figuren blijkt dat leerlingen in alle schooljaren en leerjaren gemiddeld noemenswaardig hogere vaardigheidsscores behalen naarmate het opleidingsniveau van de ouders of het huishoudinkomen van de ouders hoger is. Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het voorgaande schooljaar (2024/2025), zijn geen noemenswaardige veranderingen zichtbaar in de absolute vaardigheidsscores.

Wanneer 2025/2026 wordt vergeleken met vijf jaar eerder (2020/2021), zien we enkele noemenswaardige wijzigingen. Bij de uitsplitsing naar opleidingsniveau van de ouders zien we dat de vaardigheidsscores voor leerlingen met laagopgeleide ouders noemenswaardig dalen in groep 6. Voor leerlingen met midden opgeleide ouders is sprake van een noemenswaardige stijging in groep 3 en groep 5. Voor leerlingen met hoogopgeleide ouders zien we een noemenswaardige stijging van de vaardigheidsscores in groep 3, groep 4 en groep 5. Bij de uitsplitsing naar huishoudinkomen zien we dat de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 3 en 5 toe voor leerlingen uit gezinnen met een laag, midden en hoog huishoudinkomen. Daarnaast is bij leerlingen uit gezinnen met een hoog huishoudinkomen ook in groep 4 sprake van een noemenswaardige toename.

Vergeleken met het eerste schooljaar in de reeks (2018/2019) laat het meest recente schooljaar (2025/2026) zowel noemenswaardige stijgingen als dalingen in de gemiddelde vaardigheidsscores zien. Bij de uitsplitsing naar opleidingsniveau van de ouders worden noemenswaardige dalingen vastgesteld voor leerlingen met laagopgeleide ouders in groep 4 en groep 6 en voor leerlingen met

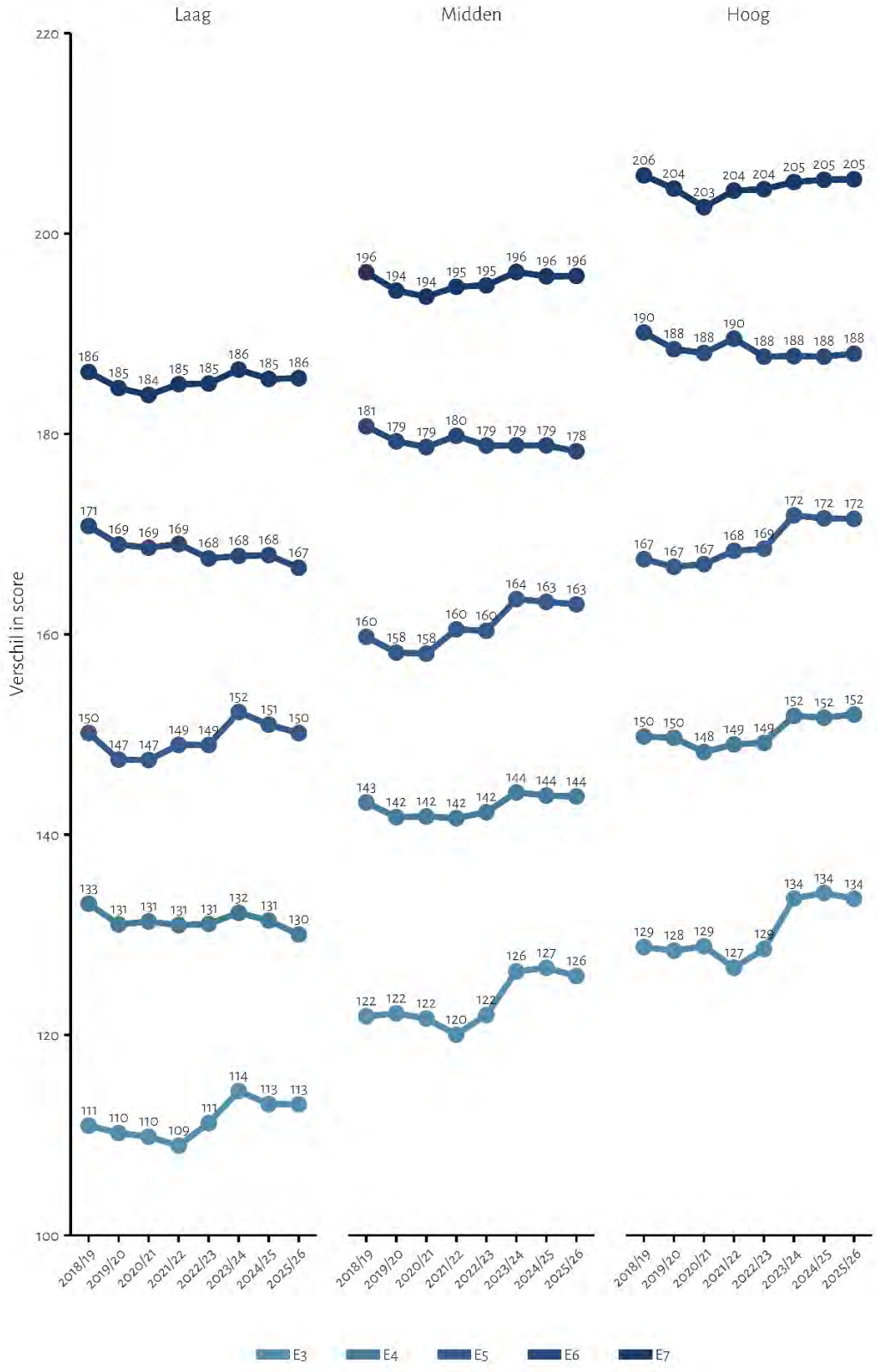
midden- en hoogopgeleide ouders in groep 6. Tegelijkertijd zijn de gemiddelde vaardigheidsscores voor leerlingen met hoogopgeleide ouders in groep 3 en groep 5 noemenswaardig gestegen. Bij de uitsplitsing naar huishoudinkomen zien we een vergelijkbaar patroon. Noemenswaardige dalingen worden vastgesteld voor leerlingen uit huishoudens met een laag inkomen in groep 4 en groep 6, voor leerlingen uit huishoudens met een middeninkomen in groep 6. Daartegenover staan noemenswaardige stijgingen in groep 3 en groep 5 voor leerlingen uit huishoudens met een midden en hoog inkomen.

Figuur 6.1a Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar opleiding ouders

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.2.*

Figuur 6.1b Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar huishoudinkomen

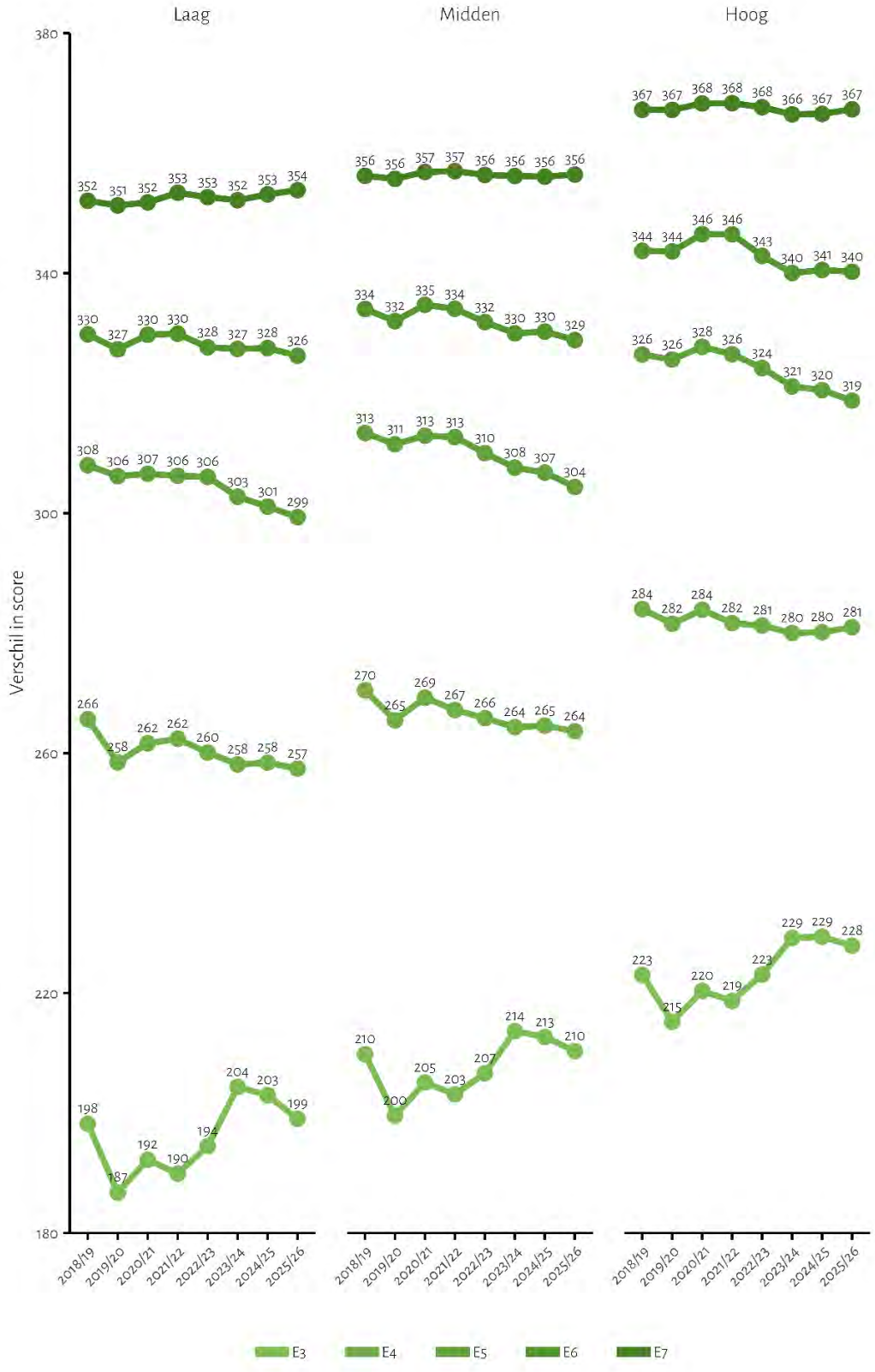
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.2.*

Figuur 6.2a en **Figuur 6.2b** tonen de gemiddelde behaalde absolute vaardigheidsscores op de E-toets spelling, uitgesplitst naar respectievelijk opleidingsniveau van de ouders en huishoudinkomen. Deze figuren laten zien dat de gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling in alle schooljaren en leerjaren hoger zijn naarmate het opleidingsniveau van de ouders of het huishoudinkomen hoger is. De verschillen tussen de groepen zijn daarbij steeds noemenswaardig. Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het voorgaande schooljaar (2024/2025), zien we geen noemenswaardige verschillen in absolute vaardigheidsscores tussen de twee schooljaren.

Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met vijf jaar geleden (2020/2021), worden verschillende noemenswaardige veranderingen vastgesteld. Bij de uitsplitsing naar opleidingsniveau van de ouders zijn de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 3 noemenswaardig gestegen voor leerlingen met laag-, midden- en hoogopgeleide ouders. Daartegenover staan noemenswaardige dalingen in groep 4 voor leerlingen met laagopgeleide ouders en in groep 5 en groep 6 voor alle drie de opleidingsgroepen. Bij de uitsplitsing naar huishoudinkomen zien we een vergelijkbaar patroon. Ook daar nemen de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 3 noemenswaardig toe voor leerlingen uit huishoudens met een laag, midden of hoog inkomen, terwijl in groep 5 en groep 6 sprake is van noemenswaardige dalingen. Daarnaast worden ook voor leerlingen uit huishoudens met een laag en midden inkomen in groep 4 noemenswaardige dalingen vastgesteld.

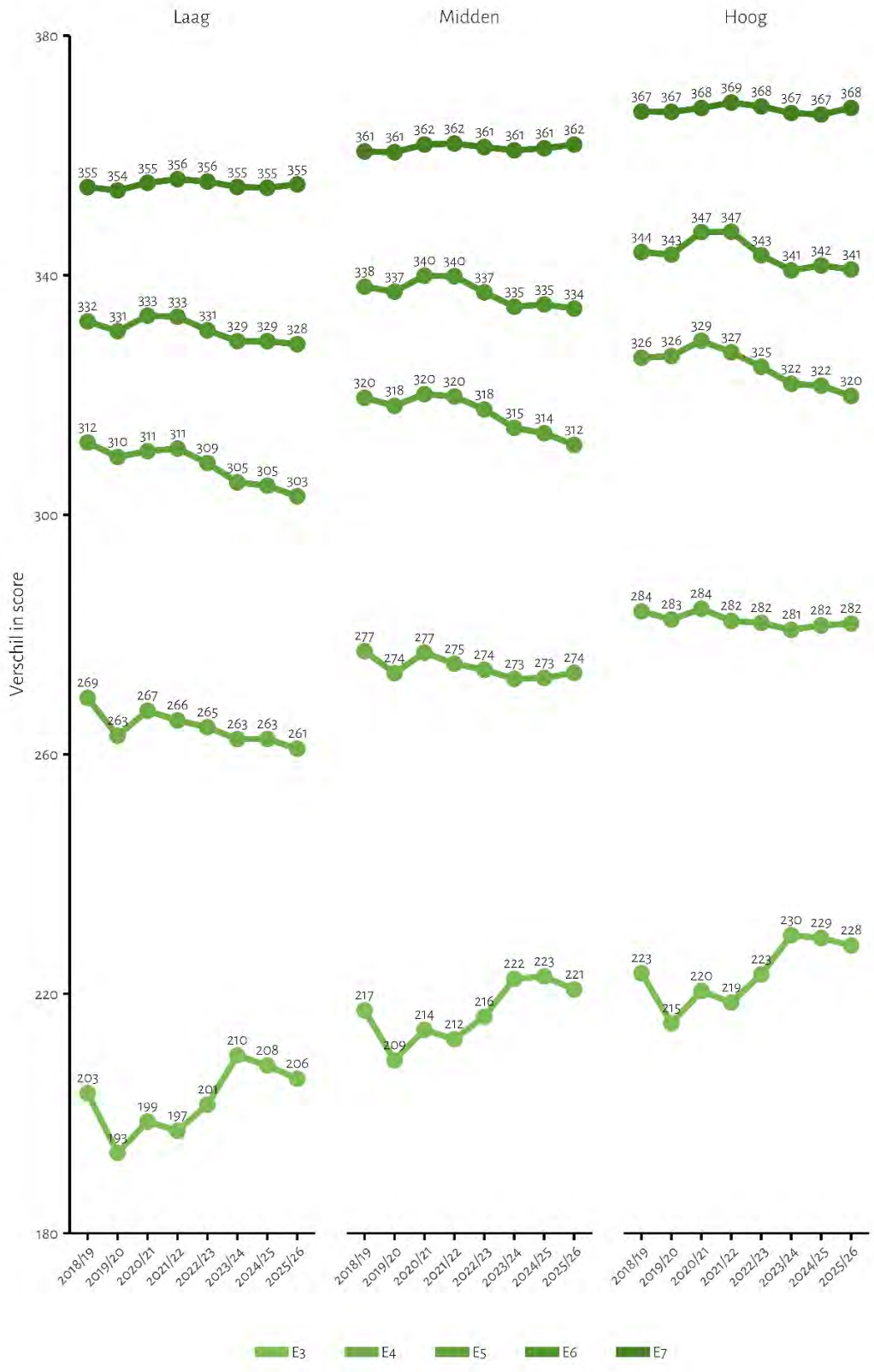
Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het eerste schooljaar in de reeks (2018/2019), worden grotendeels dezelfde patronen vastgesteld als bij de vergelijking met vijf jaar geleden (2020/2021). Wel worden voor leerlingen met laag- en midden-opgeleide ouders in groep 3 en voor leerlingen in groep 3 uit gezinnen met een laag huishoudinkomen geen noemenswaardige verschillen meer vastgesteld.

Figuur 6.2a Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar opleiding ouders

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.3.*

Figuur 6.2b Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar inkomen ouders

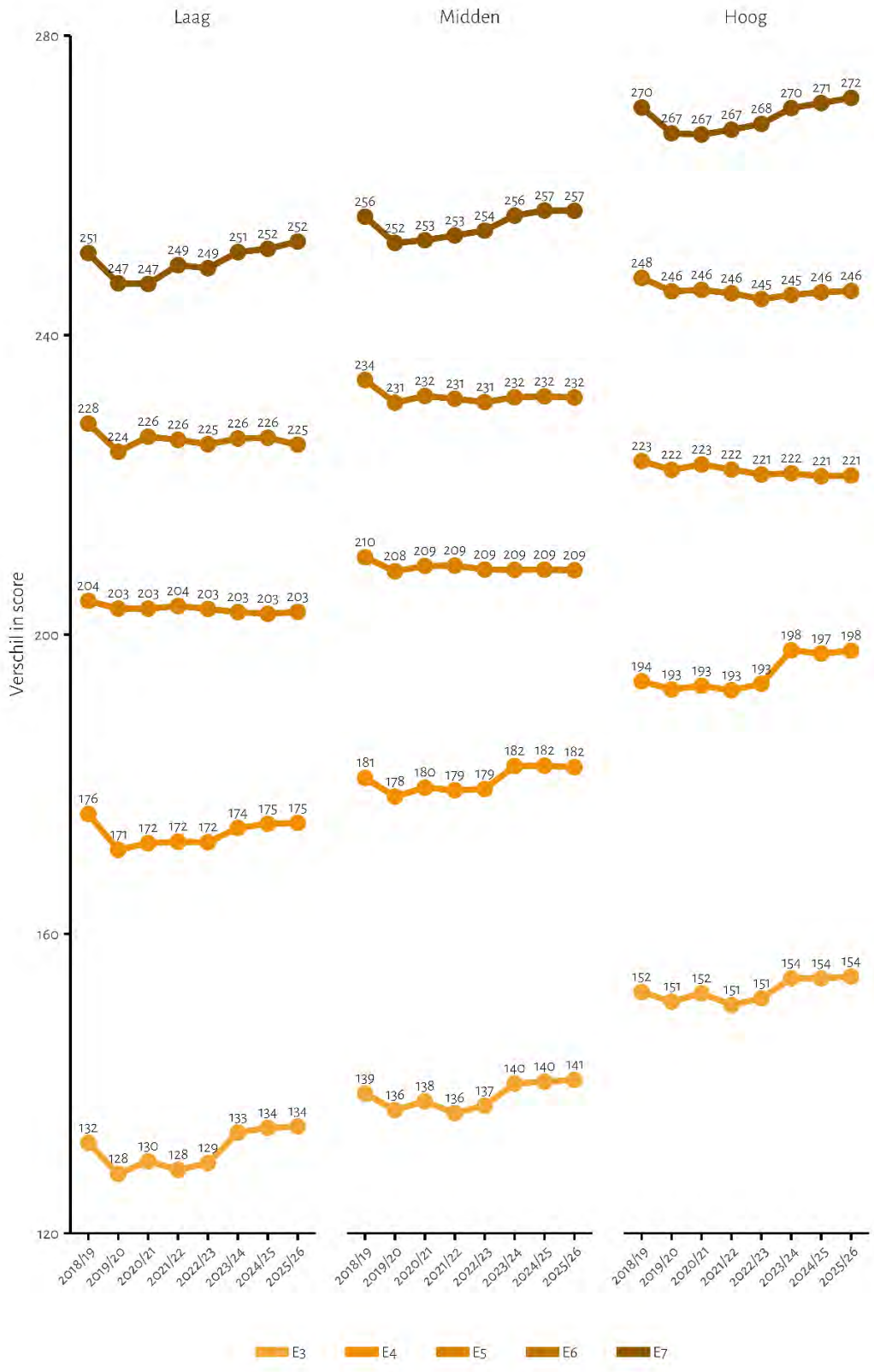
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.3.*

Figuur 6.3a en **Figuur 6.3b** tonen de gemiddelde behaalde absolute vaardigheidsscores op de E-toets rekenen-wiskunde, uitgesplitst naar respectievelijk opleidingsniveau van de ouders en huishoudinkomen. Deze figuren laten zien dat leerlingen met hoger opgeleide ouders of uit huishoudens met een hoger inkomen in alle schooljaren en leerjaren hogere vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde behalen. De verschillen tussen de groepen zijn steeds noemenswaardig. Wanneer we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met het voorgaande schooljaar (2024/2025), zien we dat de absolute vaardigheidsscores voor geen van de groepen of leerjaren noemenswaardig zijn veranderd.

Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met vijf jaar geleden (2020/2021), worden enkele noemenswaardige stijgingen vastgesteld. Bij de uitsplitsing naar opleidingsniveau van de ouders nemen de gemiddelde vaardigheidsscores toe in groep 3, groep 4 en groep 7 voor leerlingen met laagopgeleide ouders. Voor leerlingen met midden opgeleide ouders worden noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3 en groep 7, terwijl voor leerlingen met hoogopgeleide ouders sprake is van noemenswaardige stijgingen in groep 4 en groep 7. Bij de uitsplitsing naar huishoudinkomen zien we een vergelijkbaar beeld. De gemiddelde vaardigheidsscores nemen toe in groep 3, groep 4 en groep 7 voor leerlingen uit huishoudens met een laag inkomen, en in groep 4 en groep 7 voor leerlingen uit huishoudens met een middeninkomen en voor leerlingen uit huishoudens met een hoog inkomen.

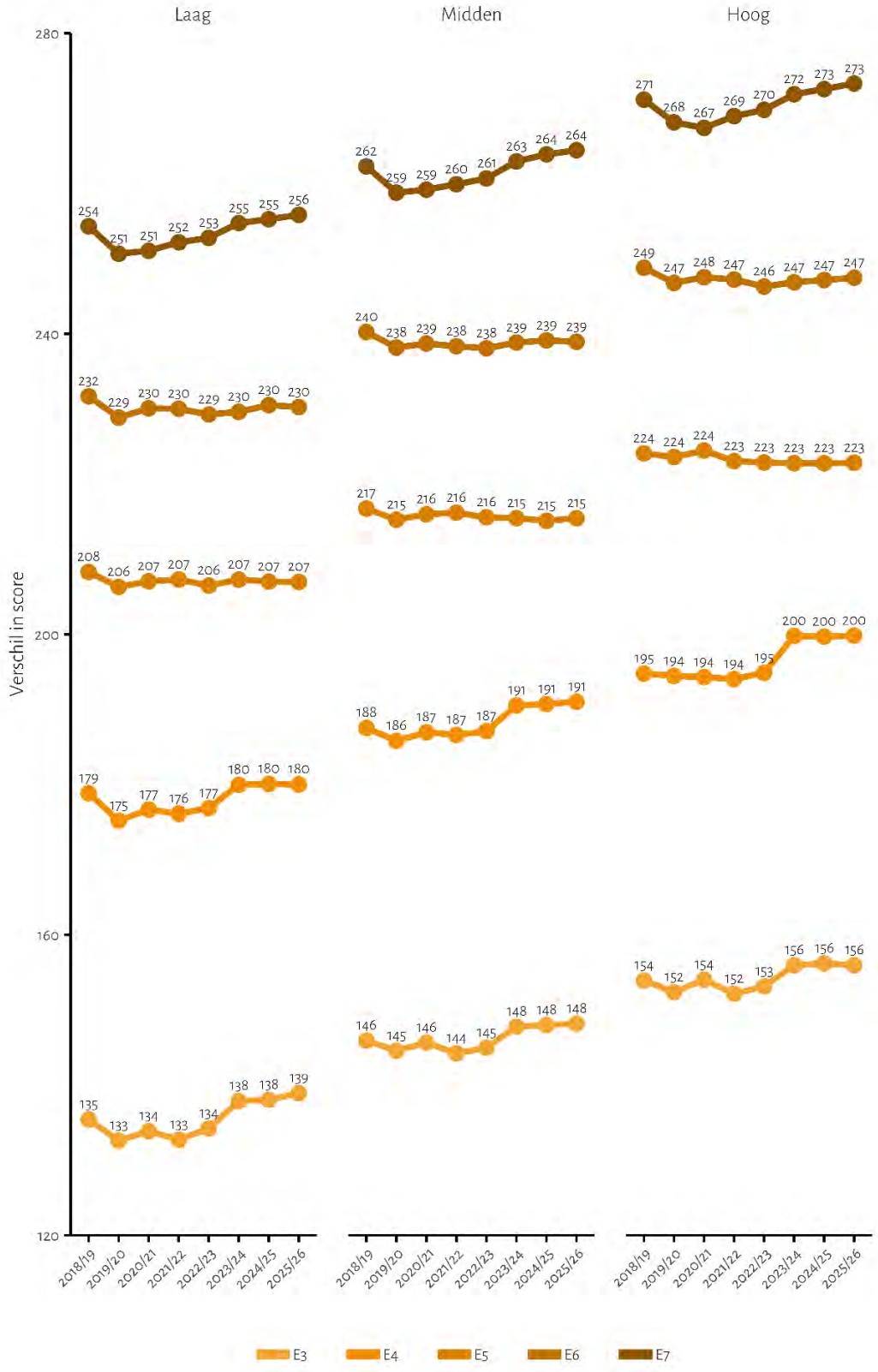
Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het eerste schooljaar in de reeks (2018/2019), ontstaat grotendeels hetzelfde beeld. Bij de uitsplitsing naar opleidingsniveau van de ouders worden er weinig noemenswaardige verschillen vastgesteld. We zien enkel een noemenswaardige daling voor groep 6-leerlingen met laagopgeleide ouders en een noemenswaardige stijging voor de groep 4-leerlingen met hoogopgeleide ouders. Bij de uitsplitsing naar huishoudinkomen worden noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3 voor leerlingen uit huishoudens met een laag inkomen en in groep 4 voor leerlingen uit huishoudens met een midden en hoog inkomen.

Figuur 6.3a Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar opleiding ouders

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.4.*

Figuur 6.3b Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar inkomen ouders

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.4.*

6.2 Schoolkenmerken: stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging

Na de uitsplitsing naar leerlingkenmerken richten we ons op verschillen naar schoolkenmerken, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging.

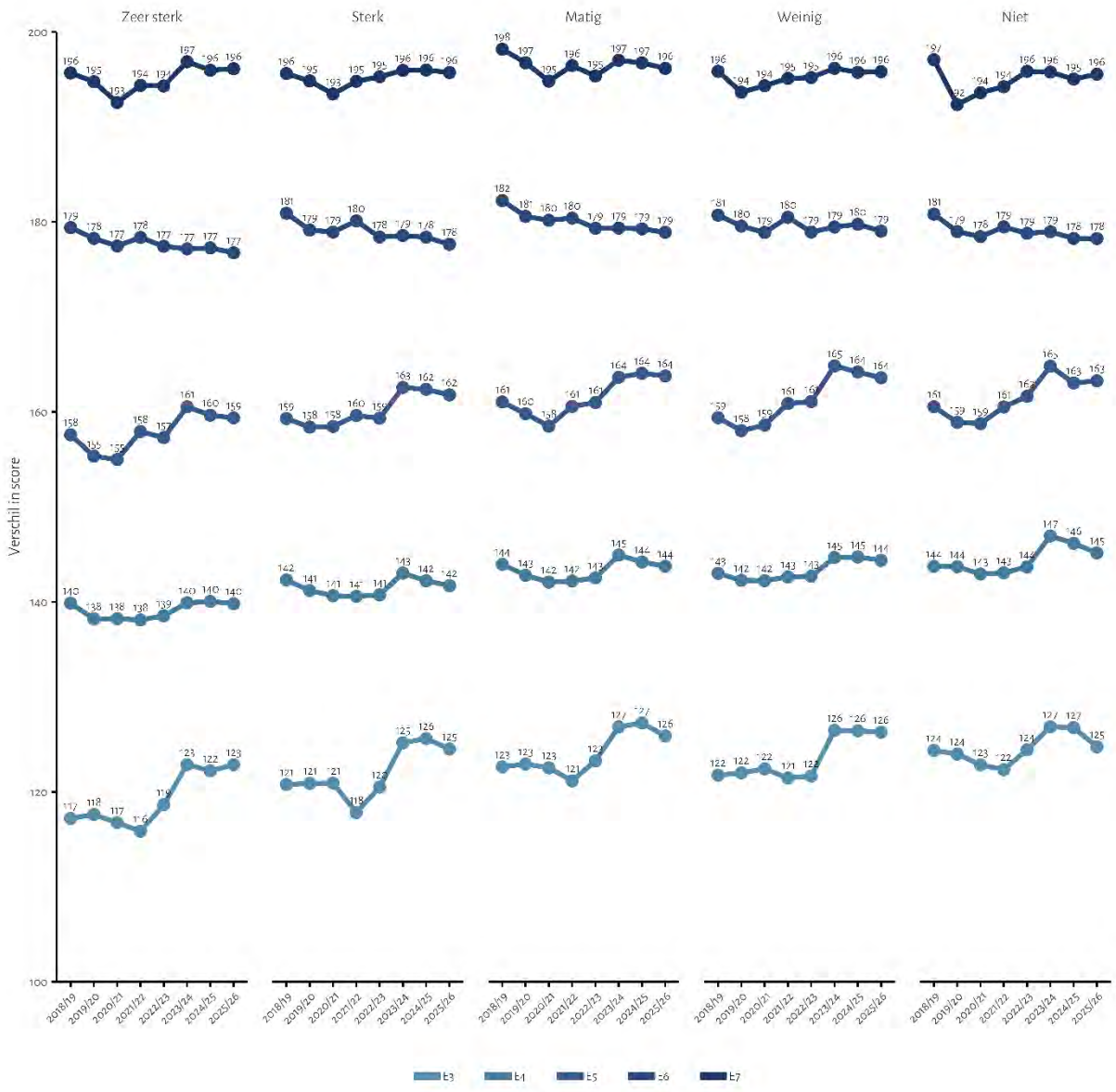
Figuur 6.4a, 6.4b en 6.4c tonen de gemiddelde behaalde absolute vaardigheidsscores op de E-toets begrijpend lezen, uitgesplitst naar respectievelijk stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging.

Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het voorgaande schooljaar (2024/2025), zijn voor stedelijkheid en schoolgrootte geen noemenswaardige veranderingen zichtbaar in de gemiddelde vaardigheidsscores. Ook naar schoolweging blijven de resultaten overwegend stabiel, al is in groep 3 en groep 4 binnen de hoogste schoolwegingscategorieën sprake van een noemenswaardige daling van de gemiddelde vaardigheidsscores.

Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met vijf jaar geleden (2020/2021), zijn de ontwikkelingen naar stedelijkheid en schoolgrootte overwegend positief. Naar stedelijkheid worden noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3 en groep 5 in alle stedelijkheidscategorieën. Daarnaast nemen de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 7 noemenswaardig toe in zeer sterk stedelijke en sterk stedelijke gebieden. Naar schoolgrootte zijn de gemiddelde vaardigheidsscores noemenswaardig hoger in groep 3 en groep 5 voor alle schoolgroottes. In groep 7 wordt bovendien een noemenswaardige stijging vastgesteld op middelgrote scholen. Naar schoolweging laten de resultaten geen eenduidig patroon zien. Hoewel de vaardigheidsscores in veel leerjaren en voor veel schoolwegingen stabiel blijven, zien we ook enkele noemenswaardige veranderingen. Zo nemen de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 3 en groep 4 op scholen met een lage schoolweging toe, terwijl in groep 6 op scholen met een hoge schoolweging sprake is van een noemenswaardige daling.

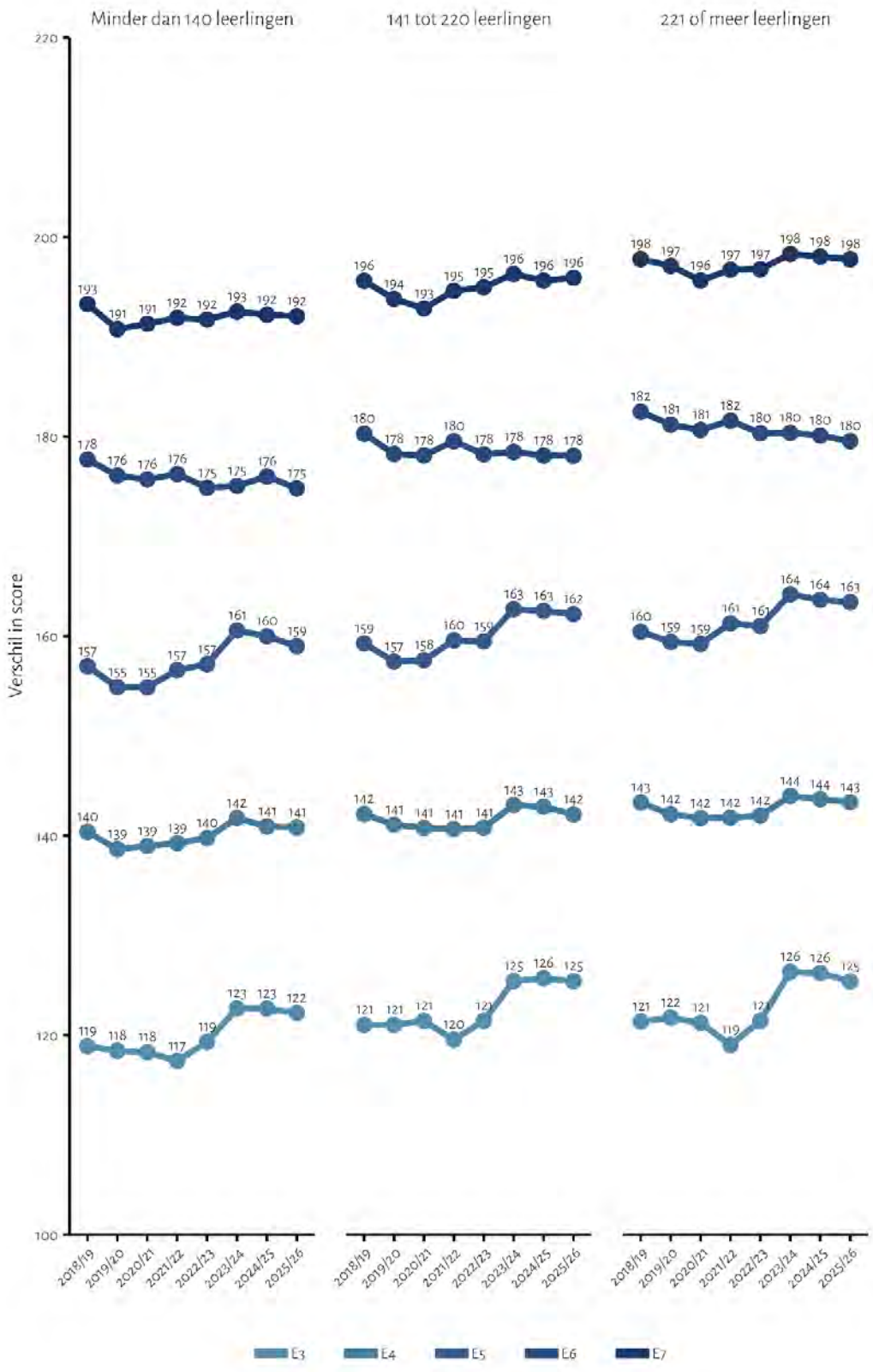
Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het eerste schooljaar in de reeks (2018/2019), ontstaat een gelijkaardig beeld. Naar stedelijkheid worden noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3 in bijna alle categorieën. Daarnaast zijn in sterk, matig en weinig stedelijke gebieden ook de vaardigheidsscores in groep 5 noemenswaardig gestegen, terwijl in sterke, matig en niet-stedelijke gebieden een noemenswaardige daling zichtbaar is in groep 6. Naar schoolgrootte worden noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3, en op middelgrote en grote scholen en in groep 5. Daartegenover staat een noemenswaardige daling in groep 6 op kleine scholen. Naar schoolweging ontstaat een vergelijkbaar patroon als bij de vergelijking met vijf jaar geleden.

Figuur 6.4a Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar stedelijkheid

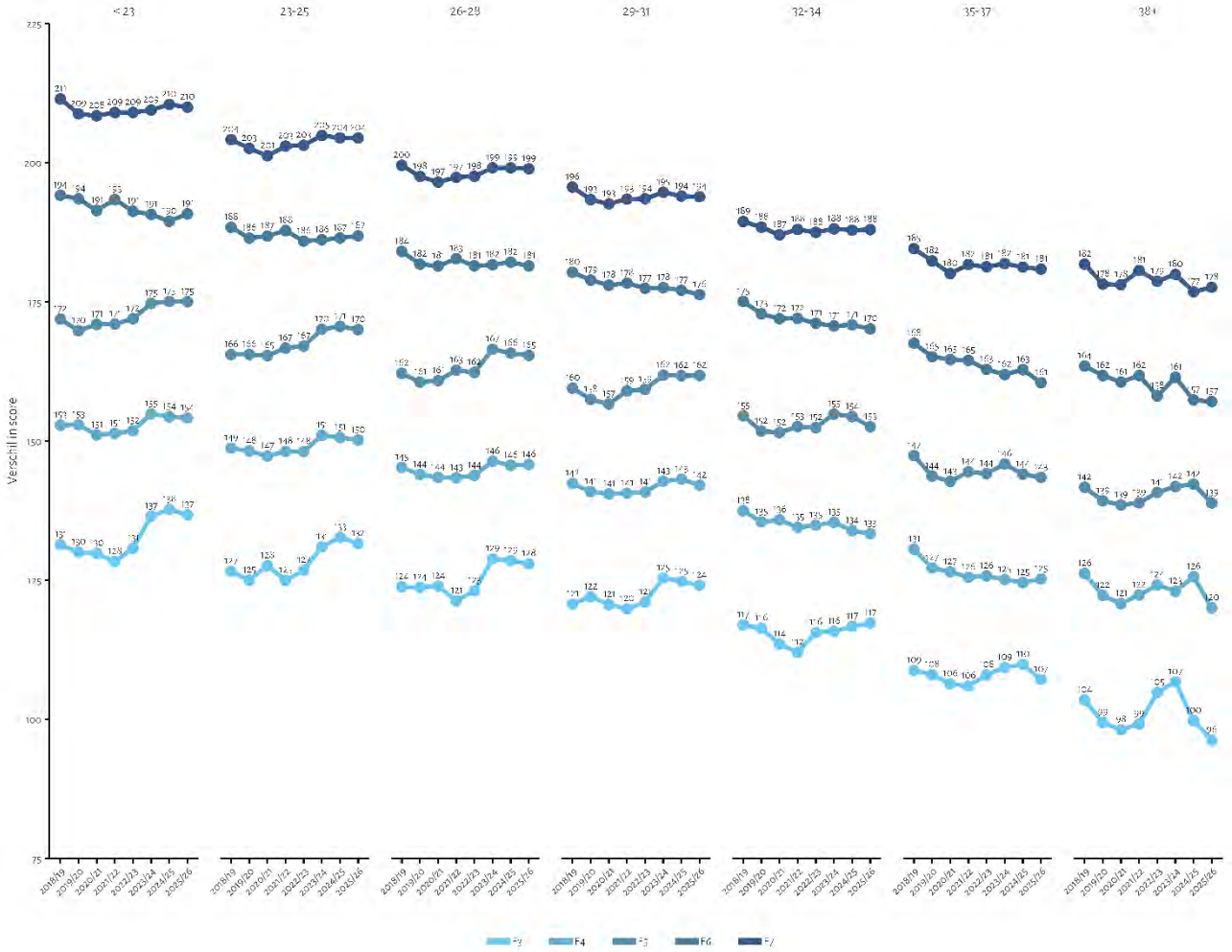
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.5.*

Figuur 6.4b Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar schoolgrootte

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.5.*

Figuur 6.4c Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar schoolweging

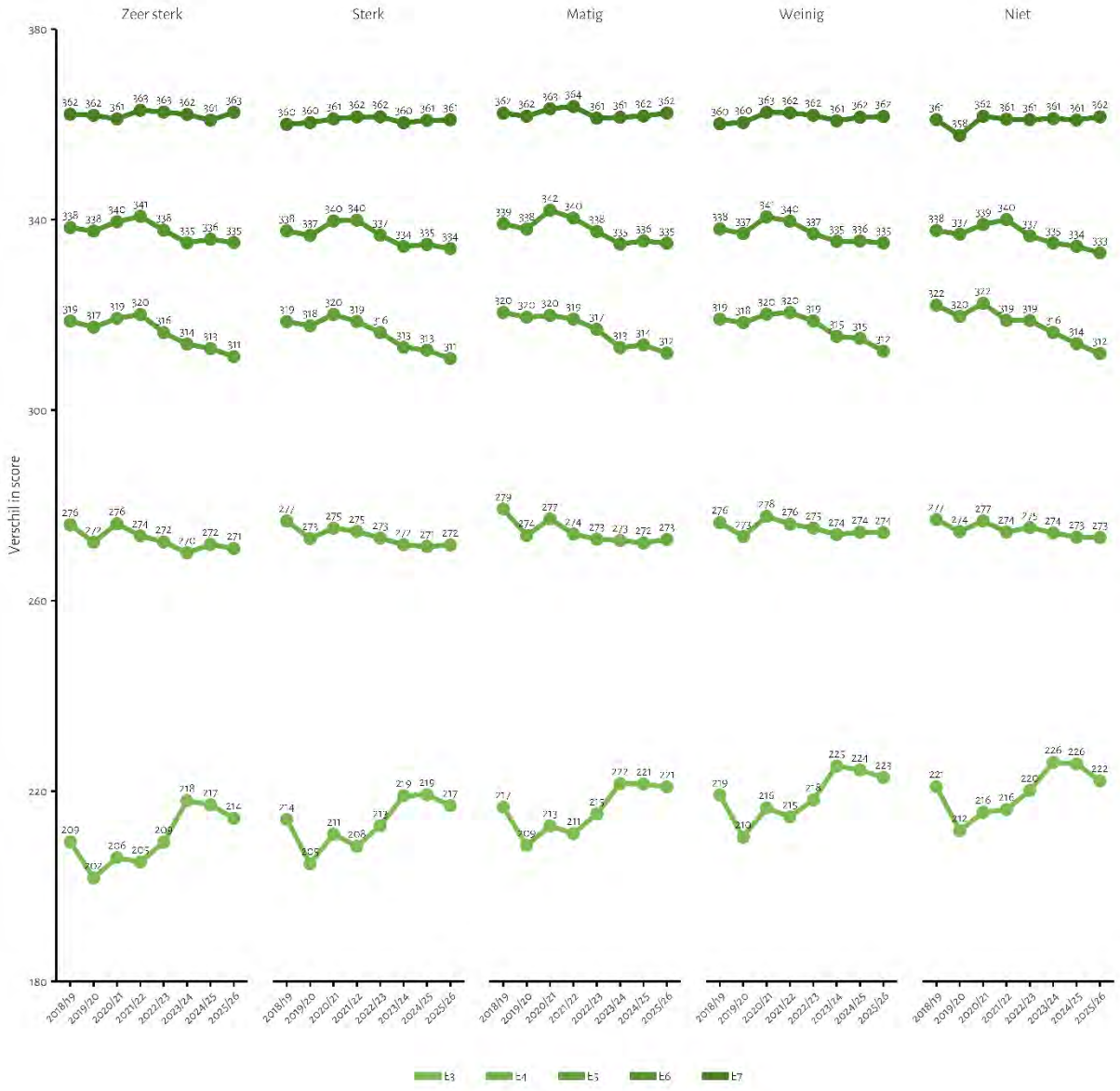
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.5.*

Figuur 6.5a, 6.5b en 6.5c tonen de gemiddelde behaalde absolute vaardigheidsscores op de E-toets spelling, uitgesplitst naar respectievelijk stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging. Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het voorgaande schooljaar (2024/2025), worden nauwelijks noemenswaardige veranderingen vastgesteld. Naar stedelijkheid en schoolgrootte blijven de gemiddelde vaardigheidsscores in alle leerjaren stabiel. Enkel naar stedelijkheid is in de niet-stedelijk categorie in groep 3 een noemenswaardige daling zichtbaar. Naar schoolweging is enkel in de hoogste schoolwegingscategorie (38+) een noemenswaardige daling zichtbaar in groep 3, groep 4 en groep 5. Verder zijn er noemenswaardige dalingen zichtbaar in schoolwegingscategorie 32-34 in groep 5 en in schoolwegingscategorie 35-37 in groep 3.

Ook wanneer 2025/2026 wordt vergeleken met vijf jaar geleden (2020/2021), blijven de veranderingen relatief beperkt. Naar stedelijkheid worden vooral in groep 3 noemenswaardige stijgingen vastgesteld, terwijl in groep 4, groep 5 en groep 6 enkele noemenswaardige dalingen zichtbaar zijn. Naar schoolgrootte worden noemenswaardige dalingen vastgesteld in groep 3, groep 5 en groep 6 op kleine scholen; en in groep 3 tot en met 6 op middelgrote en grote scholen. Naar schoolweging zien we een meer uiteenlopend beeld: in groep 3 worden in verschillende schoolwegingscategorieën noemenswaardige stijgingen vastgesteld, terwijl in groep 5 en vooral groep 6 vaker sprake is van noemenswaardige dalingen.

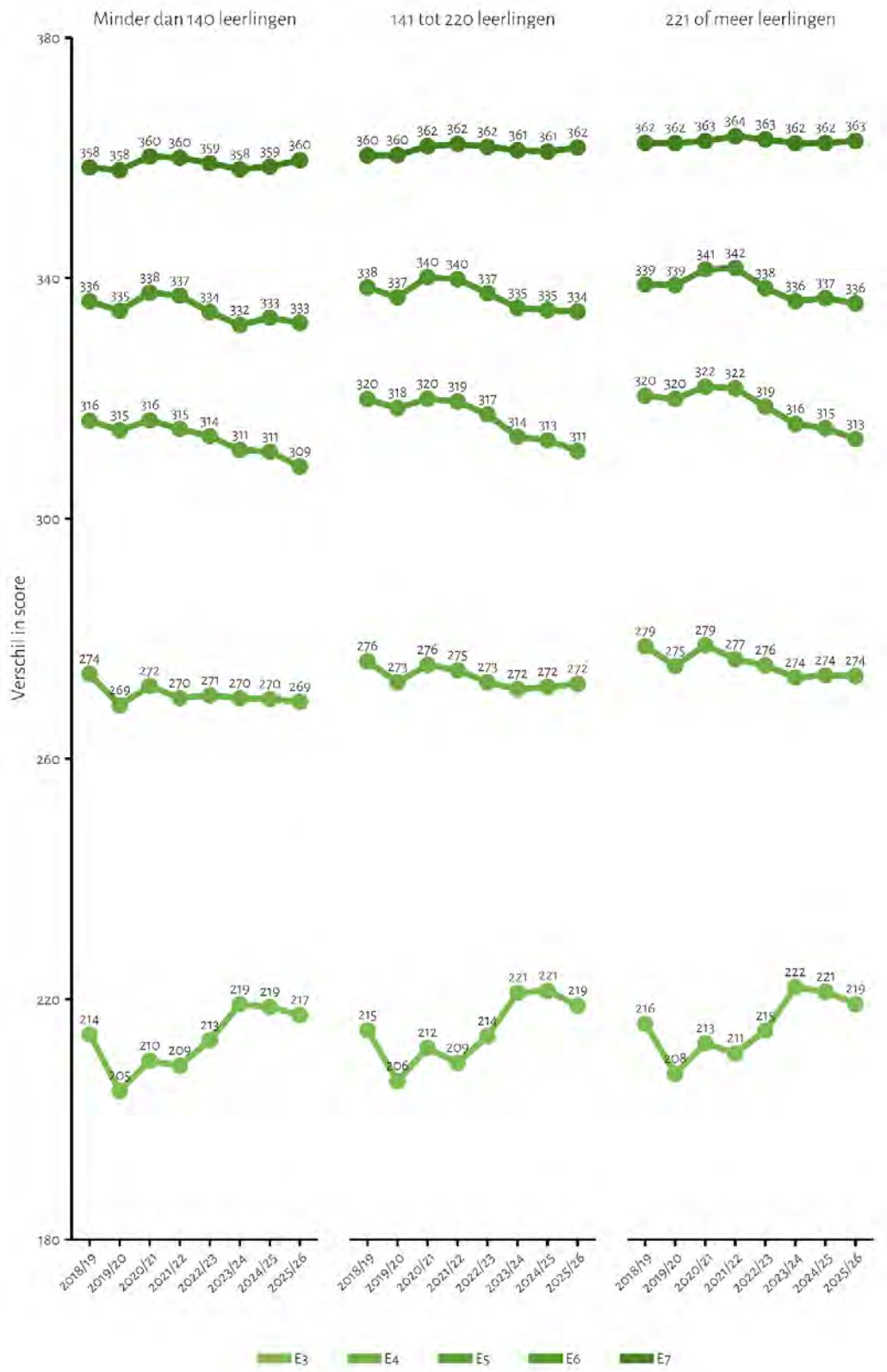
Als we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met het eerste schooljaar in de reeks (2018/2019) ontstaat een vergelijkbaar beeld. Naar stedelijkheid zijn vooral in groep 3 noemenswaardige stijgingen zichtbaar, aangevuld met enkele dalingen in groep 4, groep 5 en groep 6. Naar schoolgrootte worden opnieuw noemenswaardige dalingen vastgesteld in groep 4 en groep 5 in alle scholen, en op middelgrote scholen in groep 6. Daarnaast zien we een noemenswaardige stijging in groep 3 op middelgrote scholen. Naar schoolweging liggen de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 3 in verschillende categorieën hoger dan aan het begin van de reeks, terwijl in groep 5 en vooral groep 6 vaker sprake is van noemenswaardige dalingen, met name in de categorieën met een hogere schoolweging.

Figuur 6.5a Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar stedelijkheid

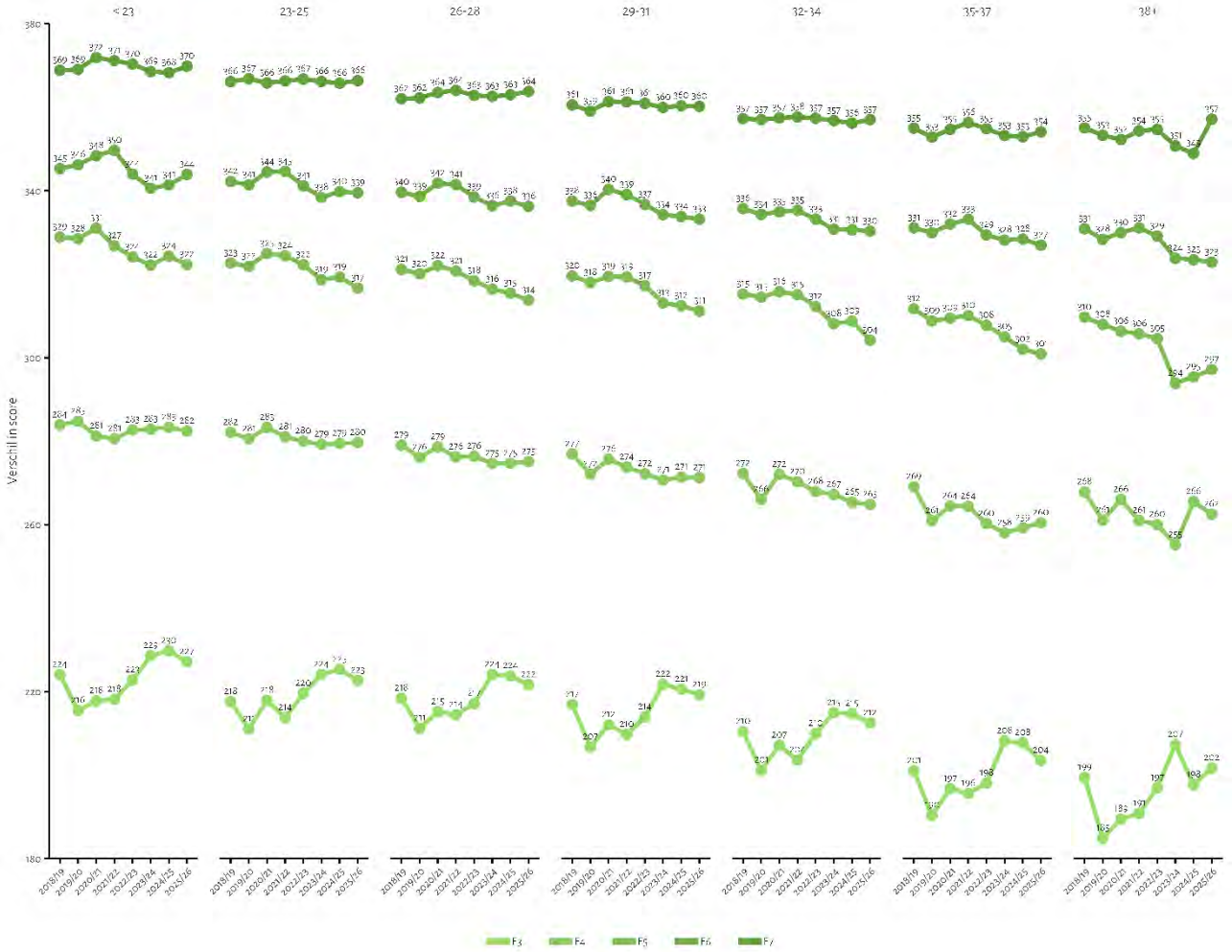
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.6.*

Figuur 6.5b Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar schoolgrootte

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.6.*

Figuur 6.5c Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar schoolweging

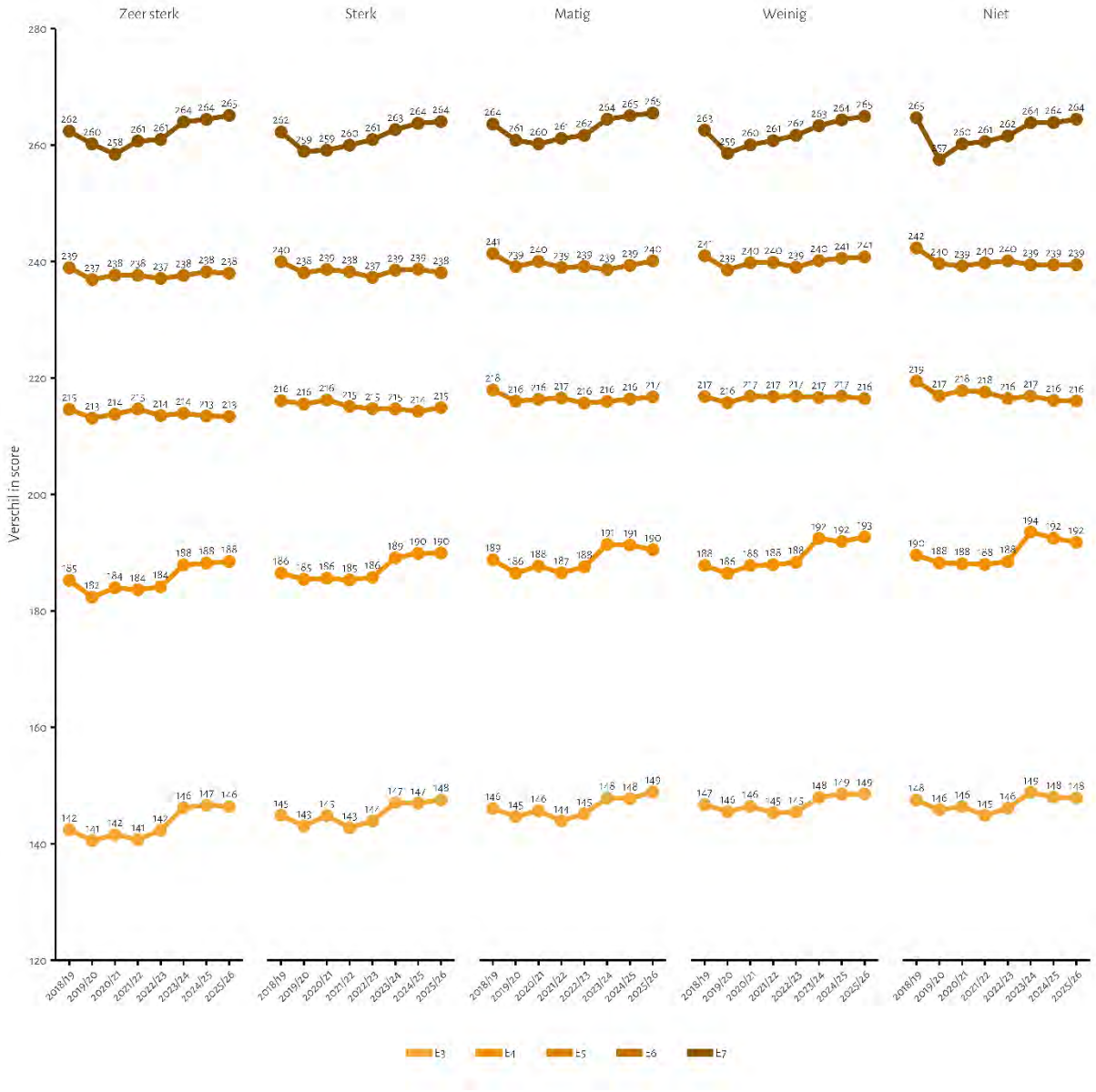
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.6.*

Figuur 6.6a, 6.6b en 6.6c tonen de gemiddelde behaalde absolute vaardigheidsscores op de E-toets rekenen-wiskunde, uitgesplitst naar respectievelijk stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging. Wanneer het meest recente schooljaar (2025/2026) wordt vergeleken met het voorgaande schooljaar (2024/2025), worden geen noemenswaardige veranderingen vastgesteld bij stedelijkheid en schoolgrootte. We zien wel dat er bij scholen met een hoge schoolweging het afgelopen jaar een noemenswaardige stijging was van de gemiddelde vaardigheidsscore in sommige groepen.

Ook wanneer 2025/2026 wordt vergeleken met vijf jaar geleden (2020/2021), blijven de veranderingen relatief beperkt. Naar stedelijkheid worden vooral in groep 3, groep 4 en groep 7 noemenswaardige stijgingen vastgesteld in verschillende stedelijkheidscategorieën. Naar schoolgrootte zijn eveneens vooral in groep 3, groep 4 en groep 7 noemenswaardige stijgingen zichtbaar. Naar schoolweging worden in vrijwel alle schoolwegingscategorieën noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3. Daarnaast zijn ook in groep 4 en groep 7 in verschillende categorieën noemenswaardige toenames zichtbaar.

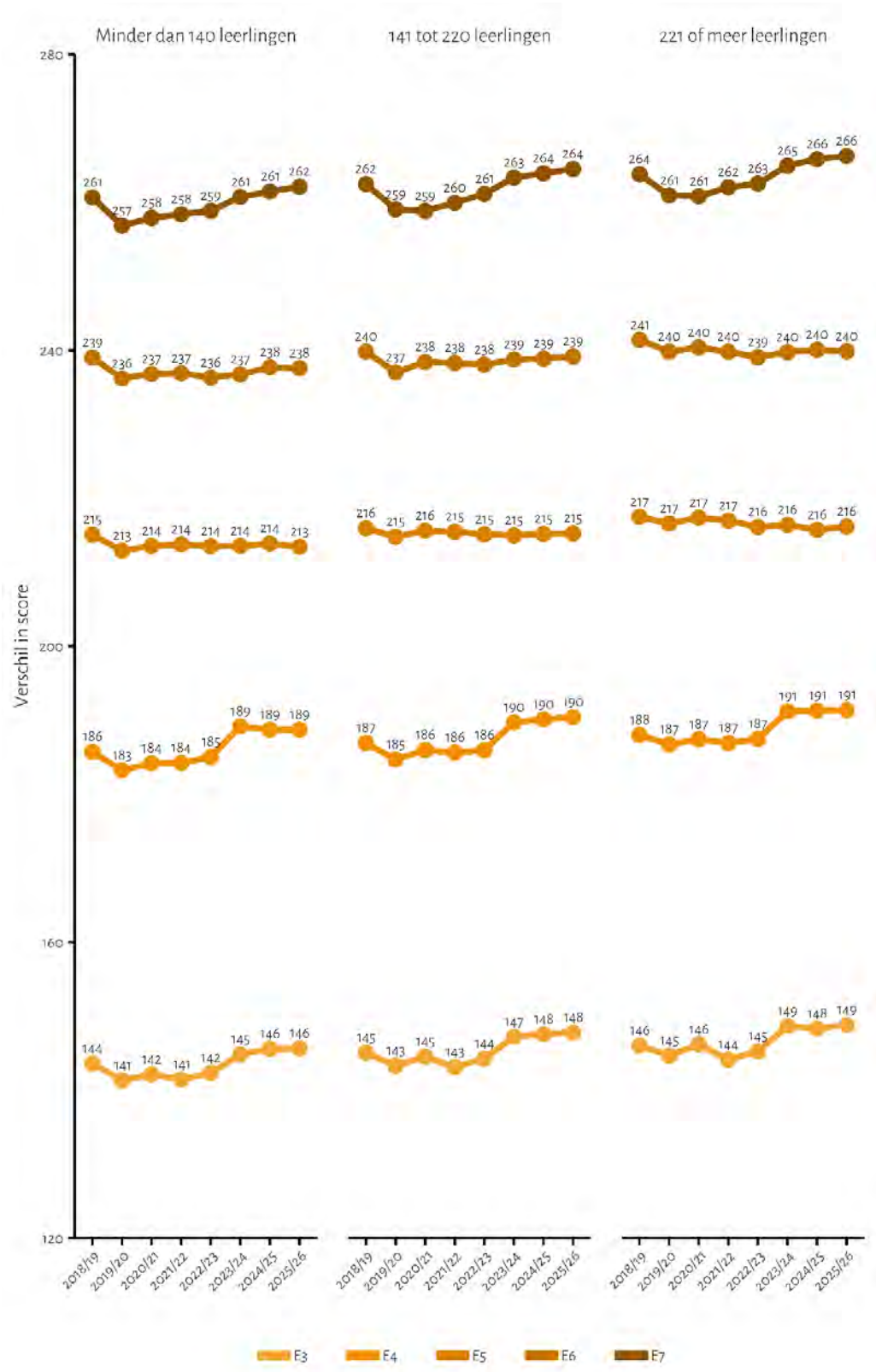
Als we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met het eerste schooljaar in de reeks (2018/2019) ontstaat een vergelijkbaar beeld. Naar stedelijkheid worden in groep 3, groep 4 en groep 7 enkele noemenswaardige stijgingen vastgesteld. In groep 5 en groep 6 zien we een noemenswaardige daling in over de hele reeks voor niet-stedelijke scholen. Naar schoolgrootte zijn eveneens voornamelijk in groep 3 en groep 4 noemenswaardige stijgingen zichtbaar. Naar schoolweging worden in vrijwel alle categorieën noemenswaardige stijgingen vastgesteld in groep 3, aangevuld met verschillende stijgingen in groep 4 en groep 7.

Figuur 6.6a Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar stedelijkheid

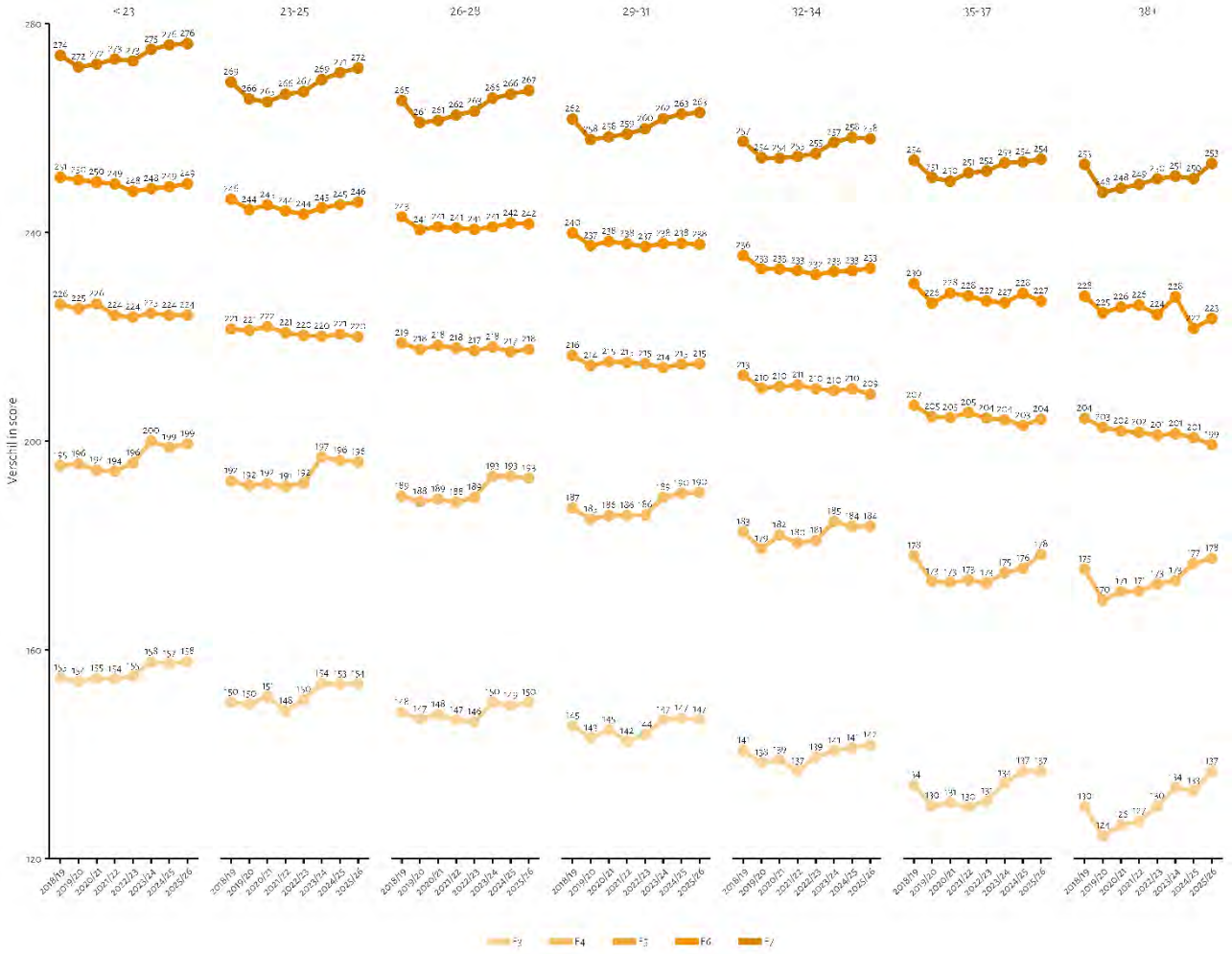
Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.7.*

Figuur 6.6b Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar schoolgrootte

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.7.*

Figuur 6.6c Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026, naar schoolweging

Noot. *De gegevens uit deze figuur zijn in tabelvorm opgenomen in Bijlage 1, Tabel A.7.*

7. 10/90 analyse

Gemiddelde scores geven een algemeen beeld van de ontwikkeling van leervaardigheidsscores, maar kunnen belangrijke verschillen tussen leerlingen verhullen. Daarom kijken we niet alleen naar de gemiddelde ontwikkeling, maar ook naar de ontwikkeling van leerlingen aan de onderkant, in het midden en aan de bovenkant van de vaardigheidsverdeling. Hiervoor delen we leerlingen in drie groepen op basis van hun vaardigheidsscore: de laagste 10% (0-10), de middengroep (11-89) en de hoogste 10% (90-100).

7.1 Ontwikkeling van vaardigheidsscores voor laag-, midden- en hoogpresterende leerlingen

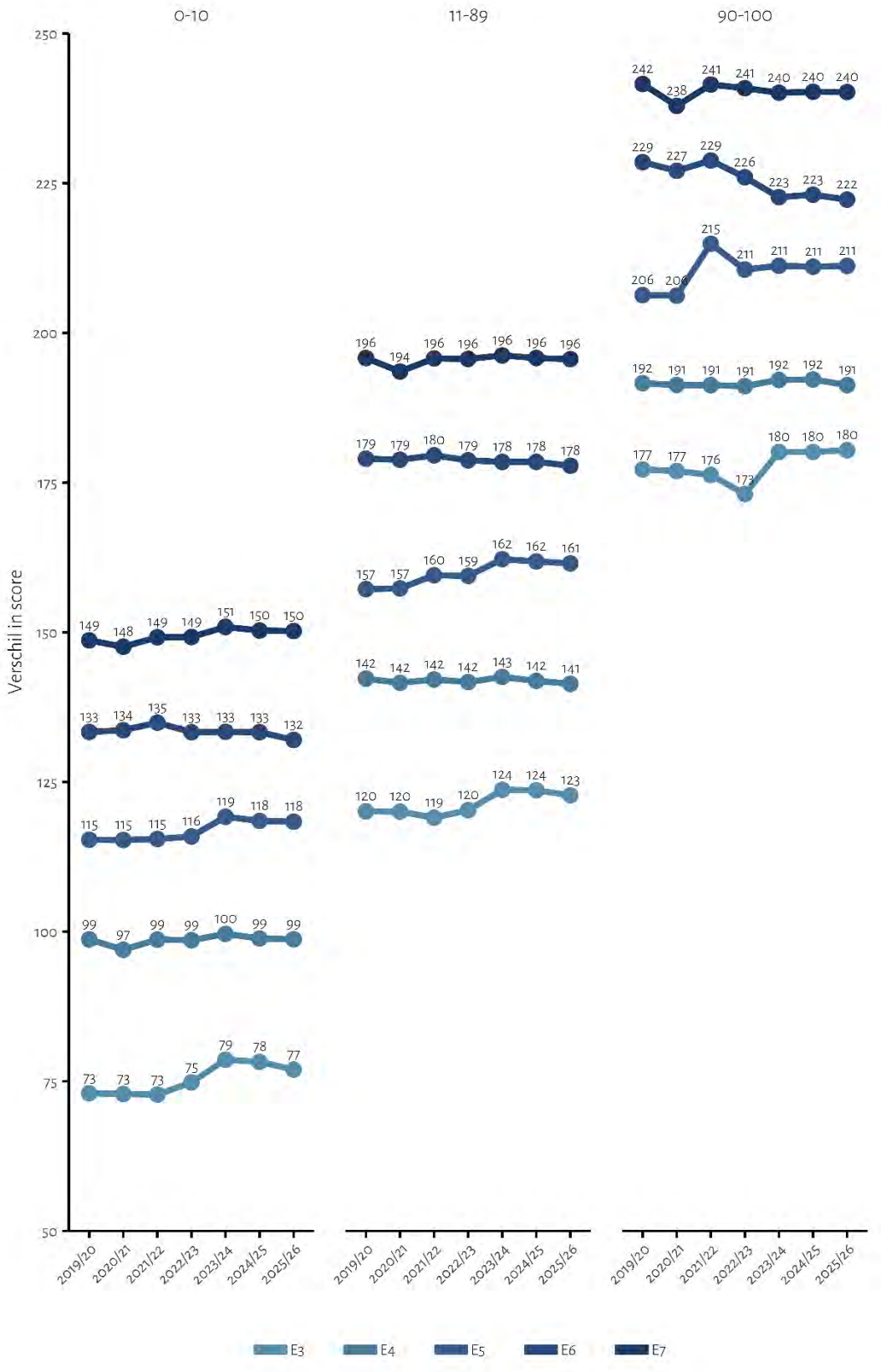
Allereerst kijken we in **Figuur 7.1, 7.2 en 7.3** naar de ontwikkeling van de gemiddelde vaardigheidsscores voor leerlingen in de laagste 10%, de middengroep en de hoogste 10% van de vaardigheidsverdeling, van groep 3 tot en met 7 over de schooljaren 2019/2020 tot en met 2025/2026. De figuren tonen respectievelijk de ontwikkeling van de vaardigheidsscores voor de laagste 10% (links), de middengroep (midden) en de hoogste 10% (rechts).

Figuur 7.1 toont de ontwikkeling van de gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen. Wanneer we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met het schooljaar 2024/2025, zien we geen noemenswaardige verschillen in de gemiddelde vaardigheidsscores, ongeacht het leerjaar of de prestatieniveaugroep.

Als we kijken naar de ontwikkeling over de afgelopen vijf schooljaren (2020/2021 tot en met 2025/2026), zien we dat de gemiddelde vaardigheidsscores van zowel de 10% laagst presterende leerlingen als de midden-presterende leerlingen noemenswaardig zijn gestegen in groep 3 en groep 5. Eenzelfde patroon zien we bij de 10% hoogst presterende leerlingen in deze leerjaren. Verder zien we dat de gemiddelde vaardigheidsscore van de 10% hoogst presterende leerlingen in groep 6 noemenswaardig is afgenomen in de afgelopen vijf jaar, van 227 in 2020/2021 naar 222 in 2025/2026. Voor de overige leerjaren en prestatieniveaugroepen blijven de verschillen over deze periode beperkt.

Hetzelfde patroon is zichtbaar wanneer de volledige reeks van 2019/2020 tot en met 2025/2026 bekijken. In groep 3 en groep 5 zijn de gemiddelde vaardigheidsscores voor alle prestatieniveaugroepen noemenswaardig toegenomen, terwijl bij de 10% hoogst presterende leerlingen in groep 6 een noemenswaardige afname wordt vastgesteld.

Figuur 7.1 Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026, naar vaardigheidsgroep

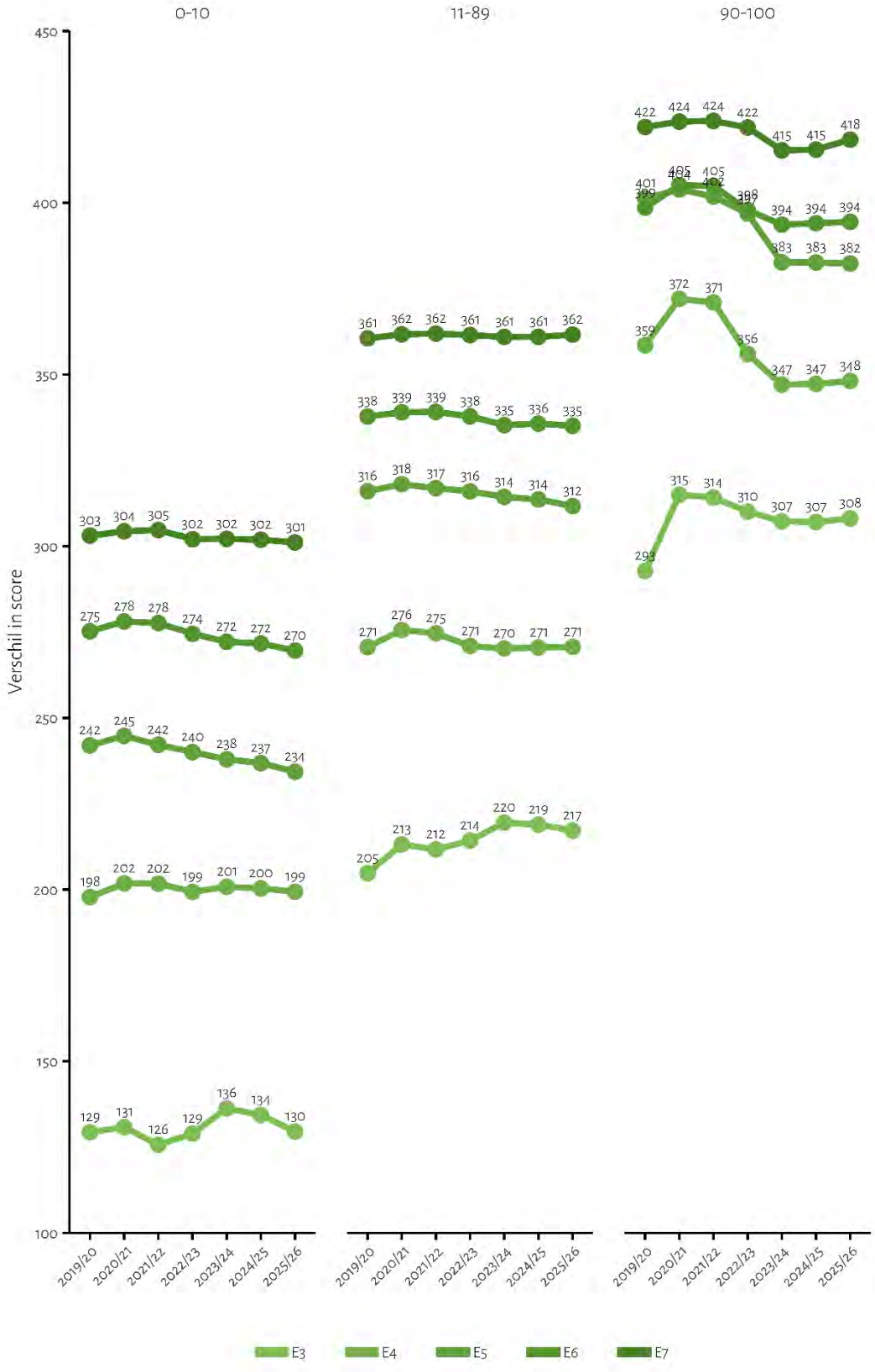

Figuur 7.2 toont de ontwikkeling van de gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling. Wanneer we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met 2024/2025, zien we nauwelijks veranderingen. Enkel bij de 10% laagst presterende leerlingen in groep 3 is sprake van een noemenswaardige afname van de gemiddelde vaardigheidsscore.

Kijken we naar de ontwikkeling over de afgelopen vijf schooljaren (2020/2021 tot en met 2025/2026), dan zien we vooral dalende trends. Bij de 10% laagst presterende leerlingen is sprake van een noemenswaardige afname in groep 5 en groep 6. Bij de midden-presterende leerlingen neemt de gemiddelde vaardigheidsscore toe in groep 3, maar af in groep 4, 5 en 6. Voor de 10% hoogst presterende leerlingen worden noemenswaardige afnames vastgesteld in groep 3 tot en met groep 7.

Over de volledige reeks (2019/2020 tot en met 2025/2026) blijft dit algemene beeld grotendeels behouden. Bij de 10% laagst presterende leerlingen worden noemenswaardige afnames vastgesteld in groep 5 en groep 6. Voor de midden-presterende leerlingen is sprake van een noemenswaardige toename in groep 3 en een afname in groep 5. Bij de 10% hoogst presterende leerlingen zien we daarentegen een noemenswaardige toename in groep 3, maar afnames in groep 4 tot en met groep 7. Wel valt op dat de resultaten in 2019/2020 en 2020/2021 voor verschillende leerjaren en prestatieniveaugroepen sterk van elkaar verschillen, met de grootste verschillen bij de 10% hoogst presterende leerlingen. Mogelijk houden deze verschillen verband met de verstoringen tijdens de coronaperiode.

Figuur 7.2 Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026, naar vaardigheidsgroep

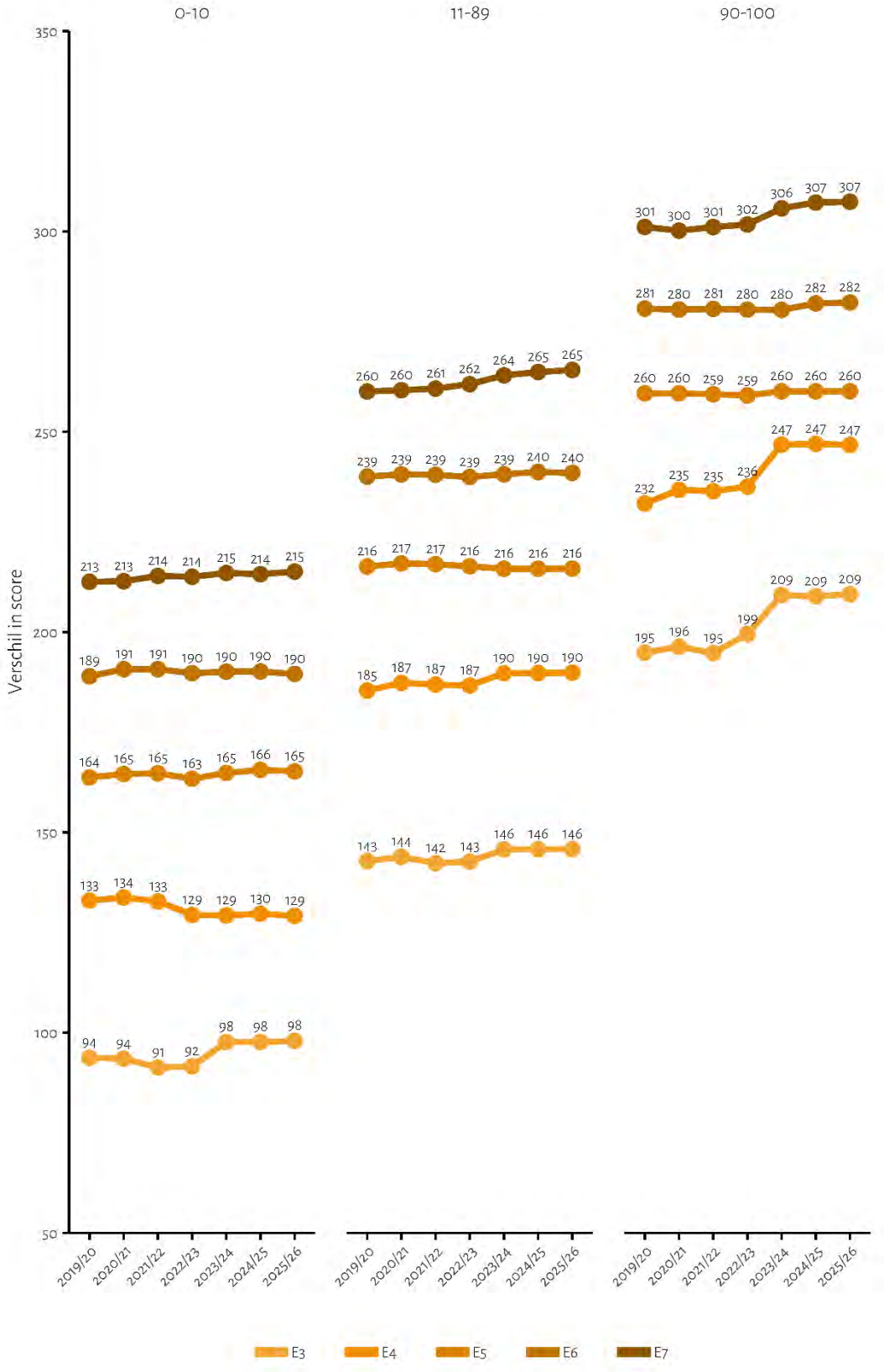

Figuur 7.3 toont de ontwikkeling van de gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde. Wanneer we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met 2024/2025, zien we geen noemenswaardige verschillen in de gemiddelde vaardigheidsscores, ongeacht het leerjaar of de prestatieniveaugroep.

Wanneer we kijken naar de ontwikkeling van de afgelopen vijf schooljaren (2020/2021 tot en met 2025/2026), zien we een gemengd beeld. Bij de 10% laagst presterende leerlingen is sprake van een noemenswaardige toename in groep 3, terwijl de gemiddelde vaardigheidsscore in groep 4 noemenswaardig afneemt. Bij de midden-presterende leerlingen worden noemenswaardige toenames vastgesteld in groep 4 en groep 7. Ook bij de 10% hoogst presterende leerlingen zien we positieve ontwikkelingen, met noemenswaardig hogere prestatie in het afgelopen schooljaar ten opzichte van 5 jaar geleden in groep 3, 4 en 7.

Hetzelfde algemene patroon is zichtbaar wanneer de volledige periode van 2019/2020 tot en met 2025/2026 wordt bekeken. Bij de 10% laagst presterende leerlingen blijft de toename in groep 3 en de afname in groep 4 zichtbaar. Voor de midden-presterende leerlingen worden dan noemenswaardige toenames vastgesteld in groep 3, groep 4 en groep 7. Ook bij de 10% hoogst presterende leerlingen zijn de gemiddelde vaardigheidsscores in groep 3, groep 4 en groep 7 noemenswaardig toegenomen.

Figuur 7.3 Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026, naar vaardigheidsgroep

7.2 Ontwikkeling van de verschillen tussen de vaardigheidsgroepen

Nu we inzicht hebben in de ontwikkeling van de gemiddelde vaardigheidsscores van de verschillende vaardigheidsgroepen, bekijken we hoe de spreiding tussen deze groepen zich door de tijd heeft ontwikkeld. Dit is belangrijk, omdat veranderingen in gemiddelde vaardigheidsscores niet noodzakelijk betekenen dat alle leerlingen zich in dezelfde mate ontwikkelen. Gemiddelden kunnen verhullen dat verschillen tussen laag- en hoog presterende leerlingen groter of juist kleiner worden. Door de ontwikkeling van de spreiding te bekijken, krijgen we daarom beter inzicht in de mate waarin onderwijsresultaten ongelijker of juist gelijker zijn geworden over de tijd.

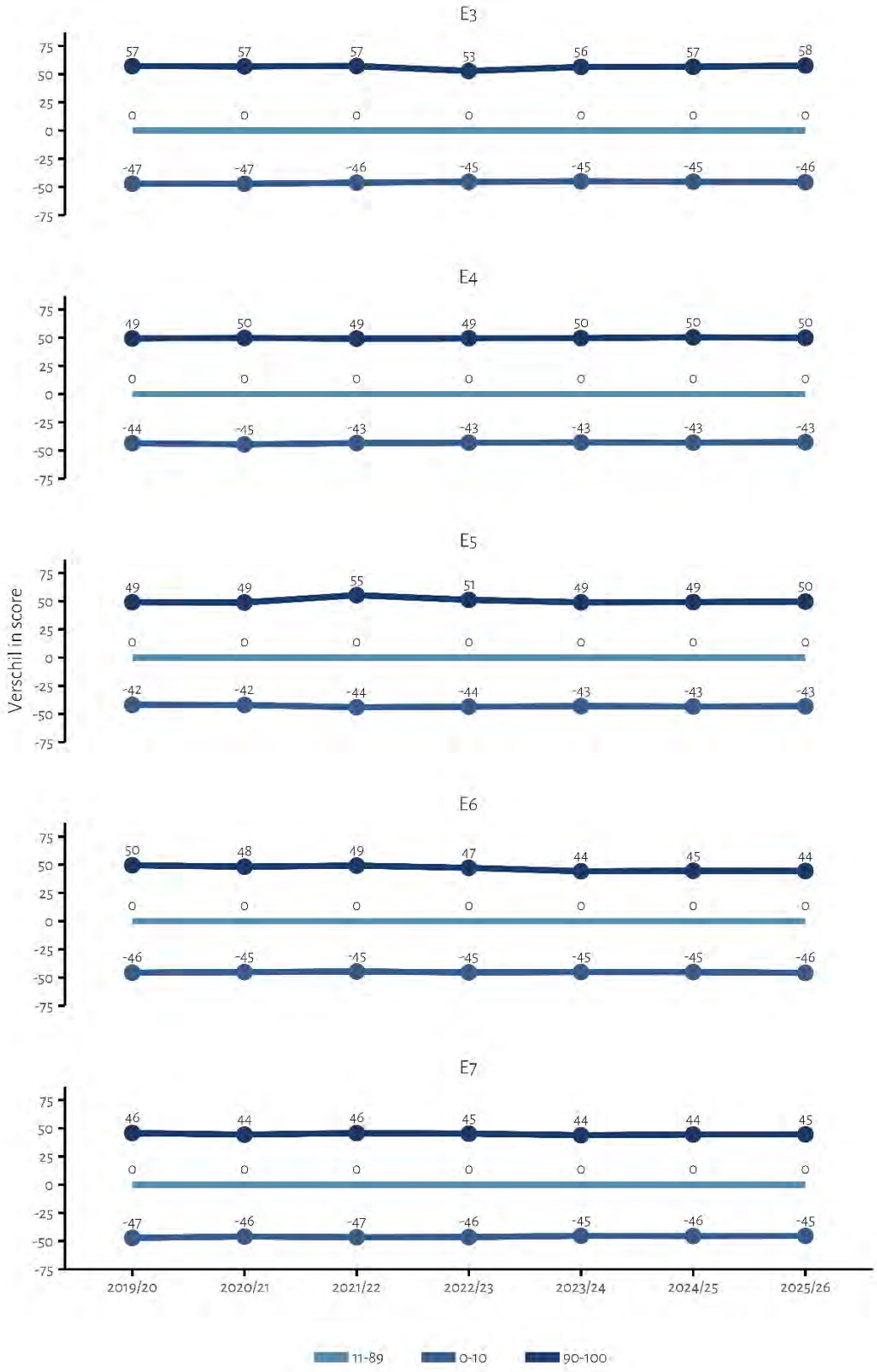
Figuren 7.4, 7.5 en 7.6 brengen deze ontwikkeling in spreiding in beeld. Daarbij wordt de middengroep als referentiegroep genomen en op nul gezet. De lijnen voor de laagste 10% en hoogste 10% geven vervolgens het verschil in gemiddelde vaardigheidsscore ten opzichte van de middengroep weer. Een grotere afstand tot nul betekent dat het verschil met de middengroep groter wordt, terwijl een kleinere afstand erop wijst dat de vaardigheidsscores van de betreffende groep en de middengroep naar elkaar toe bewegen. Hierdoor wordt zichtbaar hoe de spreiding aan zowel de onderkant als de bovenkant van de vaardigheidsverdeling zich door de tijd ontwikkelt.

In **Figuur 7.4** worden de verschillen in spreiding weergegeven voor begrijpend lezen. De laagste 10% scoort in alle groepen en schooljaren 42 tot en met 47 punten lager dan de middengroep. De hoogste 10% scoort 44 tot en met 58 punten hoger. Tussen 2024/2025 en 2025/2026 worden geen noemenswaardige veranderingen vastgesteld.

Ook over de afgelopen vijf schooljaren (2020/2021-2025/2026) blijven de verschillen tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de middengroep, en tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de middengroep, grotendeels stabiel. Enkel in groep 6 neemt het verschil tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de middenpresterende leerlingen noemenswaardig af.

Hetzelfde beeld zien we wanneer de volledige reeks (2019/2020-2025/2026) wordt beschouwd: de verschillen blijven stabiel, met enkel een afname van de kloof tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de middenpresterende leerlingen in groep 6. De spreiding tussen laag- en hoogpresterende leerlingen is daarmee grotendeels stabiel gebleven tussen 2019/2020 en 2025/2026. Enkel in groep 6 en groep 7 is sprake van een verkleining van deze spreiding. In groep 6 ligt de gemiddelde vaardigheidsscore van de 10% hoogst presterende leerlingen in het meest recente schooljaar dichter bij die van de middenpresterende leerlingen, en in groep 7 geldt dat voor zowel de hoogst als de laagst presterende leerlingen.

Figuur 7.4 Spreiding in vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026

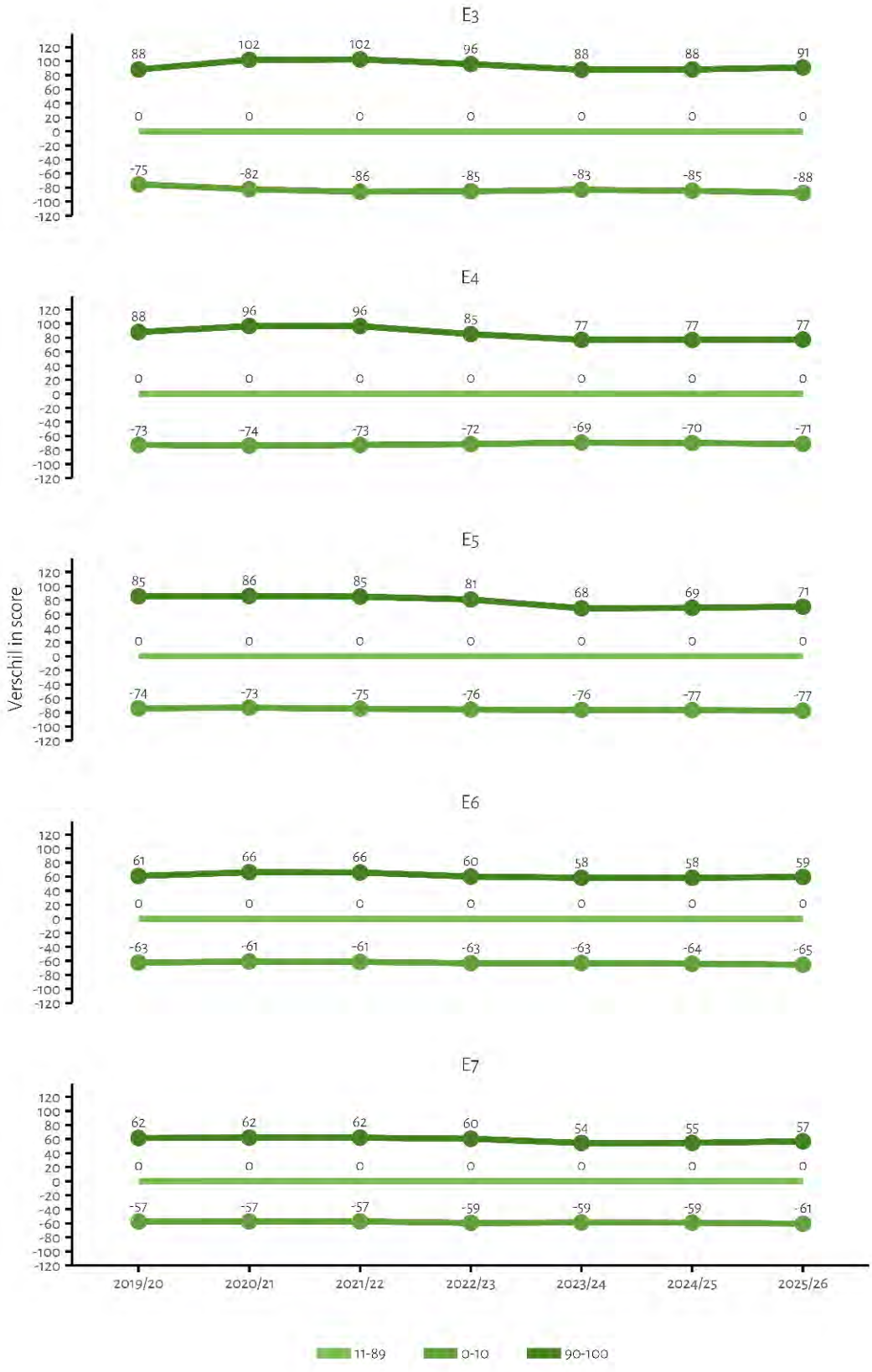

Ook voor spelling, getoond in **Figuur 7.5**, zien we duidelijke verschillen tussen de uitersten en de middengroep. De laagste 10% scoort 57 tot en met 88 vaardigheidspunten lager dan de middengroep, de hoogste 10% 54 tot en met 102 vaardigheidspunten hoger. Wanneer we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met 2024/2025, zien we geen noemenswaardige veranderingen in de spreiding.

Ook over de afgelopen vijf schooljaren (2020/2021-2025/2026) blijven de verschillen tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de middengroep, en tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de middengroep in veel gevallen beperkt. Wel neemt het verschil tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de midden-presterende leerlingen noemenswaardig af in groep 3 tot en met groep 7. Tegelijkertijd neemt het verschil tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de midden-presterende leerlingen noemenswaardig toe in groep 3, groep 5, groep 6 en groep 7.

Wanneer de volledige reeks (2019/2020-2025/2026) wordt beschouwd, blijft dit algemene beeld zichtbaar. Het verschil tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de midden-presterende leerlingen neemt noemenswaardig af in groep 4, groep 5 en groep 7, terwijl het verschil tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de midden-presterende leerlingen noemenswaardig toeneemt in groep 3 en groep 7. De spreiding tussen de 10% hoogst en 10% laagst presterende leerlingen daalt noemenswaardig in groep 5 tot en met groep 7.

Figuur 7.5 Spreiding in vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026

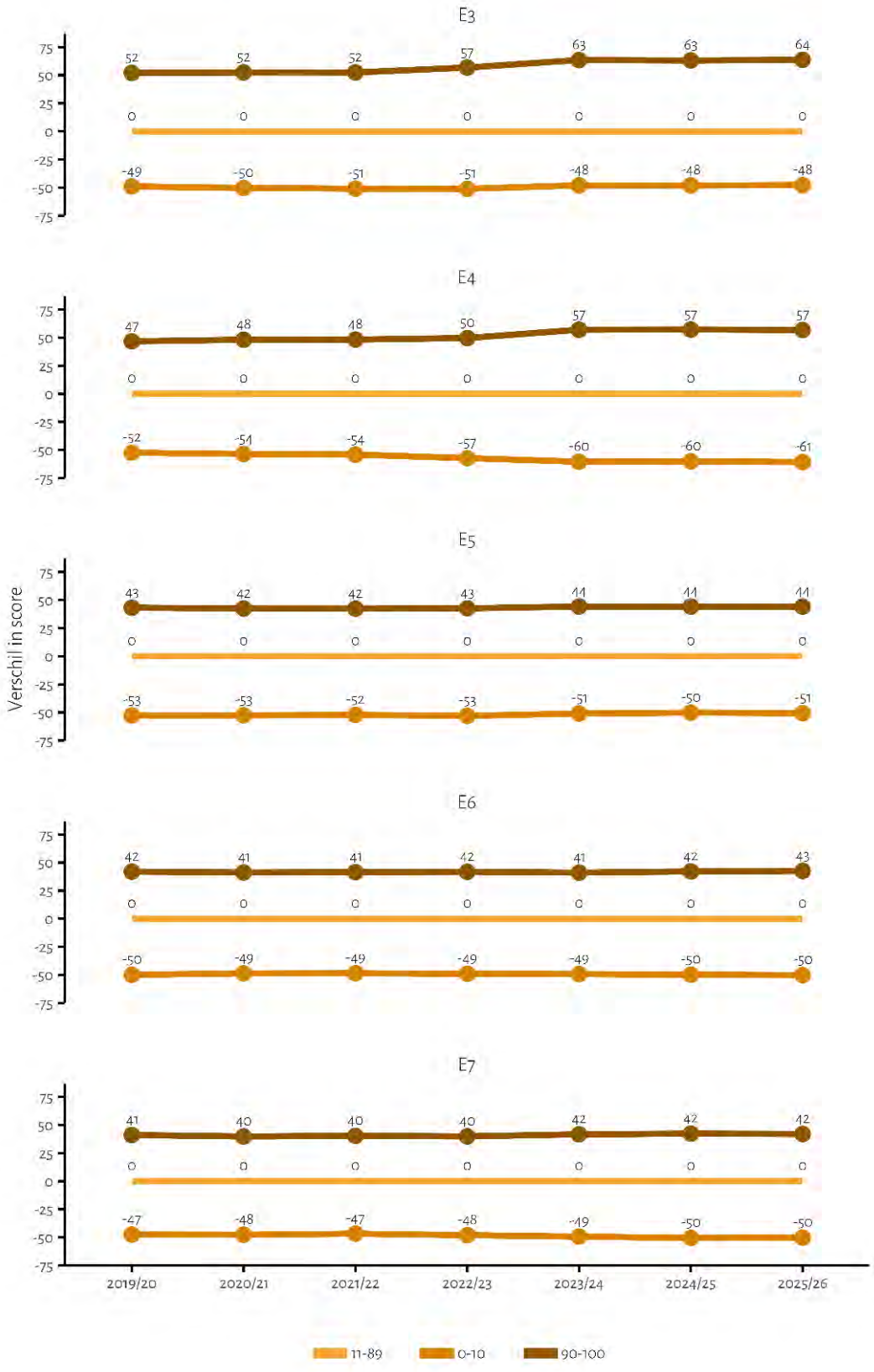

Als laatste kijken we naar rekenen-wiskunde in **Figuur 7.6**. Wanneer we het meest recente schooljaar (2025/2026) vergelijken met 2024/2025, zien we geen noemenswaardige veranderingen in de spreiding.

Ook over de afgelopen vijf schooljaren (2020/2021-2025/2026) blijven de verschillen tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de middengroep, en tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de middengroep grotendeels stabiel. Enkel in groep 3 neemt het verschil tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de midden-presterende leerlingen noemenswaardig toe, terwijl in groep 4 zowel het verschil tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de middengroep als het verschil tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de middengroep noemenswaardig toeneemt.

Wanneer de volledige reeks (2019/2020-2025/2026) wordt beschouwd, blijft dit beeld grotendeels behouden. De afstand tussen de 10% hoogst presterende leerlingen en de midden-presterende leerlingen neemt noemenswaardig toe in groep 3 en groep 4. Daarnaast neemt in groep 4 ook de afstand tussen de 10% laagst presterende leerlingen en de middengroep noemenswaardig toe. Over het algemeen kunnen we kunnen concluderen dat de spreiding tussen de 10% hoogst en 10% laagst presterende leerlingen over de volledige reeks stabiel is gebleven voor groep 5 en 6, maar noemenswaardig toeneemt in groep 3, groep 4 en groep 7.

Figuur 7.6 Spreiding in vaardigheidsscores voor de E-toets **rekenen-wiskunde** voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026

8. Ontwikkeling van gestandaardiseerde vaardigheidsscores sinds COVID-19

Om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van leervaardigheidsscores sinds de COVID-19-pandemie, vergelijken we vaardigheidsscores in recente schooljaren met de vaardigheidsscores van leerlingen vóór COVID-19. Dit doen we door vaardigheidsscores op de Eindtoets per leerjaar te standaardiseren ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore op de Eindtoets in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). Hierdoor kan worden vastgesteld in hoeverre leerlingen hoger of lager presteren in de jaren na COVID-19. Daarnaast onderzoeken we in welke mate deze ontwikkelingen verschillen tussen type leerlingen en tussen scholen met verschillende kenmerken.

Om veranderingen in vaardigheidsscores te duiden, hanteren we een grenswaarde van 0,10 SD als indicatie voor een noemenswaardig verschil. Een verschil van deze grootte wordt doorgaans beschouwd als een middelgroot effect. In de volgende analyses gebruiken we deze grenswaarde om noemenswaardige verschillen te identificeren. Kleinere verschillen kunnen eveneens relevant zijn, maar worden hier niet afzonderlijk besproken.

8.1 Ontwikkeling van vaardigheidsscores ten opzichte van de pre-COVID-periode

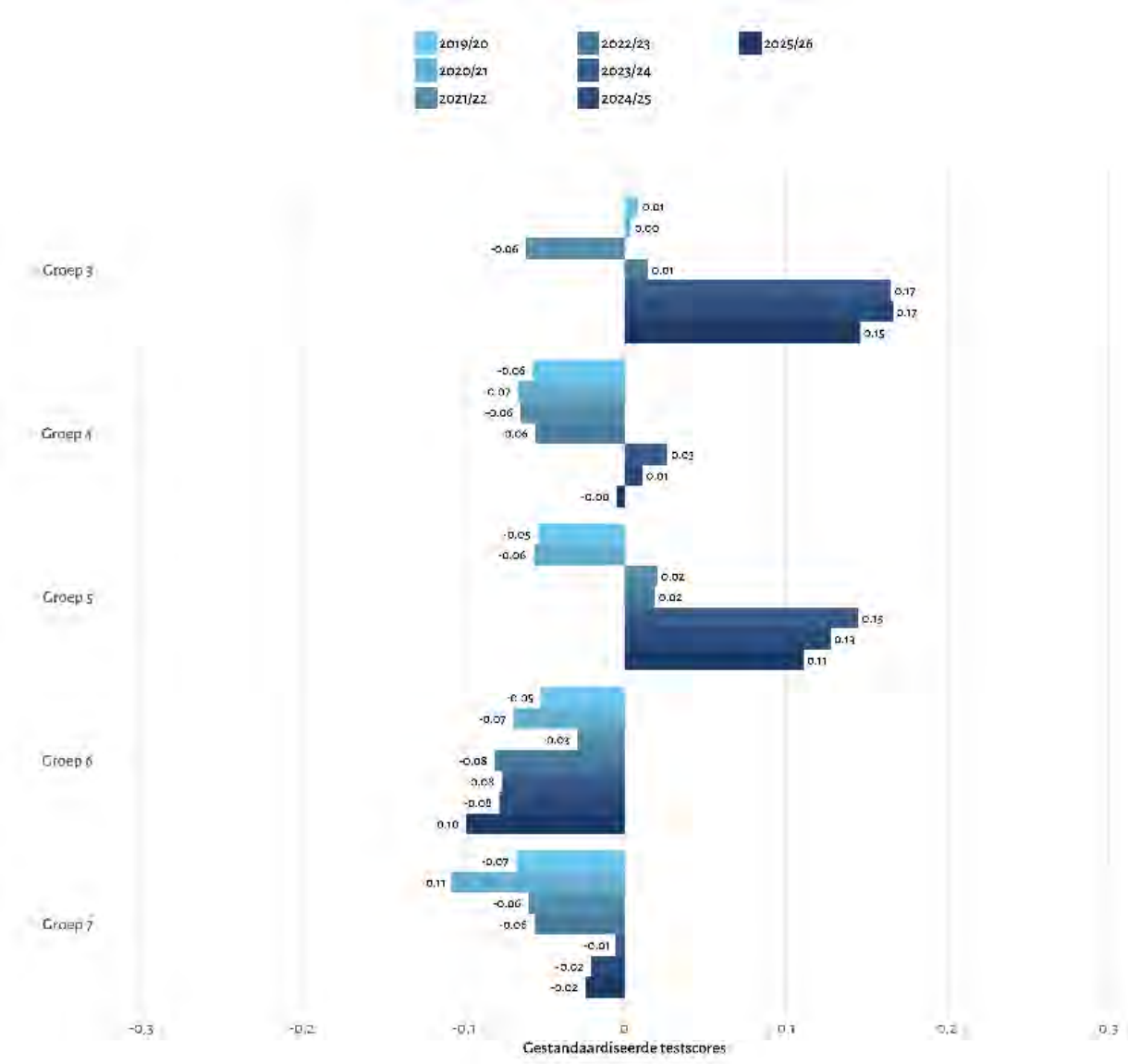
In **Figuur 8.1**, **Figuur 8.2** en **Figuur 8.3** presenteren we de gestandaardiseerde vaardigheidsscores van de E-toetsen voor groep 3 tot en met 7 uit de schooljaren 2019/2020 tot en met 2025/2026 voor respectievelijk begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde.

In **Figuur 8.1** toont de behaalde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen ten opzichte van het gemiddelde niveau vóór COVID-19 (schooljaren 2017/2018 en 2018/2019). Positieve waarden wijzen op hogere vaardigheidsscores dan vóór COVID-19, terwijl negatieve waarden wijzen op lagere vaardigheidsscores. Verschillen van minstens 0,10 standaarddeviatie (SD) worden beschouwd als noemenswaardig. In het meest recente schooljaar (2025/2026) behaalden leerlingen in groep 3 en groep 5 noemenswaardig beter dan vóór COVID-19, met verschillen van respectievelijk 0,15 SD en 0,11 SD. Daartegenover staat dat leerlingen in groep 6 nog steeds noemenswaardig lagere vaardigheidsscores behalen dan vóór COVID-19 (-0,10 SD). In groep 4 en groep 7 wijken de vaardigheidsscores niet noemenswaardig af van het niveau van vóór COVID-19. Samengevat lijken eventuele COVID-19-gerelateerde achterstanden voor begrijpend lezen grotendeels ingehaald. In groep 3 en groep 5 liggen de vaardigheidsscores inmiddels boven het pre-COVID-niveau, terwijl enkel in groep 6 nog sprake is van een noemenswaardige achterstand.

In **Figuur 8.2** toont de vaardigheidsscores voor spelling ten opzichte van het gemiddelde niveau vóór COVID-19 (schooljaren 2017/2018 en 2018/2019). In het meest recente schooljaar (2025/2026) presteren leerlingen in groep 3 noemenswaardig beter dan vóór COVID-19 (+0,10 SD). Daartegenover staan noemenswaardig lagere vaardigheidsscores in groep 5 (-0,17 SD) en groep 6 (-0,10 SD). In groep 4 en groep 7 wijken de vaardigheidsscores niet noemenswaardig af van het niveau van vóór COVID-19. Figuur 8.2 toont dus een gemend beeld voor spelling. Terwijl leerlingen in groep 3 beter presteren dan vóór COVID-19, blijven de vaardigheidsscores in groep 5 en groep 6 achter bij het pre-COVID-niveau. Voor groep 4 en groep 7 worden geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van vóór COVID-19 vastgesteld.

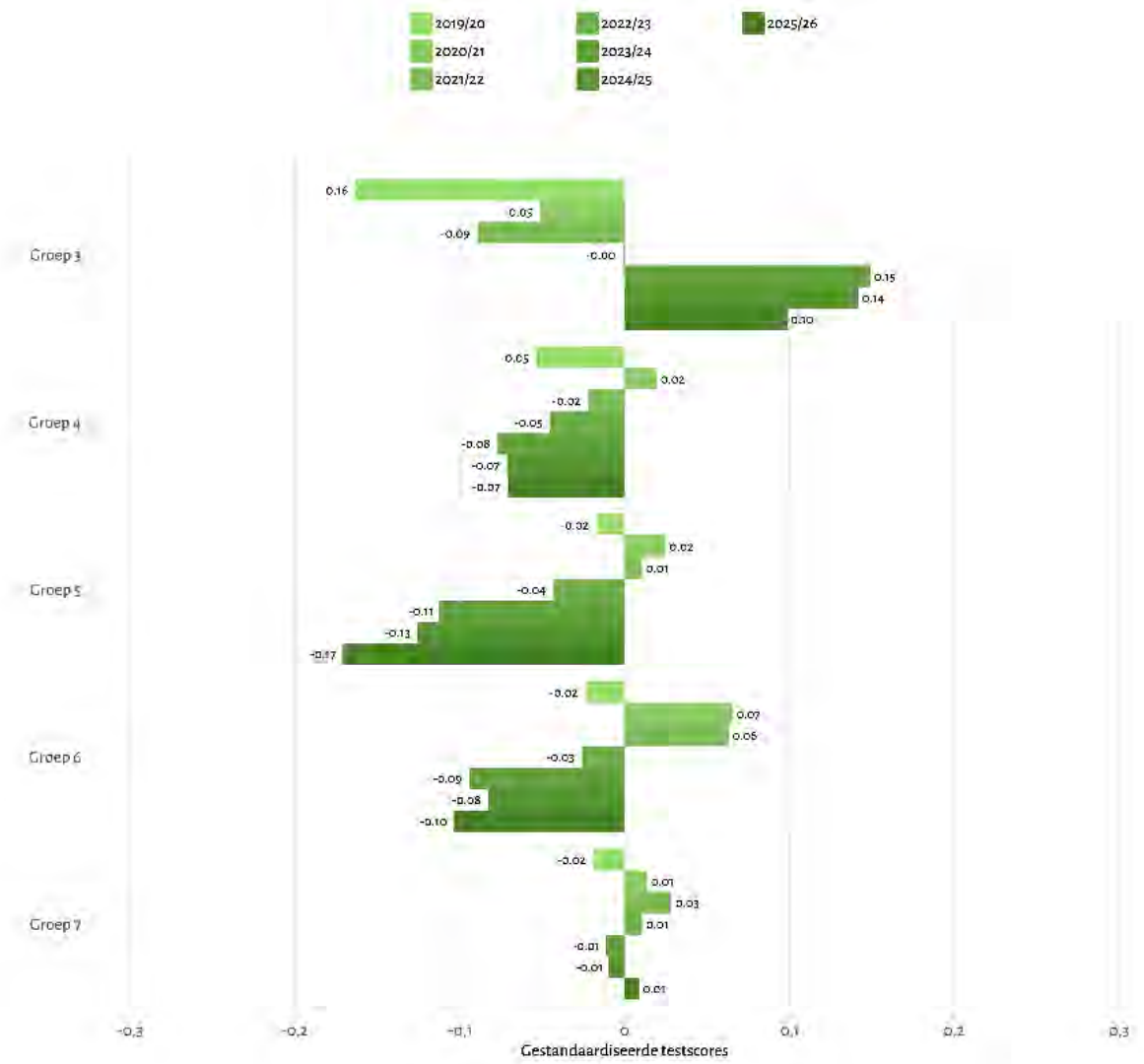
Figuur 8.3 toont de vaardigheidsscores voor rekenen ten opzichte van het gemiddelde niveau vóór COVID-19 (schooljaren 2017/2018 en 2018/2019). In het meest recente schooljaar (2025/2026) presteren leerlingen in groep 4 noemenswaardig beter dan vóór COVID-19 (+0,13 SD). In groep 3 liggen de vaardigheidsscores eveneens boven het pre-COVID-niveau (+0,09 SD), maar het verschil bereikt de gehanteerde grens voor een noemenswaardig verschil niet. In groep 5, groep 6 en groep 7 wijken de vaardigheidsscores niet noemenswaardig af van het niveau van vóór COVID-19. Samengevat zijn er voor rekenen weinig aanwijzingen voor blijvende COVID-gerelateerde achterstanden. Integendeel, in groep 4 presteren leerlingen noemenswaardig beter dan vóór COVID-19. In de overige leerjaren liggen de vaardigheidsscores in het meest recente schooljaar dicht bij het pre-COVID-niveau.

Figuur 8.1 Vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026, gestandaardiseerd op de gemiddelde vaardigheidsscore in schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19)

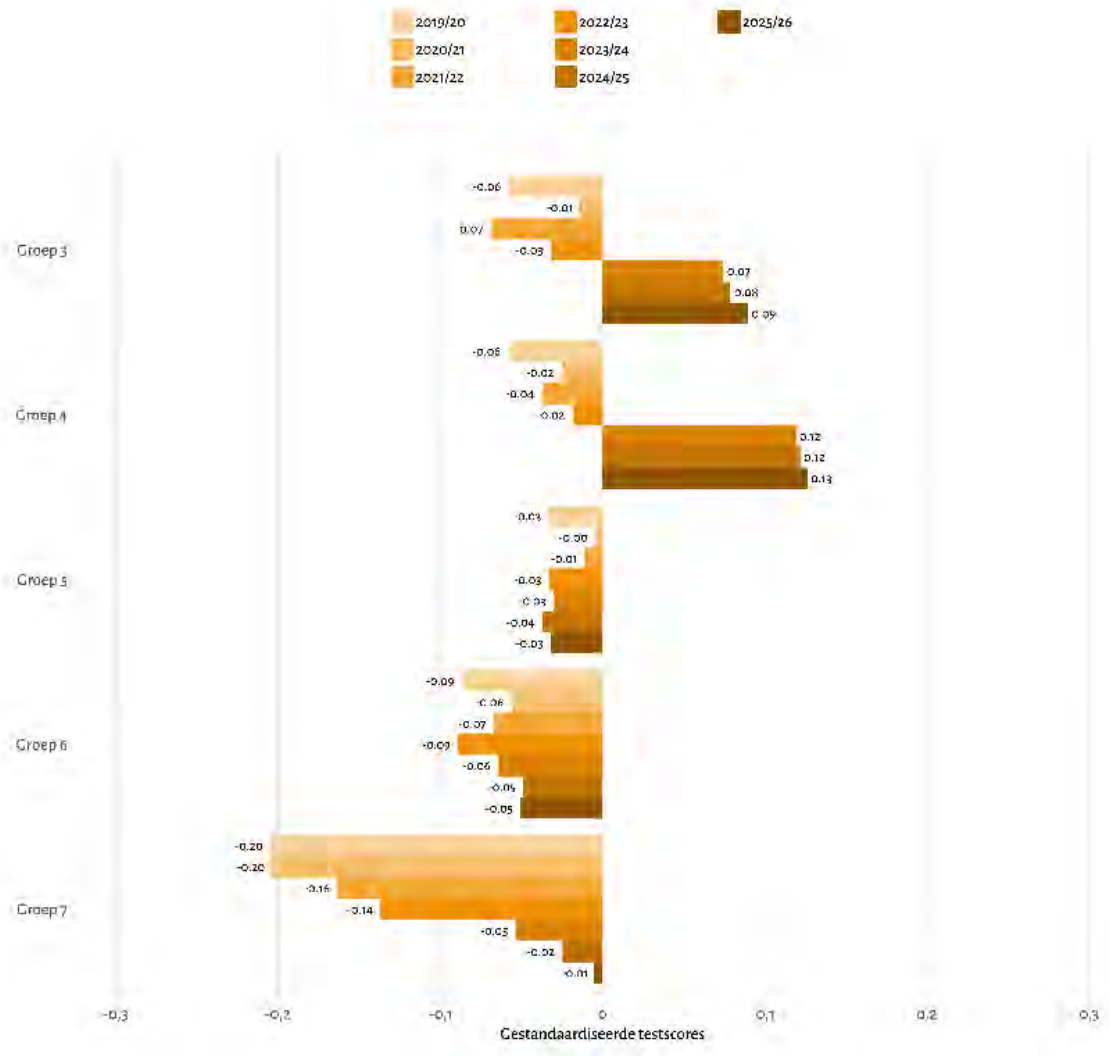
Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Figuur 8.2 Vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2024/2025, gestandaardiseerd op de gemiddelde vaardigheidsscore in schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19)

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Figuur 8.3 Vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7, schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026, gestandaardiseerd op de gemiddelde vaardigheidsscore in schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19)

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Nu we de algemene ontwikkeling van de gestandaardiseerde vaardigheidsscores sinds COVID-19 hebben besproken, bekijken we in hoeverre deze ontwikkeling verschilt tussen type leerlingen en scholen.

8.2 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores uitgesplitst naar leerlingkenmerken

In **Tabel 8.1** is te zien dat leerlingen met ouders met een laag opleidingsniveau of inkomen vanaf 2019/2020 lagere gestandaardiseerde vaardigheidsscores bij begrijpend lezen hebben dan in de periode vóór COVID-19, terwijl leerlingen met ouders met een hoog opleidingsniveau of inkomen juist noemenswaardig hoger scoren. Hetzelfde zien we in **Tabel 8.2** voor spelling en in **Tabel 8.3** voor rekenen-wiskunde.

8.3 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores uitgesplitst naar schoolkenmerken

In **Tabel 8.4**, **Tabel 8.5** en **Tabel 8.6** zijn de gestandaardiseerde vaardigheidsscores uitgesplitst naar schoolkenmerken te zien voor begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde. Leerlingen op scholen in zeer sterk stedelijke gebieden en leerlingen op kleine scholen scoren na COVID-19 lager dan vóór COVID-19, en lager dan leerlingen op scholen in minder stedelijke gebieden en op grotere scholen. Er zijn ook verschillen naar schoolweging. Voor alle drie de domeinen behalen leerlingen op scholen met de laagste schoolweging in alle schooljaren hogere gestandaardiseerde vaardigheidsscores dan het gemiddelde in de periode vóór COVID-19, terwijl leerlingen op scholen met de hoogste schoolweging juist lager scoren. Deze verschillen zijn vaak, maar niet altijd, noemenswaardig.

Tabel 8.1 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7 en schooljaren 2019/2020 tot 2024/2025 uitgesplitst naar opleidingsniveau en inkomen ouders

		Opleidingsniveau ouders				Inkomen ouders			
Groep	**Schooljaar**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**
Groep 3	2019/2020	-0,559	-0,231	0,267	0,826	-0,368	0,058	0,281	0,649
	2020/2021	-0,555	-0,247	0,262	0,817	-0,381	0,040	0,297	0,678
	2021/2022	-0,577	-0,290	0,188	0,765	-0,413	-0,018	0,220	0,633
	2022/2023	-0,507	-0,223	0,258	0,765	-0,332	0,052	0,287	0,619
	2023/2024	-0,390	-0,080	0,429	0,819	-0,219	0,208	0,467	0,686
	2024/2025	-0,454	-0,090	0,440	0,894	-0,265	0,220	0,486	0,751
	2025/2026	-0,466	-0,133	0,434	0,900	-0,266	0,191	0,466	0,732
Groep 4	2019/2020	-0,638	-0,308	0,237	0,875	-0,455	-0,031	0,283	0,738
	2020/2021	-0,661	-0,298	0,211	0,872	-0,444	-0,028	0,227	0,671
	2021/2022	-0,650	-0,308	0,212	0,862	-0,458	-0,035	0,257	0,715
	2022/2023	-0,651	-0,306	0,235	0,886	-0,453	-0,011	0,263	0,716
	2023/2024	-0,642	-0,227	0,331	0,973	-0,409	0,067	0,370	0,779
	2024/2025	-0,671	-0,245	0,314	0,985	-0,440	0,055	0,362	0,802
	2025/2026	-0,718	-0,284	0,323	1,041	-0,495	0,051	0,375	0,870
Groep 5	2019/2020	-0,642	-0,322	0,254	0,896	-0,461	-0,040	0,297	0,758
	2020/2021	-0,653	-0,332	0,253	0,906	-0,462	-0,045	0,307	0,769
	2021/2022	-0,615	-0,266	0,332	0,947	-0,403	0,051	0,359	0,762
	2022/2023	-0,612	-0,265	0,327	0,939	-0,403	0,045	0,367	0,770
	2023/2024	-0,493	-0,122	0,456	0,949	-0,274	0,170	0,498	0,772
	2024/2025	-0,543	-0,139	0,439	0,982	-0,323	0,159	0,487	0,810
	2025/2026	-0,583	-0,162	0,432	1,015	-0,356	0,149	0,485	0,841
Groep 6	2019/2020	-0,637	-0,336	0,280	0,917	-0,447	-0,050	0,306	0,753
	2020/2021	-0,648	-0,347	0,244	0,892	-0,460	-0,072	0,291	0,751
	2021/2022	-0,632	-0,330	0,290	0,922	-0,445	-0,029	0,346	0,791
	2022/2023	-0,708	-0,371	0,233	0,941	-0,501	-0,066	0,277	0,778
	2023/2024	-0,682	-0,356	0,226	0,908	-0,492	-0,065	0,279	0,771
	2024/2025	-0,671	-0,370	0,232	0,903	-0,488	-0,066	0,277	0,765
	2025/2026	-0,745	-0,393	0,222	0,967	-0,537	-0,088	0,288	0,825
Groep 7	2019/2020	-0,643	-0,352	0,271	0,914	-0,468	-0,086	0,313	0,781
	2020/2021	-0,695	-0,380	0,222	0,917	-0,495	-0,110	0,241	0,736
	2021/2022	-0,621	-0,350	0,258	0,879	-0,453	-0,071	0,306	0,759
	2022/2023	-0,640	-0,349	0,261	0,901	-0,450	-0,066	0,311	0,761
	2023/2024	-0,586	-0,299	0,300	0,886	-0,395	-0,013	0,339	0,734
	2024/2025	-0,603	-0,336	0,293	0,896	-0,432	-0,030	0,348	0,780
	2025/2026	-0,605	-0,345	0,297	0,902	-0,429	-0,029	0,350	0,779

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Tabel 8.2 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores spelling voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2019/2020 t/m 2025/2026, uitgesplitst naar opleidingsniveau en inkomen ouders

		Opleidingsniveau ouders				Inkomen ouders			
Groep	**Schooljaar**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**
Groep 3	2019/2020	-0,592	-0,315	0,024	0,616	-0,447	-0,113	0,021	0,468
	2020/2021	-0,474	-0,195	0,135	0,609	-0,334	-0,003	0,137	0,471
	2021/2022	-0,523	-0,238	0,099	0,622	-0,367	-0,037	0,096	0,463
	2022/2023	-0,425	-0,162	0,194	0,619	-0,273	0,045	0,197	0,470
	2023/2024	-0,211	-0,010	0,326	0,537	-0,095	0,181	0,339	0,434
	2024/2025	-0,241	-0,031	0,331	0,572	-0,132	0,190	0,329	0,461
	2025/2026	-0,326	-0,082	0,298	0,624	-0,180	0,143	0,302	0,482
Groep 4	2019/2020	-0,385	-0,228	0,136	0,521	-0,281	-0,045	0,158	0,439
	2020/2021	-0,314	-0,142	0,189	0,503	-0,187	0,033	0,198	0,385
	2021/2022	-0,297	-0,188	0,139	0,436	-0,223	-0,009	0,152	0,375
	2022/2023	-0,349	-0,219	0,129	0,478	-0,249	-0,032	0,145	0,394
	2023/2024	-0,394	-0,253	0,101	0,495	-0,294	-0,066	0,118	0,412
	2024/2025	-0,387	-0,247	0,104	0,491	-0,293	-0,063	0,135	0,428
	2025/2026	-0,409	-0,269	0,123	0,532	-0,330	-0,044	0,142	0,472
Groep 5	2019/2020	-0,294	-0,172	0,151	0,445	-0,214	-0,019	0,172	0,386
	2020/2021	-0,285	-0,140	0,199	0,484	-0,192	0,026	0,230	0,422
	2021/2022	-0,292	-0,145	0,171	0,463	-0,182	0,017	0,186	0,368
	2022/2023	-0,296	-0,206	0,118	0,414	-0,237	-0,032	0,130	0,367
	2023/2024	-0,372	-0,261	0,049	0,421	-0,311	-0,103	0,066	0,377
	2024/2025	-0,410	-0,280	0,034	0,444	-0,324	-0,123	0,058	0,382
	2025/2026	-0,450	-0,335	-0,006	0,444	-0,364	-0,168	0,019	0,383
Groep 6	2019/2020	-0,325	-0,182	0,170	0,495	-0,223	-0,024	0,164	0,387
	2020/2021	-0,251	-0,100	0,257	0,508	-0,145	0,058	0,278	0,423
	2021/2022	-0,246	-0,120	0,256	0,502	-0,150	0,055	0,280	0,430
	2022/2023	-0,315	-0,187	0,147	0,462	-0,219	-0,027	0,161	0,380
	2023/2024	-0,323	-0,244	0,061	0,384	-0,274	-0,100	0,084	0,358
	2024/2025	-0,318	-0,235	0,076	0,394	-0,274	-0,088	0,109	0,383
	2025/2026	-0,357	-0,278	0,067	0,424	-0,289	-0,109	0,089	0,378
Groep 7	2019/2020	-0,312	-0,176	0,176	0,488	-0,224	-0,028	0,178	0,402
	2020/2021	-0,296	-0,141	0,209	0,505	-0,185	0,011	0,197	0,382
	2021/2022	-0,247	-0,137	0,210	0,457	-0,166	0,016	0,226	0,392
	2022/2023	-0,269	-0,156	0,190	0,459	-0,178	-0,002	0,205	0,383
	2023/2024	-0,285	-0,162	0,153	0,438	-0,206	-0,019	0,172	0,378
	2024/2025	-0,255	-0,165	0,156	0,411	-0,210	-0,008	0,164	0,374

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Tabel 8.3 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7 en 2019/2020 t/m 2025/2026, uitgesplitst naar opleidingsniveau en inkomen ouders

		Opleidingsniveau ouders				Inkomen ouders			
Groep	**Schooljaar**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**
Groep 3	2019/2020	-0,599	-0,303	0,201	0,800	-0,437	-0,021	0,250	0,687
	2020/2021	-0,541	-0,262	0,239	0,780	-0,393	0,016	0,308	0,701
	2021/2022	-0,581	-0,317	0,185	0,766	-0,433	-0,033	0,243	0,676
	2022/2023	-0,549	-0,282	0,216	0,765	-0,381	-0,007	0,277	0,658
	2023/2024	-0,407	-0,180	0,310	0,717	-0,254	0,090	0,375	0,629
	2024/2025	-0,385	-0,171	0,309	0,694	-0,248	0,098	0,383	0,631
	2025/2026	-0,379	-0,162	0,317	0,696	-0,218	0,104	0,375	0,593
Groep 4	2019/2020	-0,566	-0,310	0,206	0,772	-0,423	-0,041	0,270	0,693
	2020/2021	-0,534	-0,267	0,223	0,757	-0,370	0,000	0,265	0,635
	2021/2022	-0,527	-0,279	0,201	0,728	-0,390	-0,012	0,256	0,646
	2022/2023	-0,529	-0,273	0,233	0,762	-0,363	0,006	0,285	0,648
	2023/2024	-0,460	-0,163	0,394	0,854	-0,251	0,129	0,462	0,713
	2024/2025	-0,441	-0,161	0,378	0,819	-0,247	0,135	0,459	0,706
	2025/2026	-0,437	-0,168	0,392	0,829	-0,249	0,147	0,463	0,712
Groep 5	2019/2020	-0,478	-0,290	0,223	0,701	-0,370	-0,032	0,283	0,653
	2020/2021	-0,478	-0,263	0,250	0,728	-0,342	-0,005	0,316	0,658
	2021/2022	-0,465	-0,261	0,224	0,689	-0,333	0,003	0,263	0,596
	2022/2023	-0,480	-0,281	0,199	0,679	-0,363	-0,020	0,256	0,619
	2023/2024	-0,496	-0,282	0,206	0,702	-0,333	-0,025	0,253	0,586
	2024/2025	-0,504	-0,281	0,191	0,695	-0,344	-0,038	0,252	0,596
	2025/2026	-0,495	-0,284	0,195	0,690	-0,345	-0,024	0,255	0,600
Groep 6	2019/2020	-0,625	-0,368	0,214	0,839	-0,452	-0,087	0,250	0,702
	2020/2021	-0,546	-0,333	0,221	0,767	-0,403	-0,066	0,279	0,682
	2021/2022	-0,563	-0,348	0,203	0,766	-0,406	-0,080	0,267	0,673
	2022/2023	-0,586	-0,365	0,173	0,759	-0,435	-0,091	0,231	0,666
	2023/2024	-0,556	-0,340	0,194	0,750	-0,421	-0,061	0,253	0,674
	2024/2025	-0,552	-0,335	0,208	0,760	-0,387	-0,050	0,264	0,651
	2025/2026	-0,588	-0,342	0,215	0,803	-0,397	-0,057	0,277	0,674
Groep 7	2019/2020	-0,678	-0,474	0,078	0,756	-0,537	-0,230	0,123	0,660
	2020/2021	-0,681	-0,460	0,072	0,753	-0,522	-0,215	0,095	0,617
	2021/2022	-0,586	-0,436	0,096	0,682	-0,479	-0,188	0,154	0,633
	2022/2023	-0,602	-0,412	0,126	0,728	-0,457	-0,159	0,186	0,643
	2023/2024	-0,520	-0,337	0,205	0,725	-0,383	-0,073	0,264	0,647
	2024/2025	-0,504	-0,311	0,231	0,735	-0,363	-0,038	0,290	0,653
	2025/2026	-0,467	-0,312	0,257	0,724	-0,342	-0,017	0,318	0,660

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Tabel 8.4 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7 en 2019/2020 t/m 2025/2026, uitgesplitst naar stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
Groep 3	2019/2020	-0,104	0,013	0,085	0,052	0,123	-0,227	-0,074	0,018	0,044	0,118	0,339	0,160	0,114	0,054	-0,147	-0,445	-0,751	1,090
	2020/2021	-0,135	0,014	0,072	0,067	0,083	-0,218	-0,080	0,032	0,025	0,105	0,332	0,253	0,122	0,004	-0,249	-0,504	-0,798	1,130
	2021/2022	-0,167	-0,096	0,022	0,033	0,064	-0,231	-0,111	-0,035	-0,053	0,058	0,280	0,159	0,027	-0,024	-0,303	-0,517	-0,761	1,041
	2022/2023	-0,067	-0,001	0,098	0,040	0,139	-0,206	-0,043	0,032	0,033	0,076	0,364	0,223	0,093	0,020	-0,175	-0,447	-0,559	0,923
	2023/2024	0,084	0,165	0,225	0,212	0,225	-0,141	0,077	0,175	0,208	0,131	0,570	0,374	0,297	0,174	-0,168	-0,399	-0,492	1,062
	2024/2025	0,060	0,181	0,240	0,210	0,223	-0,163	0,076	0,185	0,203	0,127	0,613	0,434	0,286	0,153	-0,136	-0,379	-0,740	1,353
	2025/2026	0,083	0,142	0,191	0,205	0,150	-0,067	0,061	0,174	0,173	0,112	0,579	0,395	0,265	0,127	-0,114	-0,476	-0,863	1,442
Groep 4	2019/2020	-0,171	-0,053	0,011	-0,010	0,046	-0,217	-0,153	-0,056	-0,015	0,138	0,412	0,226	0,059	-0,063	-0,279	-0,606	-0,802	1,214
	2020/2021	-0,170	-0,074	-0,018	-0,012	0,016	-0,186	-0,141	-0,069	-0,030	0,111	0,340	0,190	0,039	-0,079	-0,264	-0,634	-0,860	1,200
	2021/2022	-0,175	-0,077	-0,013	0,004	0,021	-0,196	-0,129	-0,073	-0,028	0,101	0,351	0,223	0,036	-0,075	-0,318	-0,673	-0,798	1,149
	2022/2023	-0,158	-0,071	0,000	0,007	0,046	-0,204	-0,109	-0,068	-0,020	0,089	0,370	0,222	0,052	-0,066	-0,302	-0,663	-0,727	1,097
	2023/2024	-0,104	0,020	0,095	0,085	0,175	-0,279	-0,030	0,022	0,058	0,088	0,490	0,338	0,153	0,011	-0,281	-0,689	-0,772	1,262
	2024/2025	-0,098	-0,012	0,066	0,087	0,144	-0,242	-0,063	0,015	0,046	0,109	0,470	0,322	0,124	0,025	-0,341	-0,710	-0,668	1,138
	2025/2026	-0,108	-0,033	0,048	0,073	0,104	-0,212	-0,067	-0,015	0,033	0,100	0,461	0,304	0,130	-0,018	-0,363	-0,685	-0,891	1,352
Groep 5	2019/2020	-0,152	-0,032	0,024	-0,046	-0,012	-0,140	-0,170	-0,070	0,008	0,178	0,419	0,251	0,056	-0,067	-0,291	-0,609	-0,783	1,202
	2020/2021	-0,166	-0,029	-0,028	-0,023	-0,017	-0,149	-0,171	-0,064	0,000	0,171	0,464	0,243	0,065	-0,099	-0,301	-0,646	-0,812	1,276
	2021/2022	-0,050	0,016	0,054	0,066	0,052	-0,102	-0,103	0,014	0,081	0,184	0,466	0,297	0,140	-0,006	-0,259	-0,578	-0,797	1,263
	2022/2023	-0,075	0,005	0,070	0,074	0,096	-0,171	-0,080	0,010	0,071	0,151	0,503	0,310	0,124	0,004	-0,266	-0,591	-0,724	1,227
	2023/2024	0,052	0,132	0,175	0,222	0,221	-0,169	0,053	0,137	0,196	0,143	0,612	0,429	0,288	0,105	-0,171	-0,523	-0,682	1,294
	2024/2025	0,018	0,125	0,191	0,196	0,151	-0,133	0,031	0,131	0,174	0,143	0,625	0,449	0,260	0,101	-0,188	-0,596	-0,665	1,290
	2025/2026	0,007	0,102	0,180	0,173	0,160	-0,153	-0,009	0,118	0,165	0,174	0,624	0,426	0,244	0,103	-0,260	-0,618	-0,798	1,422
Groep 6	2019/2020	-0,088	-0,055	0,001	-0,039	-0,061	-0,027	-0,172	-0,089	0,025	0,197	0,502	0,229	0,048	-0,062	-0,296	-0,594	-0,724	1,226
	2020/2021	-0,119	-0,063	-0,015	-0,064	-0,081	-0,038	-0,187	-0,094	0,004	0,191	0,420	0,243	0,035	-0,097	-0,330	-0,613	-0,770	1,190
	2021/2022	-0,085	-0,018	-0,006	-0,003	-0,042	-0,043	-0,166	-0,039	0,040	0,206	0,496	0,282	0,086	-0,083	-0,327	-0,619	-0,724	1,220
	2022/2023	-0,121	-0,083	-0,047	-0,062	-0,068	-0,053	-0,219	-0,090	-0,008	0,211	0,416	0,208	0,037	-0,119	-0,362	-0,681	-0,865	1,281
	2023/2024	-0,131	-0,077	-0,047	-0,042	-0,061	-0,070	-0,212	-0,081	-0,007	0,205	0,393	0,217	0,045	-0,115	-0,380	-0,717	-0,736	1,129
	2024/2025	-0,127	-0,084	-0,049	-0,031	-0,088	-0,039	-0,176	-0,095	-0,017	0,159	0,346	0,230	0,062	-0,133	-0,373	-0,683	-0,894	1,240
	2025/2026	-0,147	-0,112	-0,064	-0,059	-0,089	-0,058	-0,222	-0,096	-0,039	0,183	0,397	0,245	0,036	-0,163	-0,400	-0,774	-0,904	1,301
Groep 7	2019/2020	-0,069	-0,066	0,010	-0,112	-0,163	0,094	-0,225	-0,106	0,024	0,249	0,483	0,239	0,041	-0,122	-0,316	-0,554	-0,717	1,200
	2020/2021	-0,154	-0,119	-0,066	-0,085	-0,114	-0,040	-0,204	-0,144	-0,033	0,171	0,469	0,187	0,001	-0,152	-0,370	-0,643	-0,722	1,191

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
	2021/2022	-0,084	-0,067	-0,002	-0,055	-0,089	0,005	-0,180	-0,074	0,009	0,189	0,492	0,255	0,036	-0,118	-0,332	-0,580	-0,621	1,113
	2022/2023	-0,086	-0,048	-0,045	-0,052	-0,026	-0,060	-0,187	-0,060	0,010	0,197	0,492	0,261	0,042	-0,115	-0,353	-0,595	-0,697	1,189
	2023/2024	0,014	-0,022	0,020	-0,013	-0,029	0,043	-0,156	-0,008	0,071	0,227	0,510	0,330	0,102	-0,070	-0,328	-0,573	-0,649	1,159
	2024/2025	-0,021	-0,020	0,009	-0,030	-0,058	0,037	-0,168	-0,034	0,061	0,229	0,549	0,313	0,102	-0,097	-0,337	-0,597	-0,772	1,321
	2025/2026	-0,015	-0,031	-0,013	-0,027	-0,038	0,023	-0,174	-0,023	0,050	0,224	0,530	0,313	0,095	-0,102	-0,333	-0,612	-0,740	1,270

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Tabel 8.5 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores spelling voor groep 3 t/m 7 en 2019/2020 t/m 2025/2026, uitgesplitst naar stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	Schooljaar	Zeer sterk	Sterk	Matig	Weinig	Niet	Zeer sterk - niet	< 140 lln	141-220 lln	≥ 221 lln	Groot - klein	<23	23-25	26-28	29-31	32-34	35-37	38+	Laag - hoog
Groep 3	2019/2020	-0,267	-0,203	-0,120	-0,081	-0,052	-0,215	-0,203	-0,168	-0,142	0,061	0,030	-0,066	-0,062	-0,160	-0,280	-0,513	-0,631	0,661
	2020/2021	-0,175	-0,069	-0,031	0,051	0,031	-0,206	-0,095	-0,049	-0,032	0,063	0,080	0,082	0,023	-0,044	-0,151	-0,375	-0,533	0,613
	2021/2022	-0,195	-0,124	-0,066	0,010	0,043	-0,238	-0,113	-0,103	-0,069	0,044	0,087	-0,007	0,008	-0,095	-0,227	-0,400	-0,504	0,591
	2022/2023	-0,104	-0,031	0,023	0,087	0,130	-0,234	-0,022	-0,006	0,014	0,036	0,187	0,118	0,065	-0,003	-0,089	-0,347	-0,371	0,558
	2023/2024	0,083	0,106	0,161	0,241	0,258	-0,175	0,108	0,150	0,169	0,061	0,313	0,216	0,216	0,166	0,018	-0,128	-0,147	0,460
	2024/2025	0,065	0,111	0,159	0,223	0,251	-0,186	0,099	0,157	0,153	0,054	0,339	0,242	0,209	0,140	0,013	-0,138	-0,355	0,694
	2025/2026	0,003	0,061	0,146	0,189	0,173	-0,170	0,070	0,103	0,109	0,039	0,282	0,185	0,163	0,112	-0,035	-0,229	-0,269	0,551
Groep 4	2019/2020	-0,074	-0,057	-0,042	-0,047	-0,024	-0,050	-0,150	-0,063	-0,002	0,148	0,208	0,113	0,013	-0,077	-0,214	-0,330	-0,327	0,535
	2020/2021	0,014	-0,007	0,037	0,049	0,027	-0,013	-0,077	0,002	0,076	0,153	0,129	0,175	0,069	0,004	-0,078	-0,249	-0,214	0,343
	2021/2022	-0,044	-0,022	-0,035	0,012	-0,025	-0,019	-0,123	-0,018	0,024	0,147	0,114	0,124	0,016	-0,040	-0,118	-0,252	-0,328	0,442
	2022/2023	-0,072	-0,054	-0,059	-0,007	-0,005	-0,067	-0,113	-0,063	0,000	0,113	0,162	0,101	0,019	-0,076	-0,172	-0,344	-0,350	0,512
	2023/2024	-0,124	-0,086	-0,066	-0,037	-0,030	-0,094	-0,123	-0,089	-0,045	0,078	0,166	0,084	-0,019	-0,109	-0,187	-0,395	-0,459	0,625
	2024/2025	-0,085	-0,094	-0,077	-0,026	-0,050	-0,035	-0,127	-0,080	-0,037	0,090	0,176	0,089	-0,018	-0,093	-0,230	-0,368	-0,226	0,402
	2025/2026	-0,104	-0,087	-0,061	-0,028	-0,052	-0,052	-0,137	-0,069	-0,039	0,098	0,156	0,094	-0,010	-0,096	-0,241	-0,340	-0,294	0,450
Groep 5	2019/2020	-0,036	-0,029	0,012	-0,015	0,015	-0,051	-0,099	-0,015	0,021	0,120	0,217	0,066	0,024	-0,023	-0,102	-0,233	-0,253	0,470
	2020/2021	0,006	0,025	0,020	0,026	0,079	-0,073	-0,061	0,021	0,067	0,128	0,276	0,136	0,070	0,011	-0,073	-0,218	-0,290	0,566
	2021/2022	0,025	-0,009	0,003	0,034	-0,003	0,028	-0,094	0,011	0,060	0,154	0,178	0,125	0,040	0,008	-0,089	-0,204	-0,304	0,482
	2022/2023	-0,062	-0,062	-0,046	-0,006	-0,004	-0,058	-0,121	-0,039	-0,008	0,113	0,117	0,075	-0,013	-0,040	-0,155	-0,258	-0,330	0,447
	2023/2024	-0,117	-0,133	-0,134	-0,080	-0,062	-0,055	-0,175	-0,124	-0,074	0,101	0,072	-0,007	-0,059	-0,134	-0,249	-0,319	-0,575	0,647
	2024/2025	-0,138	-0,147	-0,121	-0,090	-0,115	-0,023	-0,181	-0,137	-0,090	0,091	0,122	0,008	-0,081	-0,150	-0,234	-0,389	-0,540	0,662
	2025/2026	-0,178	-0,187	-0,160	-0,152	-0,163	-0,015	-0,238	-0,179	-0,132	0,106	0,075	-0,053	-0,120	-0,179	-0,339	-0,414	-0,499	0,574
Groep 6	2019/2020	-0,013	-0,040	0,000	-0,028	-0,033	0,020	-0,105	-0,037	0,024	0,129	0,248	0,102	0,019	-0,047	-0,112	-0,245	-0,293	0,541
	2020/2021	0,047	0,052	0,120	0,078	0,029	0,018	-0,014	0,065	0,104	0,118	0,314	0,195	0,115	0,069	-0,093	-0,183	-0,244	0,558
	2021/2022	0,081	0,057	0,070	0,050	0,060	0,021	-0,029	0,055	0,112	0,141	0,353	0,199	0,104	0,032	-0,082	-0,148	-0,209	0,562
	2022/2023	-0,007	-0,039	-0,015	-0,029	-0,044	0,037	-0,111	-0,017	0,009	0,120	0,181	0,095	0,015	-0,040	-0,146	-0,261	-0,269	0,450
	2023/2024	-0,087	-0,111	-0,095	-0,078	-0,089	0,002	-0,176	-0,090	-0,057	0,119	0,077	0,011	-0,049	-0,114	-0,219	-0,299	-0,430	0,507
	2024/2025	-0,065	-0,098	-0,076	-0,076	-0,109	0,044	-0,140	-0,101	-0,041	0,099	0,102	0,054	-0,015	-0,128	-0,224	-0,291	-0,441	0,543
	2025/2026	-0,086	-0,124	-0,090	-0,088	-0,151	0,065	-0,166	-0,109	-0,068	0,098	0,178	0,044	-0,054	-0,146	-0,234	-0,335	-0,459	0,637
Groep 7	2019/2020	0,013	-0,033	0,008	-0,033	-0,116	0,129	-0,107	-0,031	0,031	0,138	0,232	0,165	0,023	-0,074	-0,136	-0,264	-0,251	0,483

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
	2020/2021	-0,010	-0,009	0,056	0,032	0,008	-0,018	-0,038	0,015	0,041	0,079	0,319	0,133	0,063	-0,003	-0,123	-0,207	-0,282	0,601
	2021/2022	0,046	0,003	0,070	0,030	-0,011	0,057	-0,044	0,026	0,066	0,110	0,296	0,148	0,079	-0,006	-0,117	-0,158	-0,218	0,514
	2022/2023	0,035	0,004	-0,005	0,014	-0,015	0,050	-0,071	0,012	0,050	0,121	0,271	0,162	0,042	-0,017	-0,126	-0,203	-0,208	0,479
	2023/2024	0,019	-0,034	0,001	-0,022	-0,007	0,026	-0,103	-0,006	0,030	0,133	0,216	0,144	0,035	-0,047	-0,143	-0,253	-0,329	0,545
	2024/2025	-0,017	-0,019	0,009	0,001	-0,016	-0,001	-0,089	-0,012	0,031	0,120	0,208	0,131	0,046	-0,034	-0,162	-0,261	-0,384	0,592
	2025/2026	0,033	-0,015	0,028	0,006	0,004	0,029	-0,056	0,008	0,042	0,098	0,256	0,150	0,070	-0,039	-0,136	-0,226	-0,134	0,390

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

Tabel 8.6 Gestandaardiseerde vaardigheidsscores rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7 en 2019/2020 t/m 2025/2026, uitgesplitst naar stedelijkheid, schoolgrootte en schoolweging

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
Groep 3	2019/2020	-0,161	-0,074	-0,017	0,012	0,023	-0,184	-0,134	-0,065	-0,018	0,116	0,307	0,154	0,055	-0,071	-0,236	-0,523	-0,722	1,029
	2020/2021	-0,125	-0,011	0,018	0,044	0,043	-0,168	-0,106	-0,023	0,034	0,140	0,327	0,205	0,085	-0,016	-0,218	-0,502	-0,651	0,978
	2021/2022	-0,155	-0,084	-0,043	0,006	-0,010	-0,145	-0,130	-0,071	-0,037	0,093	0,320	0,109	0,048	-0,093	-0,292	-0,532	-0,626	0,946
	2022/2023	-0,099	-0,044	-0,001	0,010	0,033	-0,132	-0,099	-0,032	0,002	0,101	0,341	0,185	0,036	-0,048	-0,199	-0,491	-0,524	0,865
	2023/2024	0,037	0,066	0,094	0,098	0,128	-0,091	-0,012	0,070	0,121	0,133	0,436	0,293	0,167	0,050	-0,156	-0,374	-0,400	0,836
	2024/2025	0,051	0,063	0,089	0,117	0,099	-0,048	0,013	0,082	0,109	0,096	0,424	0,288	0,145	0,061	-0,137	-0,289	-0,423	0,847
	2025/2026	0,043	0,082	0,130	0,117	0,094	-0,051	0,015	0,091	0,126	0,111	0,438	0,290	0,167	0,051	-0,118	-0,291	-0,293	0,731
Groep 4	2019/2020	-0,165	-0,055	-0,017	-0,019	0,046	-0,211	-0,134	-0,081	-0,008	0,126	0,313	0,165	0,053	-0,069	-0,272	-0,497	-0,626	0,939
	2020/2021	-0,107	-0,049	0,027	0,030	0,042	-0,149	-0,100	-0,035	0,017	0,117	0,271	0,179	0,070	-0,043	-0,179	-0,503	-0,567	0,838
	2021/2022	-0,119	-0,059	-0,014	0,036	0,038	-0,157	-0,098	-0,047	-0,001	0,097	0,262	0,158	0,049	-0,043	-0,232	-0,487	-0,563	0,825
	2022/2023	-0,101	-0,042	0,022	0,050	0,054	-0,155	-0,069	-0,036	0,018	0,087	0,320	0,182	0,083	-0,039	-0,215	-0,508	-0,514	0,834
	2023/2024	0,034	0,078	0,161	0,198	0,238	-0,204	0,080	0,100	0,153	0,073	0,471	0,362	0,228	0,082	-0,083	-0,438	-0,491	0,962
	2024/2025	0,045	0,106	0,157	0,179	0,200	-0,155	0,063	0,113	0,157	0,094	0,428	0,338	0,229	0,111	-0,118	-0,406	-0,373	0,801
	2025/2026	0,055	0,108	0,128	0,207	0,174	-0,119	0,063	0,125	0,159	0,096	0,451	0,327	0,215	0,116	-0,118	-0,312	-0,338	0,789
Groep 5	2019/2020	-0,113	-0,021	-0,003	-0,014	0,032	-0,145	-0,121	-0,049	0,018	0,139	0,352	0,195	0,057	-0,061	-0,224	-0,431	-0,508	0,860
	2020/2021	-0,087	0,005	0,009	0,029	0,065	-0,152	-0,096	-0,019	0,048	0,144	0,386	0,221	0,086	-0,032	-0,212	-0,437	-0,535	0,921
	2021/2022	-0,054	-0,038	0,017	0,026	0,056	-0,110	-0,088	-0,024	0,033	0,121	0,303	0,177	0,066	-0,038	-0,202	-0,401	-0,545	0,848
	2022/2023	-0,096	-0,051	-0,015	0,030	0,013	-0,109	-0,098	-0,037	0,000	0,098	0,290	0,158	0,048	-0,046	-0,229	-0,441	-0,565	0,855
	2023/2024	-0,081	-0,053	-0,005	0,021	0,031	-0,112	-0,096	-0,043	0,011	0,107	0,319	0,150	0,074	-0,075	-0,242	-0,454	-0,554	0,873
	2024/2025	-0,100	-0,069	0,011	0,029	0,002	-0,102	-0,084	-0,035	-0,014	0,070	0,303	0,167	0,040	-0,051	-0,229	-0,494	-0,582	0,885
	2025/2026	-0,103	-0,045	0,024	0,013	-0,002	-0,101	-0,101	-0,032	0,002	0,103	0,305	0,148	0,057	-0,048	-0,269	-0,449	-0,635	0,940
Groep 6	2019/2020	-0,137	-0,091	-0,050	-0,072	-0,030	-0,107	-0,165	-0,132	-0,023	0,142	0,378	0,156	0,005	-0,113	-0,288	-0,546	-0,618	0,996
	2020/2021	-0,107	-0,068	-0,015	-0,024	-0,046	-0,061	-0,141	-0,078	-0,001	0,140	0,362	0,191	0,027	-0,082	-0,289	-0,470	-0,574	0,936
	2021/2022	-0,109	-0,085	-0,056	-0,022	-0,025	-0,084	-0,137	-0,083	-0,024	0,113	0,348	0,146	0,019	-0,100	-0,301	-0,491	-0,560	0,908
	2022/2023	-0,129	-0,122	-0,049	-0,054	-0,012	-0,117	-0,160	-0,092	-0,052	0,108	0,293	0,122	0,009	-0,121	-0,331	-0,529	-0,630	0,923
	2023/2024	-0,109	-0,074	-0,070	-0,009	-0,037	-0,072	-0,143	-0,064	-0,026	0,117	0,313	0,169	0,026	-0,098	-0,308	-0,541	-0,497	0,810
	2024/2025	-0,085	-0,067	-0,041	0,007	-0,038	-0,047	-0,106	-0,060	-0,013	0,093	0,328	0,193	0,054	-0,097	-0,301	-0,472	-0,734	1,062
	2025/2026	-0,094	-0,091	-0,012	0,015	-0,038	-0,056	-0,110	-0,048	-0,022	0,088	0,348	0,213	0,049	-0,106	-0,284	-0,530	-0,661	1,009
Groep 7	2019/2020	-0,178	-0,225	-0,153	-0,238	-0,278	0,100	-0,303	-0,221	-0,150	0,153	0,258	0,027	-0,144	-0,267	-0,398	-0,542	-0,649	0,907
	2020/2021	-0,243	-0,218	-0,177	-0,183	-0,177	-0,066	-0,264	-0,229	-0,154	0,110	0,278	0,005	-0,130	-0,248	-0,401	-0,569	-0,618	0,896

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
	2021/2022	-0,159	-0,185	-0,141	-0,155	-0,162	0,003	-0,246	-0,187	-0,108	0,138	0,315	0,061	-0,090	-0,227	-0,389	-0,508	-0,591	0,906
	2022/2023	-0,149	-0,149	-0,122	-0,122	-0,125	-0,024	-0,229	-0,142	-0,089	0,140	0,302	0,079	-0,062	-0,189	-0,368	-0,495	-0,552	0,854
	2023/2024	-0,035	-0,084	-0,017	-0,059	-0,040	0,005	-0,158	-0,059	0,002	0,160	0,385	0,166	0,033	-0,116	-0,287	-0,436	-0,531	0,916
	2024/2025	-0,018	-0,043	0,006	-0,021	-0,039	0,021	-0,130	-0,037	0,036	0,166	0,417	0,217	0,061	-0,082	-0,251	-0,429	-0,550	0,967
	2025/2026	0,008	-0,032	0,022	0,002	-0,017	0,025	-0,105	-0,015	0,052	0,157	0,426	0,250	0,088	-0,072	-0,261	-0,409	-0,440	0,866

Noot. De vaardigheidsscores zijn per leerjaar gestandaardiseerd ten opzichte van de gemiddelde vaardigheidsscore in de schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19). De weergegeven waarden laten zien hoeveel de relatieve vaardigheidsscores zijn gestegen of gedaald ten opzichte van vóór COVID-19.

9 Representativiteitscheck op Cito eindtoetsscore

We zien dat de LVS-steekproef op sommige kenmerken afwijkt van de algehele populatie (zie TT **Tabel 3.1 en 3.2**). Echter, omdat de NCO-data gemiddeld bijna een miljoen leerlingen per schooljaar bevat, zijn hele kleine verschillen al significant. We kijken daarom niet naar significantie, maar naar in hoeverre het verschil afwijkt van nul.

In **Tabel 9.1** staan de uitkomsten van de representativiteitscheck op basis van de Cito eindtoetsscore tot en met 2022. Te zien is dat de verschillen tussen de NCO-populatie en de LVS-steekproef erg klein zijn. In **Tabel 9.2** staan de uitkomsten van de representativiteitsscore op basis van de LiB doorstroomtoetsscores vanaf 2023. Ook hier is te zien is dat er geen verschil is tussen de NCO-populatie en LVS-steekproef.

Tabel 9.1 Representativiteitscheck op Cito eindtoetsscore

	Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO)		LVS-steekproef				
Jaar	**Gemiddelde**	**Non-missing N**	**Gemiddelde**	**Non-missing N**	**Verschil**	**T-statistiek**	**P-waarde**
2018	536,05	86 197	536,42	23 548	0,36	6,10	0,00
2020	534,83	81 968	534,75	39 393	-0,08	-1,37	0,17
2021	534,98	78 555	535,23	26 328	0,25	4,21	0,00
2022	535,15	76 550	535,37	40 746	0,22	4,94	0,00

Tabel 9.2 Representativiteitscheck op LiB doorstroomtoetsscore

	Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO)		LVS-steekproef				
Jaar	**Gemiddelde**	**Non-missing N**	**Gemiddelde**	**Non-missing N**	**Verschil**	**T-statistiek**	**P-waarde**
2023	175, 69	74 237	175,88	39 999	0,18	4,54	0,00
2024	175,84	81 158	176,19	42 696	0,36	8,11	0,00

Bijlage 1 Tabellen extra analyses

Tabel A.1 Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026

Groep	Schooljaar	Begrijpend lezen	Spelling	Rekenen-wiskunde
Groep 3	2018/2019	121	215	145
	2019/2020	121	207	144
	2020/2021	121	212	145
	2021/2022	119	210	143
	2022/2023	121	214	144
	2023/2024	125	221	147
	2024/2025	125	221	147
	2025/2026	125	219	148
Groep 4	2018/2019	142	277	187
	2019/2020	141	273	185
	2020/2021	141	276	186
	2021/2022	141	275	186
	2022/2023	141	274	186
	2023/2024	143	272	190
	2024/2025	143	272	190
	2025/2026	142	272	190
Groep 5	2018/2019	159	319	216
	2019/2020	158	318	215
	2020/2021	158	320	216
	2021/2022	160	319	216
	2022/2023	160	317	215
	2023/2024	163	314	215
	2024/2025	162	313	215
	2025/2026	162	312	215
Groep 6	2018/2019	181	338	240
	2019/2020	179	337	238
	2020/2021	179	340	239
	2021/2022	180	340	239
	2022/2023	178	337	238
	2023/2024	179	335	239
	2024/2025	179	335	239
	2025/2026	178	335	239
Groep 7	2018/2019	196	361	263
	2019/2020	195	361	259
	2020/2021	194	362	259
	2021/2022	195	362	261
	2022/2023	195	362	261
	2023/2024	196	361	263
	2024/2025	196	361	264
	2025/2026	196	362	265

Tabel A.2 Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2024/2025 uitgesplitst naar opleidingsniveau en inkomen ouders

		Opleidingsniveau ouders				Inkomen ouders			
Groep	**Schooljaar**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**
Groep 3	2018/2019	107	115	128	21	111	122	129	18
	2019/2020	105	114	128	23	110	122	128	18
	2020/2021	105	114	128	23	110	122	129	19
	2021/2022	104	112	126	22	109	120	127	18
	2022/2023	106	114	128	22	111	122	129	18
	2023/2024	110	118	133	23	114	126	134	20
	2024/2025	108	118	133	25	113	127	134	21
	2025/2026	107	117	133	26	113	126	134	21
Groep 4	2018/2019	129	137	149	20	133	143	150	17
	2019/2020	126	135	149	23	131	142	150	19
	2020/2021	126	135	148	22	131	142	148	17
	2021/2022	126	135	148	22	131	142	149	18
	2022/2023	126	135	148	22	131	142	149	18
	2023/2024	126	137	151	25	132	144	152	20
	2024/2025	126	136	150	24	131	144	152	21
	2025/2026	124	135	151	27	130	144	152	22
Groep 5	2018/2019	145	153	167	22	150	160	167	17
	2019/2020	143	151	166	23	147	158	167	20
	2020/2021	143	151	166	23	147	158	167	20
	2021/2022	144	152	168	24	149	160	168	19
	2022/2023	144	152	168	24	149	160	169	20
	2023/2024	147	156	171	24	152	164	172	20
	2024/2025	145	156	170	25	151	163	172	21
	2025/2026	144	155	170	26	150	163	172	22
Groep 6	2018/2019	167	174	189	22	171	181	190	19
	2019/2020	164	172	188	24	169	179	188	19
	2020/2021	164	172	187	23	169	179	188	19
	2021/2022	164	172	188	24	169	180	190	21
	2022/2023	162	171	187	25	168	179	188	20
	2023/2024	163	171	186	23	168	179	188	20
	2024/2025	163	171	187	24	168	179	188	20
	2025/2026	161	170	186	25	167	178	188	21
Groep 7	2018/2019	182	189	205	23	186	196	206	20
	2019/2020	180	188	203	23	185	194	204	19
	2020/2021	179	187	202	23	184	194	203	19
	2021/2022	181	188	203	22	185	195	204	19
	2022/2023	180	188	203	23	185	195	204	19
	2023/2024	182	189	204	22	186	196	205	19
	2024/2025	181	188	204	23	185	196	205	20
	2025/2026	181	188	204	23	186	196	205	19

Noot. De verschilberekening (hoog-laag) is berekend op de afgeronde cijfers.

Tabel A.3 Gemiddelde vaardigheidsscores spelling voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2024/2025 uitgesplitst naar opleidingsniveau en inkomen ouders

		Opleidingsniveau ouders				Inkomen ouders			
Groep	**Schooljaar**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**
Groep 3	2018/2019	198	210	223	25	203	217	223	20
	2019/2020	187	200	215	28	193	209	215	22
	2020/2021	192	205	220	28	199	214	220	21
	2021/2022	190	203	219	29	197	212	219	22
	2022/2023	194	207	223	29	201	216	223	22
	2023/2024	204	214	229	25	210	222	230	20
	2024/2025	203	213	229	26	208	223	229	21
	2025/2026	199	210	228	29	206	221	228	22
Groep 4	2018/2019	266	270	284	18	269	277	284	15
	2019/2020	258	265	282	24	263	274	283	20
	2020/2021	262	269	284	22	267	277	284	17
	2021/2022	262	267	282	20	266	275	282	16
	2022/2023	260	266	281	21	265	274	282	17
	2023/2024	258	264	280	22	263	273	281	18
	2024/2025	258	265	280	22	263	273	282	19
	2025/2026	257	264	281	24	261	274	282	21
Groep 5	2018/2019	308	313	326	18	312	320	326	14
	2019/2020	306	311	326	20	310	318	326	16
	2020/2021	307	313	328	21	311	320	329	18
	2021/2022	306	313	326	20	311	320	327	16
	2022/2023	306	310	324	18	309	318	325	16
	2023/2024	303	308	321	18	305	315	322	17
	2024/2025	301	307	320	19	305	314	322	17
	2025/2026	299	304	319	20	303	312	320	17
Groep 6	2018/2019	330	334	344	14	332	338	344	12
	2019/2020	327	332	344	17	331	337	343	12
	2020/2021	330	335	346	16	333	340	347	14
	2021/2022	330	334	346	16	333	340	347	14
	2022/2023	328	332	343	15	331	337	343	12
	2023/2024	327	330	340	13	329	335	341	12
	2024/2025	328	330	341	13	329	335	342	13
	2025/2026	326	329	340	14	328	334	341	13
Groep 7	2018/2019	352	356	367	15	355	361	367	12
	2019/2020	351	356	367	16	354	361	367	13
	2020/2021	352	357	368	16	355	362	368	13
	2021/2022	353	357	368	15	356	362	369	13
	2022/2023	353	356	368	15	356	361	368	12
	2023/2024	352	356	366	14	355	361	367	12
	2024/2025	353	356	367	14	355	361	367	12
	2025/2026	354	356	367	13	355	362	368	13

Noot. De verschilberekening (hoog-laag) is berekend op de afgeronde cijfers.

Tabel A.4 Gemiddelde vaardigheidsscores rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2024/2025 uitgesplitst naar opleidingsniveau en inkomen ouders

		Opleidingsniveau ouders				Inkomen ouders			
Groep	**Schooljaar**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**	**Laag**	**Midden**	**Hoog**	**Hoog - laag**
Groep 3	2018/2019	132	139	152	20	135	146	154	19
	2019/2020	128	136	151	23	133	145	152	19
	2020/2021	130	138	152	22	134	146	154	20
	2021/2022	128	136	151	23	133	144	152	19
	2022/2023	129	137	151	22	134	145	153	19
	2023/2024	133	140	154	21	138	148	156	18
	2024/2025	134	140	154	20	138	148	156	18
	2025/2026	134	141	154	20	139	148	156	17
Groep 4	2018/2019	176	181	194	18	179	188	195	16
	2019/2020	171	178	193	22	175	186	194	19
	2020/2021	172	180	193	21	177	187	194	17
	2021/2022	172	179	193	21	176	187	194	18
	2022/2023	172	179	193	21	177	187	195	18
	2023/2024	174	182	198	24	180	191	200	20
	2024/2025	175	182	197	22	180	191	200	20
	2025/2026	175	182	198	23	180	191	200	20
Groep 5	2018/2019	204	210	223	19	208	217	224	16
	2019/2020	203	208	222	19	206	215	224	18
	2020/2021	203	209	223	20	207	216	224	17
	2021/2022	204	209	222	18	207	216	223	16
	2022/2023	203	209	221	18	206	216	223	17
	2023/2024	203	209	222	19	207	215	223	16
	2024/2025	203	209	221	18	207	215	223	16
	2025/2026	203	209	221	18	207	215	223	16
Groep 6	2018/2019	228	234	248	20	232	240	249	17
	2019/2020	224	231	246	22	229	238	247	18
	2020/2021	226	232	246	20	230	239	248	18
	2021/2022	226	231	246	20	230	238	247	17
	2022/2023	225	231	245	20	229	238	246	17
	2023/2024	226	232	245	19	230	239	247	17
	2024/2025	226	232	246	20	230	239	247	17
	2025/2026	225	232	246	21	230	239	247	17
Groep 7	2018/2019	251	256	270	19	254	262	271	17
	2019/2020	247	252	267	20	251	259	268	17
	2020/2021	247	253	267	20	251	259	267	16
	2021/2022	249	253	267	18	252	260	269	17
	2022/2023	249	254	268	19	253	261	270	17
	2023/2024	251	256	270	19	255	263	272	17
	2024/2025	252	257	271	19	255	264	273	18
	2025/2026	252	257	272	20	256	264	273	17

Noot. De verschilberekening (hoog-laag) is berekend op de afgeronde cijfers.

Tabel A.5 Gemiddelde vaardigheidsscores voor begrijpend lezen voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026 uitgesplitst naar stedelijkheid, schoolweging en schoolgrootte

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
Groep 3	2018/2019	117	121	123	122	124	-7	119	121	121	2	131	127	124	121	117	109	104	27
	2019/2020	118	121	123	122	124	-6	118	121	122	4	130	125	124	122	116	108	99	31
	2020/2021	117	121	123	122	123	-6	118	121	121	3	130	128	124	121	114	106	98	32
	2021/2022	116	118	121	121	122	-6	117	120	119	2	128	125	121	120	112	106	99	29
	2022/2023	119	120	123	122	124	-5	119	121	121	2	131	127	123	121	116	108	105	26
	2023/2024	123	125	127	126	127	-4	123	125	126	3	137	131	129	125	116	109	107	30
	2024/2025	122	126	127	126	127	-5	123	126	126	3	138	133	129	125	117	110	100	38
	2025/2026	123	125	126	126	125	-2	122	125	125	3	137	132	128	124	117	107	96	41
Groep 4	2018/2019	140	142	144	143	144	-4	140	142	143	3	153	149	145	142	138	131	126	27
	2019/2020	138	141	143	142	144	-6	139	141	142	3	153	148	144	141	135	127	122	31
	2020/2021	138	141	142	142	143	-5	139	141	142	3	151	147	144	141	136	127	121	30
	2021/2022	138	141	142	143	143	-5	139	141	142	3	151	148	143	141	135	126	122	29
	2022/2023	139	141	143	143	144	-5	140	141	142	2	152	148	144	141	135	126	124	28
	2023/2024	140	143	145	145	147	-7	142	143	144	2	155	151	146	143	135	125	123	32
	2024/2025	140	142	144	145	146	-6	141	143	144	3	154	151	146	143	134	125	126	28
	2025/2026	140	142	144	144	145	-5	141	142	143	2	154	150	146	142	133	125	120	34
Groep 5	2018/2019	158	159	161	159	161	-3	157	159	160	3	172	166	162	160	155	147	142	30
	2019/2020	155	158	160	158	159	-4	155	157	159	4	170	166	161	158	152	144	139	31
	2020/2021	155	158	158	159	159	-4	155	158	159	4	171	165	161	157	152	143	139	32
	2021/2022	158	160	161	161	161	-3	157	160	161	4	171	167	163	159	153	144	139	32
	2022/2023	157	159	161	161	162	-5	157	159	161	4	172	167	162	159	152	144	141	31
	2023/2024	161	163	164	165	165	-4	161	163	164	3	175	170	167	162	155	146	142	33
	2024/2025	160	162	164	164	163	-3	160	163	164	4	175	171	166	162	154	144	142	33
	2025/2026	159	162	164	164	163	-4	159	162	163	4	175	170	165	162	153	143	139	36
Groep 6	2018/2019	179	181	182	181	181	-2	178	180	182	4	194	188	184	180	175	168	164	30
	2019/2020	178	179	181	180	179	-1	176	178	181	5	194	186	182	179	173	165	162	32

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
	2020/2021	177	179	180	179	178	-1	176	178	181	5	191	187	181	178	172	165	161	30
	2021/2022	178	180	180	180	179	-1	176	180	182	6	193	188	183	178	172	165	162	31
	2022/2023	177	178	179	179	179	-2	175	178	180	5	191	186	181	177	171	163	158	33
	2023/2024	177	179	179	179	179	-2	175	178	180	5	191	186	182	178	171	162	161	30
	2024/2025	177	178	179	180	178	-1	176	178	180	4	190	187	182	177	171	163	157	33
	2025/2026	177	178	179	179	178	-1	175	178	180	5	191	187	181	176	170	161	157	34
Groep 7	2018/2019	196	196	198	196	197	-1	193	196	198	5	211	204	200	196	189	185	182	29
	2019/2020	195	195	197	194	192	3	191	194	197	6	209	203	198	193	188	182	178	31
	2020/2021	193	193	195	194	194	-1	191	193	196	5	208	201	197	193	187	180	178	30
	2021/2022	194	195	196	195	194	0	192	195	197	5	209	203	197	193	188	182	181	28
	2022/2023	194	195	195	195	196	-2	192	195	197	5	209	203	198	194	188	181	179	30
	2023/2024	197	196	197	196	196	1	193	196	198	5	209	205	199	195	188	182	180	29
	2024/2025	196	196	197	196	195	1	192	196	198	6	210	204	199	194	188	181	177	33
	2025/2026	196	196	196	196	196	0	192	196	198	5	210	204	199	194	188	181	178	32

Noot. De verschilberekening (hoog-laag) is berekend op de afgeronde cijfers.

Tabel A.6 Gemiddelde vaardigheidsscores voor spelling voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026 uitgesplitst naar stedelijkheid, schoolweging en schoolgrootte

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
Groep 3	2018/2019	209	214	217	219	221	-12	214	215	216	2	224	218	218	217	210	201	199	25
	2019/2020	202	205	209	210	212	-10	205	206	208	3	216	211	211	207	201	190	185	31
	2020/2021	206	211	213	216	216	-10	210	212	213	3	218	218	215	212	207	197	189	29
	2021/2022	205	208	211	215	216	-11	209	209	211	2	218	214	214	210	204	196	191	27
	2022/2023	209	213	215	218	220	-11	213	214	215	2	223	220	217	214	210	198	197	26
	2023/2024	218	219	222	225	226	-8	219	221	222	3	229	224	224	222	215	208	207	22
	2024/2025	217	219	221	224	226	-9	219	221	221	2	230	225	224	221	215	208	198	32
	2025/2026	214	217	221	223	222	-8	217	219	219	2	227	223	222	219	212	204	202	25
Groep 4	2018/2019	276	277	279	276	277	-1	274	276	279	5	284	282	279	277	272	269	268	16
	2019/2020	272	273	274	273	274	-2	269	273	275	6	285	281	276	272	266	261	261	24
	2020/2021	276	275	277	278	277	-1	272	276	279	7	281	283	279	276	272	264	266	15
	2021/2022	274	275	274	276	274	0	270	275	277	7	281	281	276	274	270	264	261	20
	2022/2023	272	273	273	275	275	-3	271	273	276	5	283	280	276	272	268	260	260	23
	2023/2024	270	272	273	274	274	-4	270	272	274	4	283	279	275	271	267	258	255	28
	2024/2025	272	271	272	274	273	-1	270	272	274	4	283	279	275	271	265	259	266	17
	2025/2026	271	272	273	274	273	-2	269	272	274	5	282	280	275	271	265	260	262	20
Groep 5	2018/2019	319	319	320	319	322	-3	316	320	320	4	329	323	321	320	315	312	310	19
	2019/2020	317	318	320	318	320	-3	315	318	320	5	328	322	320	318	315	309	308	20
	2020/2021	319	320	320	320	322	-3	316	320	322	6	331	325	322	319	316	309	306	25
	2021/2022	320	319	319	320	319	1	315	319	322	7	327	324	321	319	315	310	306	21
	2022/2023	316	316	317	319	319	-3	314	317	319	5	324	322	318	317	312	308	305	19
	2023/2024	314	313	313	315	316	-2	311	314	316	5	322	319	316	313	308	305	294	28
	2024/2025	313	313	314	315	314	-1	311	313	315	4	324	319	315	312	309	302	295	29
	2025/2026	311	311	312	312	312	-1	309	311	313	4	322	317	314	311	304	301	297	25
Groep 6	2018/2019	338	338	339	338	338	0	336	338	339	3	345	342	340	338	336	331	331	14
	2019/2020	338	337	338	337	337	1	335	337	339	4	346	341	339	336	334	330	328	18

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
	2020/2021	340	340	342	341	339	1	338	340	341	3	348	344	342	340	335	332	330	18
	2021/2022	341	340	340	340	340	1	337	340	342	5	350	345	341	339	335	333	331	19
	2022/2023	338	337	338	337	337	1	334	337	338	4	344	341	339	337	333	329	329	15
	2023/2024	335	334	335	335	335	0	332	335	336	4	341	338	336	334	331	328	324	17
	2024/2025	336	335	336	336	334	2	333	335	337	4	341	340	338	334	331	328	323	18
	2025/2026	335	334	335	335	333	2	333	334	336	3	344	339	336	333	330	327	323	21
Groep 7	2018/2019	362	360	362	360	361	1	358	360	362	4	369	366	362	361	357	355	355	14
	2019/2020	362	360	362	360	358	4	358	360	362	4	369	367	362	359	357	353	353	16
	2020/2021	361	361	363	363	362	-1	360	362	363	3	372	366	364	361	357	355	352	20
	2021/2022	363	362	364	362	361	2	360	362	364	4	371	366	364	361	358	356	354	17
	2022/2023	363	362	361	362	361	2	359	362	363	4	370	367	363	361	357	355	355	15
	2023/2024	362	360	361	361	361	1	358	361	362	4	369	366	363	360	357	353	351	18
	2024/2025	361	361	362	362	361	0	359	361	362	3	368	366	363	360	356	353	349	19
	2025/2026	363	361	362	362	362	1	360	362	363	3	370	366	364	360	357	354	357	13

Noot. De verschilberekening (hoog-laag) is berekend op de afgeronde cijfers.

Tabel A.7 Gemiddelde vaardigheidsscores voor rekenen-wiskunde voor groep 3 t/m 7 voor schooljaren 2018/2019 t/m 2025/2026 uitgesplitst naar stedelijkheid, schoolweging en schoolgrootte

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
Groep 3	2018/2019	142	145	146	147	148	-6	144	145	146	2	155	150	148	145	141	134	130	25
	2019/2020	141	143	145	146	146	-5	141	143	145	4	154	150	147	143	138	130	124	30
	2020/2021	142	145	146	146	146	-4	142	145	146	4	155	151	148	145	139	131	126	29
	2021/2022	141	143	144	145	145	-4	141	143	144	3	154	148	147	142	137	130	127	27
	2022/2023	142	144	145	145	146	-4	142	144	145	3	155	150	146	144	139	131	130	25
	2023/2024	146	147	148	148	149	-3	145	147	149	4	158	154	150	147	141	134	134	24
	2024/2025	147	147	148	149	148	-1	146	148	148	2	157	153	149	147	141	137	133	24
	2025/2026	146	148	149	149	148	-2	146	148	149	3	158	154	150	147	142	137	137	21
Groep 4	2018/2019	185	186	189	188	190	-5	186	187	188	2	195	192	189	187	183	178	175	20
	2019/2020	182	185	186	186	188	-6	183	185	187	4	196	192	188	185	179	173	170	26
	2020/2021	184	186	188	188	188	-4	184	186	187	3	194	192	189	186	182	173	171	23
	2021/2022	184	185	187	188	188	-4	184	186	187	3	194	191	188	186	180	173	171	23
	2022/2023	184	186	188	188	188	-4	185	186	187	2	196	192	189	186	181	173	173	23
	2023/2024	188	189	191	192	194	-6	189	190	191	2	200	197	193	189	185	175	173	27
	2024/2025	188	190	191	192	192	-4	189	190	191	2	199	196	193	190	184	176	177	22
	2025/2026	188	190	190	193	192	-4	189	190	191	2	199	196	193	190	184	178	178	21
Groep 5	2018/2019	215	216	218	217	219	-4	215	216	217	2	226	221	219	216	213	207	204	22
	2019/2020	213	216	216	216	217	-4	213	215	217	4	225	221	218	214	210	205	203	22
	2020/2021	214	216	216	217	218	-4	214	216	217	3	226	222	218	215	210	205	202	24
	2021/2022	215	215	217	217	218	-3	214	215	217	3	224	221	218	215	211	205	202	22
	2022/2023	214	215	216	217	216	-2	214	215	216	2	224	220	217	215	210	204	201	23
	2023/2024	214	215	216	217	217	-3	214	215	216	2	225	220	218	214	210	204	201	24
	2024/2025	213	214	216	217	216	-3	214	215	216	2	224	221	217	215	210	203	201	23
	2025/2026	213	215	217	216	216	-3	213	215	216	3	224	220	218	215	209	204	199	25
Groep 6	2018/2019	239	240	241	241	242	-3	239	240	241	2	251	246	243	240	236	230	228	23
	2019/2020	237	238	239	239	240	-3	236	237	240	4	250	244	241	237	233	226	225	25

		Stedelijkheid						Schoolgrootte				Schoolweging							
Groep	**Schooljaar**	**Zeer sterk**	**Sterk**	**Matig**	**Weinig**	**Niet**	**Zeer sterk - niet**	**< 140 lln**	**141-220 lln**	**≥ 221 lln**	**Groot - klein**	**<23**	**23-25**	**26-28**	**29-31**	**32-34**	**35-37**	**38+**	**Laag - hoog**
	2020/2021	238	239	240	240	239	-1	237	238	240	3	250	245	241	238	233	228	226	24
	2021/2022	238	238	239	240	240	-2	237	238	240	3	249	244	241	238	233	228	226	23
	2022/2023	237	237	239	239	240	-3	236	238	239	3	248	244	241	237	232	227	224	24
	2023/2024	238	239	239	240	239	-1	237	239	240	3	248	245	241	238	233	227	228	20
	2024/2025	238	239	239	241	239	-1	238	239	240	2	249	245	242	238	233	228	222	27
	2025/2026	238	238	240	241	239	-1	238	239	240	2	249	246	242	238	233	227	223	26
Groep 7	2018/2019	262	262	264	263	265	-3	261	262	264	3	274	269	265	262	257	254	253	21
	2019/2020	260	259	261	259	257	3	257	259	261	4	272	266	261	258	254	251	248	24
	2020/2021	258	259	260	260	260	-2	258	259	261	3	272	265	261	258	254	250	248	24
	2021/2022	261	260	261	261	261	0	258	260	262	4	273	266	262	259	255	251	249	24
	2022/2023	261	261	262	262	262	-1	259	261	263	4	273	267	263	260	255	252	250	23
	2023/2024	264	263	264	263	264	0	261	263	265	4	275	269	266	262	257	253	251	24
	2024/2025	264	264	265	264	264	0	261	264	266	5	276	271	266	263	258	254	250	26
	2025/2026	265	264	265	265	264	1	262	264	266	4	276	272	267	263	258	254	253	23

Noot. De verschilberekening (hoog-laag) is berekend op de afgeronde cijfers.

NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS NCO

Technische Toelichting 4de meting

Masterplan Basisvaardigheden

Technische Toelichting

November 2026

Versie 1.0

Van Vugt, L., Claes, E., Ronda, S. Smeets, C, & Haelermans, C.

Inleiding

Deze technische toelichting hoort bij de factsheets (4de meting) die het NCO in 2026 heeft uitgebracht over de ontwikkeling van basisvaardigheden in taal en rekenen van leerlingen in het primair onderwijs (PO). In deze factsheets kijken we naar de landelijke cijfers voor de Cito-vaardigheidsscores van begrijpend lezen en spelling ten behoeve van de basisvaardigheid *taal*, en van rekenen-wiskunde ten behoeve van de basisvaardigheid *rekenen*. In de factsheets bekijken we de beheersing van de taal- en rekenvaardigheid tot en met schooljaar 2025/2026. We kijken voornamelijk naar de Eindtoets (E-toets) en presenteren zowel de ontwikkeling van de absolute gemiddelde vaardigheidsscores als percentages leerlingen met een bepaald referentieniveau.

In Factsheet 1 en 2 tonen we trendanalyses voor taalvaardigheid en rekenvaardigheid voor vijf cohorten van groep 3 tot en met groep 7, voor de schooljaren 2021/2022 tot en met 2025/2026. We laten het startniveau in groep 3 zien en vertalen vaardigheidsscores naar referentieniveaus voor groep 6 en 7. In Factsheet 3 en 4 splitsen we de analyses van Factsheet 1 en 2 uit naar leerling- en schoolkenmerken. In Factsheet 3 worden de analyses uitgesplitst naar opleidingsniveau ouders, gezinssamenstelling of geslacht. Factsheet 4 toont een uitsplitsing naar schoolweging, stedelijkheid of schoolgrootte.

Deze technische toelichting dient als toelichting bij de gepresenteerde statistieken en is opgebouwd uit vier onderdelen:

1. Het proces van dataverzameling en bewerking van ruwe LVS-data
2. De additionele databewerking specifiek voor de factsheetdata en de relevante variabelen
3. Representativiteit van de LVS-steekproef
4. Een korte toelichting op de bijgevoegde factsheet statistieken (in Excel)

Privacy

De leerling- en schoolgegevens uit het NCO en de daarop gebaseerde schoolrapportages zijn vertrouwelijk. Ze worden niet gedeeld met en zijn niet toegankelijk voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Inspectie van het Onderwijs of anderen. Alle informatie wordt door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en onderzoekers van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) in een beveiligde omgeving opgeslagen en bewerkt.

1. Dataverzameling en bewerking ruwe data

1.1 Dataverzameling

Het doel van deze dataverzameling is om meer inzicht te krijgen in de ontwikkeling van vaardigheidsscores van leerlingen in Nederland, zowel op schoolniveau (via school-specifieke rapportages) als op nationaal niveau (via factsheets). Daartoe worden alle schoolbesturen in het PO door het NCO benaderd met het verzoek om gegevens uit het LeerlingVolgSysteem (LVS) beschikbaar te stellen. In het schooljaar 2025/2026 waren zo'n 5.000 scholen aangemeld voor het NCO-LVS project.

De procedure voor het aanleveren van LVS-data door scholen aan het NCO verloopt als volgt: Indien een school na het ontvangen van een informatiepakket aangeeft LVS-data met het NCO te willen delen, moeten besturen eerst een contract tekenen met het Nationaal Kennisinstituut Onderwijs (NKO). De besturen zijn immers juridisch verantwoordelijk voor, en 'eigenaar' van, de data. Omdat LVS-data zogenaamde 'niet-bijzondere persoonsgegevens' zijn, is het niet nodig dat ouders expliciet toestemming geven voor het delen van de data. Wel moeten de deelnemende scholen alle ouders informeren over het voornemen om de toetsgegevens te leveren aan CBS met het doel deze te koppelen aan de NCO-dataset.[8] Ouders worden in de gelegenheid gesteld om daar bezwaar tegen te maken gedurende een bepaalde periode. De scholen registreren deze bezwaren in het LeerlingAdministratieSysteem (LAS) van hun softwareleveranciers (ParnasSys en ESIS) via een ingebouwde 'bezwaarknop'. Om de feitelijke upload naar het CBS vervolgens te laten plaatsvinden, moeten de scholen op een 'verzendknop' klikken om aan te geven dat men alle procedures doorlopen heeft en de softwareleveranciers tot levering over kunnen gaan. De softwareleveranciers leveren vervolgens de gegevens via een beveiligd kanaal aan het CBS. Het CBS 'verrint' deze gegevens (proces van pseudonimisering) en stelt de data beschikbaar aan het NCO-team. Op deze manier kunnen onderzoekers (in dit geval de onderzoekers van het NCO) niet achterhalen om welke leerlingen en scholen het gaat, maar wél inzichten genereren met behulp van deze data. Het NCO-team bewerkt de data in een beveiligde digitale 'remote access' omgeving, en maakt de factsheets op basis van deze bewerkte data.

[8] Voor meer informatie over de NCO-dataset, zie: Haelermans, C., Huijgen, T., Jacobs, M., Levels, M., van der Velden, R., van Vugt, L., van Wetten, S., (2020). Using Data to Advance Educational Research, Policy, and Practice: Design, Content, and Research Potential of the Netherlands Cohort Study on Education. *European Sociological Review 36*(4), p. 643–662, https://doi.org/10.1093/esr/jcaa027

1.2 Data aanlevering

De meest recente datalevering heeft plaatsgevonden op 1 augustus 2026. De gegevens van de leerlingen waarvoor de ouder(s) en/of het bevoegd gezag geen bezwaar hebben gemaakt voor het leveren van de data, zijn via de softwareleveranciers ParnasSys en ESIS verstrekt aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). CBS pseudonimiseert vervolgens de identificerende informatie van de leerlingen en van de school. Op deze manier kunnen onderzoekers (in dit geval de onderzoekers van het NCO) niet achterhalen om welke leerling en om welke school het gaat.

In de datasets van ParnasSys en ESIS zitten gegevens die de school in hun softwaresysteem over de leerling heeft geregistreerd zoals:

- Brinnummer (CBS pseudonimiseert deze)
- Vestigingsnummer
- Postcode school
- LeerlingID (CBS pseudonimiseert deze)
- Inschrijfdatum op school
- Eventuele uitschrijfdatum van school
- Jaargroep
- Klasnaam
- Vaardigheidsscore
- OSOtoetscode
- Jaargroep van afname toets
- Afnamedatum toets
- Geslacht
- Geboortemaand en jaar

De volgende schooljaren en leerjaren zitten in de data:

- Schooljaar 2013/2014: leerlingen groep 3
- Schooljaar 2014/2015: leerlingen groep 3 t/m 4
- Schooljaar 2015/2016: leerlingen groep 3 t/m 5
- Schooljaar 2016/2017: leerlingen groep 3 t/m 6
- Schooljaar 2017/2018: leerlingen groep 3 t/m 7

- Schooljaar 2018/2019: leerlingen groep 3 t/m 8 – *vanaf hier volledig cohort*
- Schooljaar 2019/2020: leerlingen groep 3 t/m 8
- Schooljaar 2020/2021: leerlingen groep 3 t/m 8
- Schooljaar 2021/2022: leerlingen groep 3 t/m 8
- Schooljaar 2022/2023: leerlingen groep 3 t/m 8
- Schooljaar 2023/2024: leerlingen groep 3 t/m 8
- Schooljaar 2024/2025: leerlingen groep 3 t/m 8
- Schooljaar 2025/2026: leerlingen groep 3 t/m 8

De enige selectie die plaatsgevonden heeft voor de ontvangen data is dat er enkel gegevens van afnames in groep 3 t/m 8 meegenomen worden. In totaal hebben we data ontvangen van ongeveer 4.400 scholen.

1.3 Opschoning van ruwe data

Het NCO heeft de data opgeschoond zodat er zo weinig mogelijk gegevens met administratieve fouten en dubbele leerlingen (bijvoorbeeld door een schoolwissel) in de data voorkomen. Hieronder wordt uitgelegd welke stappen en beslissingen er zijn genomen om tot een opgeschoonde dataset te komen.

Stappen en selecties:

1. Niet alle leerlingen zijn door CBS gekoppeld. Enkel leerlingen die in de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) (Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)-bestand CBS) staan ingeschreven zijn gekoppeld en dus behouden in het bestand.
2. Enkel scholen waarvan het contract is ondertekend houden we in de data. We koppelen de data aan onze eigen administratielijst waarbij enkel de volledig aangemelde scholen worden meegenomen. Dit betekent dat scholen die onverhoopt toch in de data zijn gekomen, terwijl zij bijvoorbeeld niet het contract hebben ondertekend of zich afgemeld hebben, verwijderd zijn uit de data.
3. Een deel van de dubbele toetsrecords lijkt te zijn ontstaan door schoolwisselaars, waarbij de nieuwe school ook de gegevens van de oude school heeft overgenomen. Deze leerlingen hebben op twee verschillende scholen exact dezelfde toetsen gemaakt met dezelfde toetsresultaten. Om hiervoor te corrigeren wordt gekeken naar de in- en uitschrijfdatum van de leerling. Wanneer de toets is afgenomen in de periode tussen de inschrijfdatum en eventuele uitschrijfdatum, is het aannemelijk dat de toets op die desbetreffende school is afgenomen. Op deze manier zijn enkel

de toetsrecords overgebleven die op de school ten tijde van de afnamedatum hebben plaatsgevonden.

4. Toetsrecords waar de vaardigheidsscore, OSOtoetscode en afnamedatum van ontbreekt worden verwijderd.
5. Identieke dubbele leerlingen zijn verwijderd. Hierbij is gekeken naar identieke waardes op: brinnummer, vestigingsnummer, geslacht, leerlingID, inschrijfdatum, uitschrijfdatum, jaargroep, klasnaam, vaardigheidsscore, OSOtoetscode, afnamedatum, bronbestand, postcode school en geboortedatum.
6. Van toetsrecords waarbij enkel de jaargroep niet identiek is, maar de overige variabelen wel, wordt de hoogste jaargroep behouden.
7. Onder één rinpersoon kunnen meerdere leerlingID's bestaan en onder één leerlingID blijken soms verschillende personen te zijn gekoppeld. Er is bekeken in hoeverre dit kwam door een eventuele schoolwisseling of door een incorrecte combinatie van rinpersoon en leerlingID. Indien dat laatste het geval bleek hebben wij via de NCO-data gekeken of achterhaald kon worden welke combinatie de juiste was (op basis van geboortedatum). De toetsrecords waar rinpersoon en leerlingID met de geboortedatum overeenkwamen zijn behouden in de data. De overige toetsrecords binnen de dubbelingen zijn verwijderd.
8. Indien een behaalde vaardigheidsscore niet binnen de juiste minimale en maximale score valt die hoort bij de betreffende OSOtoetscode, dan wordt deze op missing gezet.
9. Enkel toetsrecords waarvan de jaargroep van afname bekend is, zijn behouden.
10. Toetsrecords van alle M- en E-toetsen die betrekking hebben op de drie domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde zijn meegenomen.
11. Begrijpend lezen en rekenen-wiskunde generatie 2 toetsen worden omgezet naar generatie 3 toetsen door middel van een formule die is geleverd door Cito.
12. Spelling generatie 2 vaardigheidsscores worden verwijderd aangezien deze niet omgezet kunnen worden naar generatie 3 vaardigheidsscores.
13. Enkel de opgevraagde cohorten zoals genoemd onder 'Data aanlevering' worden behouden.
14. De verwijzing van een M-toets (Midden-toets) en E-toets (Eindtoets) is gebaseerd op de afnamemaand. Toetsen die tussen september en maart zijn afgenomen noemen we M-toets. Toetsen die tussen april en augustus zijn afgenomen noemen we E-toetsen. Bij minder dan 2% van de toetsen blijkt dat de toets niet is afgenomen in het juiste tijdsframe.

15. Sommige leerlingen blijken meerdere keren in een schooljaar getoetst. In eerste instantie wordt de toets meegenomen die op het juiste afnamemoment is afgenomen. Dat wil zeggen: een M-toets in de maanden september t/m maart of een E-toets in de maanden april t/m augustus. Indien dit geen uitsluitsel geeft over welke toets de juiste is wordt de laatst afgenomen toets behouden zodat de data uiteindelijk van iedere leerling per schooljaar maximaal één M-toets en één E-toets bevat.

Na deze stappen zijn de toetsrecords gekoppeld aan de desbetreffende leerling waardoor de data op iedere rij één leerling bevat met daarbij de desbetreffende toetsresultaten over de hele bassischoolloopbaan.

De variabele die (per toets) in het bestand blijven staan zijn:

- Brinnummer + vestigingsnummer school
- Jaargroep ten tijde van de toets
- Afnamedatum toets
- Vaardigheidsscore
- Soort toets (bijvoorbeeld “M7 Digi-toets”)

De variabelen zijn geconstrueerd voor ieder schooljaar van 2013/2014 tot en met 2025/2026 en voor ieder domein: begrijpend lezen, spelling (niet-werkwoorden) en rekenen-wiskunde.

Er zijn nog wel een paar dingen waar rekening mee gehouden moet worden met betrekking tot de Cito-toetsen:

- De generatie 3 toets voor spelling bestaat pas sinds schooljaar 2014/2015, dus voor schooljaar 2013/2014 is geen informatie over spelling bekend.
- De M-toets in begrijpend lezen wordt niet afgenomen in jaargroep 3. Vandaar dat deze gegevens niet aanwezig zijn.

2. Databewerking en variabelen factsheetdata

2.1 Databewerking factsheetdata

Na het bewerken en opschonen van de ruwe LVS-data, worden de data nog verder bewerkt om tot een structuur te komen die geschikt is voor het produceren van statistieken ten behoeve van de Factsheets Masterplan Basisvaardigheden.

Stappen en selecties:

1. Ten eerste wordt een correctie gemaakt voor leerlingen die in augustus, september en oktober 2020 een CITO-toets hebben gemaakt. Omdat het hier waarschijnlijk gaat om door COVID-19 vertraagde E2019 toetsen, worden deze scores teruggezet naar die periode. Er wordt een indicator aangemaakt om deze scores nadien te kunnen identificeren.
2. Vervolgens worden de data zo bewerkt dat elke observatie overeenkomt met een combinatie van een unieke leerling en een uniek afnamemoment (zoals '2022E' of '2025M'). Dit beperkt het aantal extra variabelen specifiek voor elk afnamemoment dat nodig is per observatie, en vereenvoudigt de vergelijking van vaardigheidsscores tussen verschillende afnamemomenten. Observaties zonder vaardigheidsscore op ten minste één van de drie domeinen worden uit de dataset verwijderd.
3. De LVS-data kennen een toets-specifieke schoolcode (BRIN), wat een koppeling met schoolkenmerken compliceert. Indien de BRINs behorend bij de gemaakte toetsen op één afnamemoment niet overeenkomen, wordt de meest voorkomende BRIN als uitgangspunt genomen.
4. Toetsscores van verschillende toetsaanbieders kunnen niet met elkaar worden vergeleken. Leerlingen met toetsrecords van toetsen met een andere toetsaanbieder dan Cito (Boom, Bureau ICE (IEP) en Diataal) worden verwijderd uit de data. Ditzelfde geldt voor alle leerlingen op scholen waar op enig toetsmoment op ten minste één domein meer dan 75% van de afgenomen toetsen van een andere toetsaanbieder dan CITO afkomstig is. Dit laatste gebeurt om de impact van het selectie-effect van scholen die overstappen van toetsleveranciers op de uitkomsten te beperken.
5. Enkel vaardigheidsscores van leerlingen uit het reguliere basisonderwijs kunnen op een juiste manier worden meegenomen in onze analyses. Voor zover vaardigheidsscores behorend bij het speciaal basisonderwijs niet al zijn verwijderd uit de ruwe data, wordt dit alsnog gedaan.

6. Vaardigheidsscores die negatief zijn of gelijk zijn aan 0 worden uit de dataset verwijderd omdat dit geen realistische waarden zijn. Observaties die ten gevolge van bovenstaande aanpassingen op dit punt geen vaardigheidsscore op ten minste één van de drie domeinen meer hebben, worden uit de dataset verwijderd.
7. Direct voorafgaand aan het berekenen van de statistieken die ten grondslag liggen aan de factsheets, worden de vaardigheidsscores die behoren tot het eerste en honderdste percentiel van de vaardigheidsscoredistributie per domein, schooljaar, afnamemoment en jaargroep in de data geïdentificeerd. Deze waarden worden vervolgens op 'missing' gezet. Dit dient ertoe het effect van extreme uitschieters op de berekende statistieken te beperken.

2.2 Variabelen factsheetdata

2.2.1 Doelvariabelen

Vaardigheidsscore: de meeste figuren in de factsheets presenteren gemiddelde vaardigheidsscores op de domeinen rekenen-wiskunde, begrijpend lezen en spelling. Omdat vaardigheidsscores van verschillende toetsleveranciers vooralsnog niet eenvoudig met elkaar kunnen worden vergeleken, baseren we ons enkel op Cito-vaardigheidsscores (welke het meest voorkomen). In vrijwel alle gevallen tonen we vaardigheidsscores ten tijde van E-toetsen, gemiddeld per schooljaar en groep.

Referentieniveaus: voor een aantal figuren in de factsheets zijn de vaardigheidsscores vertaald naar referentieniveaus.[9] De fundamentele niveaus (F-niveaus) beschrijven wat zo veel mogelijk leerlingen op een bepaald moment in de schoolloopbaan moeten beheersen op het gebied van taal en rekenen. Het streefniveau (S-niveau) is voor leerlingen die meer aankunnen. De gemiddelden bij deze doelvariabele vertegenwoordigen hiermee het aandeel leerlingen in een bepaalde groep dat het beschreven referentieniveau heeft behaald. Niveau 1F is het minimale fundamentele niveau voor het einde van het primair onderwijs. Niveau 1S correspondeert met het bijbehorende streefniveau voor rekenen, terwijl bij begrijpend lezen voor dit streefniveau de standaard 2F wordt gehanteerd.

[9] Zie Expertgroep doorlopende leerlijnen taal en rekenen. (2008). Over de drempels met taal en rekenen : hoofdrapport van de Expertgroep doorlopende leerlijnen taal en rekenen. Enschede: SLO. https://www.slo.nl/@4230/drempels-taal/

2.2.2 Leerlingkenmerken

Voor de leerlingkenmerken gaan we uit van de waarden in het schooljaar waarop de statistiek betrekking heeft. Er kunnen zodoende kleine afwijkingen zijn tussen schooljaren. Een overzicht van de beschrijvende statistieken staat in **Tabel 2.1**. *Jaargroep:* Dit betreft de groep waar de leerling in zat op het moment dat de toets werd afgenomen, zoals geregistreerd door DUO.

Opleidingsniveau ouders[10]*:* Indien minstens één van de juridische ouders hoogopgeleid was (minimaal een hbo-opleiding afgerond), dan valt de leerling onder de categorie 'hoogopgeleide ouders' (2). Indien de hoogst behaalde opleiding van minimaal één van de ouders mbo 2-4, havo of vwo was, dan valt de leerling onder de categorie 'gemiddeld opgeleide ouders' (1) en indien beide ouders laag opgeleid zijn (maximaal vmbo-gt, havo/vwo onderbouw) dan valt de leerling onder de categorie 'lage opgeleide ouders' (0).

Gezinssamenstelling/ouderlijke structuur: Er is een opsplitsing gemaakt tussen leerlingen die in tweeoudergezinnen wonen en leerlingen die in eenoudergezinnen wonen. Onder tweeoudergezinnen verstaan wij leerlingen die wonen met beide juridische ouders of één van de juridische ouders met een partner (0). Onder eenoudergezinnen vallen leerlingen die staan ingeschreven in een huishouden met één juridische ouder, zonder partner (1). Merk op dat het hier gaat om de geregistreerde inwoners bij de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) (Gemeentelijke Basis Administratie (GBA)-bestanden CBS) waardoor het kan voorkomen dat als bijvoorbeeld de partner van de moeder (nog) niet staat ingeschreven in dit huishouden, de leerling onterecht als wonend in een eenoudergezin wordt beschouwd. Leerlingen die zonder ouders wonen, bijvoorbeeld omdat ze begeleid wonen, zijn buiten beschouwing gelaten.

Geslacht: Geslacht zoals vastgelegd in de BRP. In geval van geslachtwijziging is alleen het laatst geldende geslacht vastgelegd. Personen waarvan het geslacht onbekend is worden als vrouw bestempeld in lijn de CBS-werkwijze. meisje (1) of jongen (0).

[10] De brondata van opleidingsniveau ouders is voor ca. 10% van de observaties niet ingevuld.

Tabel 2.1 Beschrijvende statistieken leerlingkenmerken 2018/2019 – 2025/2026

Beschrijving	Aantal observaties	Percentage
Opleiding ouders		
Laag opgeleid	747 319	9%
Gemiddeld opgeleid	2 644 118	31%
Hoog opgeleid	4 346 698	50%
Onbekend	912 675	11%
Ouderlijke structuur		
Eenoudergezinnen	1 495 306	17%
Tweeoudergezinnen	7 044 550	81%
Zonder ouders	67 067	1%
Onbekend	43 887	1%
Geslacht		
Jongens	4 374 783	51%
Meisjes	4 275 196	49%
Onbekend	831	0%

2.2.3 Leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken

Net als bij de leerlingkenmerken gaan we bij de leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken steeds uit van de waarden in het schooljaar waarop de statistiek betrekking heeft. Er kunnen zodoende kleine afwijkingen zijn tussen schooljaren. Een overzicht van beschrijvende statistieken van de leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken staat in **Tabel 2.2**.

Schoolweging: De schoolweging wordt berekend door het CBS aan de hand van vijf omgevingskenmerken: het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of de ouders in de schuldsanering zitten.[11] De schoolweging heeft een schaal tussen 20 en 40, en is een maat voor de complexiteit van de leerlingenpopulatie op een school. Een hoge weging betekent een hoge mate van complexiteit. We hebben zeven categorieën onderverdeeld; drie waarden van de schoolweging in één categorie, waarbij de hoogste vier en laagste vier waarden samengenomen zijn in (elk) een eigen categorie.

[11] Zie https://www.onderwijsinspectie.nl/trends-en-ontwikkelingen/onderwijsdata/schoolweging-po.

Stedelijkheid: Dit is gebaseerd op de plaats waar de school staat en het aantal adressen per km^2. We hebben dit onderverdeeld in vijf categorieën: 0) zeer sterk stedelijk (>= 2500 adressen/km^2), 1) sterk stedelijk (1500 – 2500 adressen/km^2), 2) matig stedelijk (1000 – 1500 adressen/km^2), 3) weinig stedelijk (500 – 1000 adressen/km^2) en 4) niet stedelijk (<500 adressen/km^2).

Schoolgrootte: Dit is gebaseerd op het aantal leerlingen op een school in groep 3 t/m groep 8 en onderverdeeld in drie categorieën: 0) kleine scholen (maximaal 140 leerlingen), 1) gemiddelde scholen (141 tot en met 220 leerlingen) en 2) grote scholen (minimaal 221 leerlingen). De categorieën zijn, op basis van NCO-data, in drie ongeveer gelijke groepen verdeeld.

Tabel 2.2 Beschrijvende statistieken leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken 2018/2019 – 2025/2026

Beschrijving	Aantal observaties	Percentage
Schoolweging		
Schoolweging <23	484 550	6%
Schoolweging 23-25	1 097 857	13%
Schoolweging 26-28	2 413 537	28%
Schoolweging 29-31	2 512 642	29%
Schoolweging 32-34	1 070 903	12%
Schoolweging 35-37	632 358	7%
Schoolweging 38+	140 535	2%
Onbekend	298 537	3%
Stedelijkheid		
Zeer sterk	2 103 188	24%
Sterk	2 683 408	31%
Matig	1 445 125	17%
Weinig	1 827 902	21%
Niet	590 202	7%
Onbekend	985	0%
Schoolgrootte		
Maximaal 140 leerlingen	2 082 541	24%
141 tot en met 220 leerlingen	2 699 868	31%
221 leerlingen of meer	3 868 401	45%
Onbekend	0	0%

3. Representativiteit

Voor alle leerling- en schoolkenmerken hebben we een representativiteitscheck uitgevoerd om te kijken of de LVS-steekproef representatief is vergeleken met de NCO-data. De NCO-data bevat alle leerlingen in het Nederlands bekostigd onderwijs in het PO. Door te vergelijken met de NCO-data kunnen we zien welk type leerlingen en/of scholen in de LVS-steekproef over- of ondervertegenwoordigd zijn.

Tabel 3.1 Representativiteitscheck voor leerlingkenmerken

	NCO		LVS-steekproef				
Variabelen	**%**	**Non-missing N**	**%**	**Non-missing N**	**Verschil**	**T-statistiek**	**P-waarde**
Opleidingsniveau ouders							
Laag	9,58%	7 216 055	9,02%	2 496 116	-0.56%	-30,72	0,00
Gemiddeld	34,24%	7 216 055	33,61%	2 496 116	-0,63%	-21,03	0,00
Hoog	56,18%	7 216 055	57,37%	2 496 116	-1,19%	37,88	0,00
Ouderlijke structuur							
Tweeoudergezinnen	81,94%	8 023 108	83,21%	2 742 925	1,28%	56,49	0,00
Eenoudergezinnen	17,28%	8 023 108	16,21%	2 742 925	1,07%	48,06	0,00
Geslacht							
Jongens	50,60%	8 064 945	50,00%	2 747 963	-0,60%	-19,71	0,00
Meisjes	49.40%	8 064 945	49,99%	2 747 963	-0,60%	-19,71	0,00

We zien dat de LVS-steekproef op sommige kenmerken afwijkt van de algehele populatie. De verschillen zijn echter relatief klein. Omdat de NCO-data gemiddeld bijna een miljoen leerlingen per schooljaar bevat, zijn ook kleine verschillen significant. We kijken daarom niet naar significantie, maar in hoeverre het procentuele verschil afwijkt van 0. In **Tabel 3.1** staan de uitkomsten van de representativiteitscheck van de leerlingkenmerken. Te zien is dat de verschillen tussen de NCO-populatie en de LVS-steekproef erg klein zijn. In **Tabel 3.2** staan de uitkomsten van de representativiteitscheck van de schoolkenmerken. Betreft schoolkenmerken werkt de LVS-steekproef sterker af van de NCO-populatie. De steekproef bevat bijvoorbeeld meer leerlingen van scholen met een schoolweging hoger dan 35, en juist minder leerlingen van scholen met een schoolweging tussen 29 en 34. Ook zijn leerlingen op scholen in matig-stedelijk gebied ondervertegenwoordigd. Ten slotte zijn ook grote scholen iets meer aanwezig in de LVS-steekproef dan in de NCO-populatie.

Tabel 3.2 Representativiteitscheck voor leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken

	NCO		LVS-steekproef				
Variabelen	**Percentage**	**Non-missing N**	**Percentage**	**Non-missing N**	**Verschil**	**T-statistiek**	**P-waarde**
Schoolweging							
Schoolweging <23	5,85%	7 786 718	5,23%	2 754 341	-0,63%	-46,65	0,00
Schoolweging 23-25	13,15%	7 786 718	13,53%	2 754 341	0.37%	18,06	0,00
Schoolweging 26-28	28,87%	7 786 718	30,52%	2 754 341	1,65%	59,44	0,00
Schoolweging 29-31	30,12%	7 786 718	28,57%	2 754 341	-1,55%	-56,94	0,00
Schoolweging 32-34	12,85%	7 786 718	12,08%	2 754 341	-0,77%	-38,99	0,00
Schoolweging 35-37	7,50%	7 786 718	8,28%	2 754 341	0,78%	47,05	0,00
Schoolweging 38+	1,66%	7 786 718	1,80%	2 754 341	0,14%	17,34	0,00
Stedelijkheid							
Zeer sterk	24,42%	8 064 815	23,15%	2 747 814	-1,26%	-49,56	0,00
Sterk	30,99%	8 064 815	31,39%	2 747 814	0,41%	14,50	0,00
Matig	16,82%	8 064 815	15,75%	2 747 814	-1,07%	-48,61	0,00
Weinig	21,00%	8 064 815	22,39%	2 747 814	1,39%	55,14	0,00
Niet	6,78%	8 064 815	7,32%	2 747 814	0,54%	34,19	0,00
Schoolgrootte							
Maximaal 140	24,11%	8 064 988	22,57%	2 747 963	-1,54%	-60,87	0,00
141 tot en met 220	31,27%	8 064 988	30,95%	2 747 963	-0.32%	-11,41	0,00
221 of meer	44,62%	8 064 988	46,48%	2 747 963	1,85%	61,59	0,00

4. Toelichting op statistieken

De statistieken die ten grondslag liggen aan de figuren die worden gepresenteerd in de Factsheets Masterplan Basisvaardigheden, zijn te vinden in de Excelbestanden bij deze Technische Toelichting op de website van NKO. De naam van de sheet verwijst telkens naar achtereenvolgend (1) het type figuur/statistiek dat is opgenomen in de sheet, (2) het domein waarover statistieken worden gepresenteerd, en (3) het eventueel achtergrondkenmerk waarnaar de statistieken zijn uitgesplitst.

De Excel-sheets tonen in de eerste kolommen een beschrijving van de groep waarvoor statistieken worden gepresenteerd met in de kolommen daarna achtereenvolgend het aantal observaties (unieke leerling*schooljaar combinaties), de gemiddelde waarde van de doelvariabele[12], en de bijbehorende standaarddeviatie (SD). Daarnaast worden de ondergrens en bovengrens van een 95% betrouwbaarheidsinterval rond het gemiddelde weergegeven. Bij sheets waarin wordt uitgesplitst naar achtergrondkenmerken wordt onderaan de sheet de definitie van het betreffende achtergrondkenmerk weergegeven.

4.1 Berekening noemenswaardig verschil

Voorheen werd een verschil als noemenswaardig beschouwd wanneer dit 5 of meer vaardigheidspunten betrof. Vanaf de 4de meting Masterplan Basisvaardigheden baseren we de duiding van noemenswaardige verschillen op een effectgrootte die in de onderwijsliteratuur doorgaans wordt beschouwd als een middelgroot effect (Kraft, 2020[13]). Hoewel verschillen die overeenkomen met een effectgrootte van ongeveer 0,05 SD in de onderwijsliteratuur vaak al als middelgroot worden beschouwd, hanteren we in deze factsheets een meer conservatieve grenswaarde van ongeveer 0,10 SD. Dit komt overeen met een verschil van 3 vaardigheidspunten voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde en 4 vaardigheidspunten voor spelling. Verschillen kleiner dan deze grenswaarden zijn daarmee niet per definitie onbelangrijk of betekenisloos, maar worden niet als noemenswaardig gerapporteerd.

[12] Zie 2.2.1 voor een overzicht van de doelvariabelen.
[13] Kraft, M. A. (2020). Interpreting effect sizes of education interventions. Educational Researcher, 49(4), 241-253.

4.2 Type figuren/statistieken

Trend

Deze trendstatistieken worden gebruikt om de gemiddelde vaardigheidsscore per groep te laten zien voor verschillende schooljaren (zoals Factsheet 1, Figuur 1) óf voor verschillende niveaus van een achtergrondkenmerk in één schooljaar (zoals Factsheet 3, Figuur 1). De bijbehorende Excel-sheetnamen beginnen met 'Trend'.

Cohort

Deze statistieken worden gebruikt voor het weergeven van de gemiddelde vaardigheidsscore-ontwikkeling voor verschillende cohorten (zoals Factsheet 1, Figuur 2) óf voor verschillende niveaus van een achtergrondkenmerk binnen één cohort (zoals Factsheet 3, Figuur 1). Als uitgangspunt voor een cohort gebruiken we het schooljaar waarop een leerling in groep 7 zit, waarbij we per schooljaar terug redeneren in welke groep diezelfde leerling in het eerdere schooljaar had moeten zitten bij reguliere doorstroom. De gehanteerde cohortdefinitie is dynamisch in de zin dat zittenblijvers en leerlingen die een groep overslaan van cohort veranderen. De bijbehorende Excel-sheetsnamen beginnen met 'Cohort'.

Startniveau

Deze statistieken worden gebruikt voor het tonen van de gemiddelde vaardigheidsscore ten tijde van de eerste LVS-toets in groep 3 per schooljaar (zoals Factsheet 1, Figuur 3). Merk op dat het hier in tegenstelling tot alle andere figuren bij de domeinen rekenen-wiskunde en spelling om een M-toets gaat. Omdat in groep 3 geen M-toets begrijpend lezen wordt afgenomen, betreft het hier wél een E-toets, en komen de weergegeven statistieken normaalgesproken ook overeen met die voor groep 3 in de sheet met cross-sectionele gegevens. De bijbehorende Excel-sheetnamen beginnen met 'Start'.

Referentieniveau

Deze statistieken worden gebruikt om te laten zien welk percentage leerlingen in groep 6 en 7 de referentieniveaus voor het eind van het primair onderwijs (1F en 1S/2F) al heeft behaald voor verschillende schooljaren (zoals Factsheet 1, Figuur 4) óf voor verschillende niveaus van een achtergrondkenmerk in één schooljaar (zoals Factsheet 3, Figuur 4). De bijbehorende Excel-sheetnamen beginnen met 'Ref'.

4.3 Excelbestand ‘Statistieken bij Figuren Factsheets Masterplan Basisvaardigheden’

Excel-sheetnamen met de toevoeging ‘alg’ wijzen erop dat statistieken in de betreffende sheet enkel zijn uitgesplitst naar jaargroepen en schooljaren. Excel-sheetnamen met een andere toevoeging zijn daarnaast binnen jaargroepen en schooljaren verder uitgesplitst naar een specifiek achtergrondkenmerk. Zie Hoofdstukken 2.2.2 en 2.2.3 voor een nadere beschrijving van de beschikbare achtergrondkenmerken.

4.4 Excelbestand ‘Aanvullende Statistieken bij Factsheets Masterplan Basisvaardigheden’

Dit Excelbestand bevat de statistieken uitgesplitst naar specifieke achtergrondkenmerken voor de domeinen begrijpend lezen en spelling.